http://www.dhammadownload.com

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

အခြေပြုသဒ္ဒါ

တွဲပက်

(ဆိုင်ရာအခန်းများ၌ အခြေပြုသဒ္ဒါနှင့် တွဲပက်သင်ရန် သုတ်စဉ်, နာမ်ဂိုဏ်းနှင့် အာဂျာတ်ဂိုဏ်းစဉ်များ)

ဇကာဝေသမအကြိမ်

သာသနာ–၂၅၄၈ ဇကာရာ–၁၃ပင ရေစ်–၂၀၀၄

http://www.dhammadownload.com

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

အခြေပြုသဒ္ဒါ

တွဲဖက်

(ဆိုင်ရာအခန်းများ၌ အခြေပြုသဒ္ဒါနှင့် တွဲဖက်သင်ရန် သုတ်စဉ်၊ နာမ်ဂိုဏ်းနှင့် အာချာတ်ဂိုဏ်းစဉ်များ)

နေယူးဘားမားအော်ဖဆက်ပီဋကပုံနှိပ်တိုက်
အမရပုရမြို့။

http://www.dhammadownload.com

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၆၄၃/၂၀၀၄(၉)
မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ်	- ၅၇၁/၂၀၀၄(၉)
ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း	- ဧကာဒသမအကြိမ်
ကြီးကြပ်စီစဉ်သူ	- မောင်တင်မြင့်
	မဟာဂန္ဓာရုံ၊ ကပ္ပိယကာရက
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးမောင်မောင် (၀၃၂၇၁)
	မဟာဂန္ဓာရုံစာပေ၊ အမရပူရမြို့။
မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်သူနှင့်	- ဒေါ်မိုမိုအိ (၁၂၁၁)
အတွင်းစာသားပုံနှိပ်သူ	သုဝဏ္ဏသီဂီအော့ဖ်ဆက်
	၂၁၊ ပဒုမ္မာလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊
	ရန်ကုန်မြို့။
စောင်ရေ	- ၁၅၀၀၀
တန်ဖိုး	-
	ဖြန့်ချိရေး

မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊ ဇရပ်ဝင်း၊ အမရပူရမြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း။
၁၂၈/၄၊ စမ်းချောင်းလမ်း၊ ရှင်စောပုရပ်ကွက်၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊
ရန်ကုန်တိုင်း။

http://www.dhammadownload.com

အခြေပြုသဒ္ဒါ

နှင့်

တွဲဖက်သင်ရန်

၁။ သန္ဓိကစ္စည်းသုတ်စဉ်

[ချေထားသော နေရာ၌ တစ်ဆက်တည်း မဖတ်ဘဲ ခွဲဖတ်ပါ။]

(၁) အတ္ထော အက္ခရသညာတော။
(၂) အက္ခရာ•ပါ•ဒယော ဧကစတ္တာလီသံ။
(၃) တတ္ထော•ဒန္တာ သရာ အဋ္ဌ။
(၄) လဟုမတ္တာ တယော. ရဿာ။
(၅) အညေ ဒီဃာ။
(၆) သေသာ ဗျဉ္ဇနာ။
(၇) ဝဂ္ဂါ ပဉ္စပဉ္စသော မ•န္တာ။
(၈) အံ ဣတိ နိဂ္ဂဟီတံ။
(၉) ပရသမညာ ပယောဂေ။
(၁၀) ပုဗ္ဗ•မဟောဋ္ဌိတ•မဿရံ သရေန ဝိယောဇယေ။
(၁၁) နယေ ပရံ ယုတ္တေ။

ဣတိ သန္ဓိကဗ္ဗေ ပဌမော ကဏ္ဍော။

(၁၂) သရာ သရေ လောပံ။
(၁၃) ဝါ ပရော အသရူပါ။
(၁၄) ကွစာ•သဝဏ္ဏံ လုတ္တေ။
(၁၅) ဒီဃံ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၆) ပုဗ္ဗော စ။
(၁၇) ယ•မေဒန္တသာ•ဒေသော။
(၁၈) ဝ•မောဒုဒန္တာနံ။
(၁၉) သဗ္ဗော စံ တိ။
(၂၀) ဒေါ ဓသ စ။
(၂၁) ဣဝ•ဣဿ ရိ, ပုဗ္ဗော စ ရသော။

ဣတိ သန္ဓိကပ္ပေ ဒုတိယော ကဏ္ဍော။

(၂၂) သရာ ပကတိ ဗျဥ္ဇနေ။
(၂၄) သရေ ကွစိ။
(၂၅) ဒီဃံ။
(၂၆) ရဿံ။
(၂၇) လောပ•ဥ္ဇ တတြာ•ကာရော။
(၂၈) ပရ ဒ္ဒေဘာဝေါ ဌာနေ။
(၂၉) ဝဂ္ဂေ ယောသာ•ယောသာနံ တတိယပဌမာ။

ဣတိ သန္ဓိကပ္ပေ တတိယော ကဏ္ဍော။

(၃၀) အံ ဗျဥ္ဇနေ နိဂ္ဂဟီတံ။
(၃၁) ဝဂ္ဂန္တံ ဝါ ဝဂ္ဂေ။
(၃၂) ဧဟေ ဉံ ။
(၃၃) သ ယေ စ။
(၃၄) မဒါ သရေ။

http://www.dhammadownload.com

(၃၅) ယ ဝ မ ဒ နတ ရ လာ စာ•ဂမာ။
(၃၆) ကွစီ သြ ဗျဥ္ဇနေ။
(၃၇) နိဂ္ဂဟီတ•ဥ္ဆ။
(၃၈) ကွစိ လောပံ။
(၃၉) ဗျဥ္ဇနေ စ။
(၄၀) ပရော ဝါ သရော။
(၄၁) ဗျဥ္ဇနာ စ ဝိသညောဂေါ။

ဣတိ သန္ဓိကဏ္ဍေ စတုတ္ထော ကဏ္ဍော။

(၄၂) ဂေါ သရေ ပုထသာ•ဂမော ကွစိ။
(၄၃) *ပါသ စ•ဏ္ဍော ရသော။
(၄၄) အဇ္ဇော အဘိ။
(၄၅) အဗ္ဗော အဓိ။
(၄၆) တေ နဝါ ဣဝဏ္ဏော။
(၄၇) အတိသ စ•ဏ္ဍ သ။
(၄၈) ကွစိ ပဋ္ဌ ပတိသ။
(၄၉) ပုထသု ဗျဥ္ဇနေ။
(၅၀) သြ အဝသ။
(၅၁) အနု•ပဒိဋ္ဌာနံ ဝုတ္တယောဂတော။

ဣတိ သန္ဓိကဏ္ဍေ ပဉ္စမော ကဏ္ဍော။

[သန္ဓိသုတ်စဉ် ကုန်လျှင် သန္ဓိယုတ်နက်ကို တက်စေသင့်သည်။]

---

(၄၃) "ပသ်သ"ဟု မဖတ်ဘဲ "ပါ–သ"ဟု ရေ့ချသံနှင့် ဖတ်။

http://www.dhammadownload.com

၂။ နာမ်ကစ္စည်းသုတ်စဉ်

(၁) ဇိနဝစနယုတ္တံ ဟိ။
(၂) လိင်္ဂ•ဉ္ စ နိပစ္စတေ။
(၃) တတော စ ဝိဘတ္တိယော။
(၄) သိယော အံယော နဟိ သနံ သ္ဝာဟိ သနံ သ္ဝိ•သု။
(၅) တ•ဒနုပရောဓေန။
(၆) အာလပနေ သိ ဂသညော။
(၇) ဣဝဏ္ဏာ•ဝဏ္ဏာ စ္ယလာ။
(၈) တေ ဣတ္ထိခ္ယာ ပေါ။
(၉) အာ ယော။
(၁၀) သာ•ဂမော သေ။
(၁၁) သ်သာသ္ဝေ•ကဝစနေသု စ။
(၁၂) ဇော•မာသ•မိ။
(၁၃) တသ္ယာ ဝါ။
(၁၄) တတော် သ္ဝသ္ယ သ္ယာယ။
(၁၅) ယော ရသ်ံ။
(၁၆) နော စ ဒ္ဝါ•ဒီတော နံ•ဗ္ဗိ။
(၁၇) အ•မာ ပတော သ္ဝိ•သ္ဝာနံ ဝါ။
(၁၈) အာဒိတော ဩ စ။
(၁၉) စ္ယလာန•မိယု•ဝါ သရေ ဝါ။
(၂၀) ယ•ကာရာ စ။
(၂၁) ပသညသ စ။

http://www.dhammadownload.com

(၂၂) ဂါ•ဝ သေ။
(၂၃) ယောသု စ။
(၂၄) အဝံ•မှိ စ။
(၂၅) အာဝသု ဝါ။
(၂၆) တတော နံ•မံ ပတိမှာ•လုတ္တေ စ သမာသေ။
(၂၇) သြ သရေ စ။
(၂၈) တ•ဗ္ဗိပရိတု•ပပဒေ ဗျဥ္ဇနေ စ။
(၂၉) ဂေါ ဏ နံမှိ ဝါ။
(၃၀) သုဟိနာသု စ။
(၃၁) အံမော နိဂ္ဂဟီတံ စျလပေဟိ။
(၃၂) သရလောပေါ•မာဒေသပစ္စယာ•ဒိမှိ,
သရလောပေ တု ပကတိ။
(၃၃) အယော ရသ•မေကဝစနယောသွ•ပိ စ။
(၃၄) နံ သိသ္မိ•မနပုံသကာနိ။
(၃၅) ဥဘာ•ဒိတော နံ•မိန္ဒံ။
(၃၆) ဏ္ဍ•မိဏ္ဍန္ဒံ တီဟိ သခ်ုဟိ။
(၃၇) ယောသု ကတနိကာရလောပေသု ဒီဃံ။
(၃၈) သုနံဟိသု စ။
(၃၉) *ပဠာ•ဒီန•မတ္တံ။
(၄၀) *ပတိသိ•နိမှိ။

---

(၃၉) "ပြဠာဒီန"ဟု မဖတ်ရ။
(၄၀) "ပတိသိနိမ်မှိ"ဟု မဖတ်ဘဲ "ပတိသိ နိမှိ"ဟု ဖတ်။

http://www.dhammadownload.com

(၄၁) *ဣသ•ဣ္ဓော ယောသု စ။
(၄၂) သဗ္ဗသ ဝါ အံသေသု။
(၄၃) သိမှိ ဝါ။
(၄၄) အဂ္ဂိသိ•နိ။
(၄၅) ယောသွ•ကတရသော ဧကော။
(၄၆) ဝေဝေါသု လော စ။
(၄၇) မာတုလာ•ဒီန•မာနတ္တ•မီကာရေ။
(၄၈) သ္မာဟိသ္မိံ•နံ *မှာဘိမှိ ဝါ။
(၄၉) နှ တိ•မေဟိ ကတာ•ကာရေဟိ။
(၅၀) သုဟိသွ•ကာရော ဇ။
(၅၁) သဗ္ဗနာမာနံ နံမှိ စ။
(၅၂) အတောနေ•နှ။
(၅၃) သော ဝါ။
(၅၄) ဒီဃော•ရေဟိ။
(၅၆) သဗ္ဗယောနိန•မာ ဇ။
(၅၇) သ္မာသ္မိံ•နံ ဝါ။
(၅၈) အာယ စတုတ္ထေ•ကဝစနသ တု။

---

(၄၁) "တုသ•ဣ္ဓော"ဟု မဖတ်ဘဲ "နတုသ•ဣ္ဓော"ဟု ဖတ်။
(၄၈) "မှာဘိမ်မှိ"ဟု မဖတ်ဘဲ "မှာ ဟိ မှိ"ဟု ဖတ်။

http://www.dhammadownload.com

(၅၉) တယော နေဝ စ သဗ္ဗနာမေဟိ။
(၆၀) ဃတော နာ•ဒီနံ။
(၆၁) ပတော ယာ။
(၆၂) သခတော ဂသေ ဝါ။
(၆၃) ဃတေ စ။
(၆၄) နံ အမ္ဘာ•ဒိတော။
(၆၅) အကတရသာ လတော ယွာ•လပနသ ဝေဝေါ။
(၆၆) ဗျလတော သသ နော ဝါ။
(၆၇) ဃပတော စ ယောနံ လောပေါ။
(၆၈) လတော ဝေါကာရော စ။

ဣတိ နာမကပ္ပေ ပဌမော ကဏ္ဍော။

(၆၉) အမ္ဘသ မမံ သဝိဘတ္တိသ သေ။
(၇၀) မယံ*ယောမ္ဟိ ပဌမေ။
(၇၁) *ဏ္ဍသ ဏ္ဍော။
(၇၂) ဏ္ဍသ သေ ဝါ။
(၇၃) အာ သိမ္ဟိ။
(၇၄) အံ နပုံသကေ။

---

(၇၀) "ယောမ်ဟိ"ဟု မဖတ်ဘဲ ပါဠိရှိတိုင်း "ယောမ္ဟိ"ဟု ဖတ်။
(၇၁–၇၂) "တုသ•ဏ္ဍော, တသ်သေဝါ"ဟု မဖတ်ဘဲ "နတုသ ဏ္ဍော, နတသ သေဝါ"ဟု ဖတ်။

http://www.dhammadownload.com

(၇၅) အဝဏ္ဏာ စ ဂေ။
(၇၆) ဃော တိ တာ သသ္မိံ နာသု။
(၇၇) နံမ္ပိ တံ ဝါ။
(၇၈) ဣမသိ•ဒ•မံသိသု နပုံသကေ။
(၇၉) အမုဿာ•ဒုံ။
(၈၀) ဣတ္ထိပုမ နပုံသက သရ်ုံ။
(၈၁) ယောသု ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝေ စ။
(၈၂) တိ စတုန္နံ တိသ္သော စတသ္သော တယော စတ္တာရော
တီဏိ စတ္တာရိ။
(၈၃) *ပဠာ•ဒီန•မကာရော။
(၈၄) ရာဇဿ ရညော ရာဇိနော သေ။
(၈၅) ရညံ နံမ္ပိ ဝါ။
(၈၆) နာမ္ပိ ရညာ ဝါ။
(၈၇) သ္မိံမ္ပိ ရညေ ရာဇိနိ။
(၈၈) တုမှာ•မှာကံ တယိ မယိ။
(၈၉) တွ•မဟံ သိမ္ပိ စ။
(၉၀) တဝ မမ သေ။
(၉၁) *ဘုယ္ယ် မယ္ယ•ဠ္ဆ။
(၉၂) တံ မ•မံမ္ပိ။
(၉၃) တ္ဝံ မမ္ဆ နဝါ။

---

(၈၃) "ပဠ္ဆ"ဟု တွေ့ရသမျှ၌ "ပြဠ္ဆ"ဟု ဘယ်တော့မှ မဖတ်ရ။
(၉၁) "တုယ်ုံ မယ်ယ္ယ•ဠ္ဆ"ဟု မဖတ်ဘဲ "တုယ်ုံ မယ္ယ•ဠ္ဆ"ဟု ပါဠိရိုးဖတ်။

http://www.dhammadownload.com

(၉၄) နာမ္မိ တယာ မယာ။
(၉၅) တုမ္ဘသ တုဝံတွ·မံမ္မိ။
(၉၆) ပဒတော ဒုတိယာ စတုတ္ထီ ဆဋ္ဌီသု ဝေါ နော။
(၉၇) တေမေ·ကဝစနေသု စ။
(၉၈) နံ အံမ္မိ။
(၉၉) ဝါ တတိယေ စ။
(၁၀၀) ဗဟုဝစနေသု ဝေါ နော။
(၁၀၁) ပုမ·န္တသာ သိမ္မိ။
(၁၀၂) အ·မာလပနေ·က ဝစနေ။
(၁၀၃) သမာသေ စ ဝိဘာသာ။
(၁၀၄) ယောသ္မာ·နော။
(၁၀၅) အာနေ **သ္မိ·မ္မိ ဝါ။**
(၁၀၆) ဟိဝိဘတ္တိမ္မိ **စ။**
(၁၀၇) သုသ္မိ·မာ ဝါ။
(၁၀၈) ဥ နာမ္မိ စ။
(၁၀၉) အကမ္ဘ·န္တသ စ။

ဣတိ နာမကပ္ပေ ဒုတိယော ကဏ္ဍော။

(၁၁၀) တုမ္ဘာ·မေဟိ နံ·မာကံ။
(၁၁၁) ဝါယော·ပ္ပဋ္ဌမော။
(၁၁၂) သသံ။
(၁၁၃) သဗ္ဗနာမ·ကာရတော ပဋ္ဌမော။
(၁၁၄) ဒွန္ဒဋ္ဌာ ဝါ။
(၁၁၅) နာ·ညံ သဗ္ဗနာမိကံ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၁၆) ဗဟုဗ္ဗိဟိမှိ စ။
(၁၁၇) သဗ္ဗတော နံ သံသာနံ။
(၁၁၈) ရာဇေသ ရာဇု သုနံဟိသု စ။
(၁၁၉) သဗ္ဗသိ•မသေ ဝါ။
(၁၂၀) အနိ•မိ နာမှိ စ။
(၁၂၁) အနပုံသကသာ•ယံ သိမှိ။
(၁၂၂) အမုသ မော သံ။
(၁၂၃) ဇေတေသံ တော။
(၁၂၄) တသ ဝါ နတ္တံ သဗ္ဗတ္ထ။
(၁၂၅) သသ္မာသ္မိं သံသာသ္မ•တ္တံ။
(၁၂၆) ဣမသဒ္ဒသ စ။
(၁၂၇) သဗ္ဗတော ကော။
(၁၂၈) ဃ•တော သ္မိ သာနံ သံသာ။
(၁၂၉) နေ•တာဟိ သ္မိ•မာယယာ။
(၁၃၀) မနောဂဏာဒိတော သ္မိं နာန•မိအာ။
(၁၃၁) သသ စော။
(၁၃၂) ဇေတေသ•မော လောပေ။
(၁၃၃) သ သရေ ဝါ•ဂမော။
(၁၃၄) သန္တသဒ္ဒသ သော ဘေ, ဗော စ•ဣ။
(၁၃၅) သိမှိ ဂစ္ဆန္တာဒီနံ "နွ"သဒ္ဒါ အံ။ ["နတ"ဟု ဖတ်။]
(၁၃၆) သေသေသု "နွ"•ဝ။ ["နတ္ဝ"ဟု ဖတ်။]
(၁၃၇) ဗြဟ္မ•တ္တသခရာဇာ•ဒိတော အ•မာနံ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၃၈) သျှာ စ။
(၁၃၉) ယောန•မာနော။
(၁၄၀) သဲခတော စာ•ယောနော။
(၁၄၁) သ္ဓီ•မေ။
(၁၄၂) ဗြဟ္မတော ဂဿ စ။
(၁၄၃) သခန္ဓသိ နောနာနံသေသု။
(၁၄၄) အာရော ဟိမ္မိ ဝါ။
(၁၄၅) သုန•မံသု ဝါ။
(၁၄၆) ဗြဟ္မတော တု သ္ဓီ နိ။
(၁၄၇) ဥတ္တံ သနာသု။
(၁၄၈) သတ္ထုပိတာ•ဒီန•မာ သိသ္ဓီ, သိ လောပေါ စ။
(၁၄၉) အညေသ္ဝာ•ရတ္တံ။
(၁၅၀) ဝါ နံမ္ဟိ။
(၁၅၁) သတ္ထုနု•တ္ဘ•ဥ။
(၁၅၂) ဥ သသ္ဓီ, သ လောပေါ စ။
(၁၅၃) သကမန္ဓာတာ•ဒီန•ဥ။
(၁၅၄) တတော ယောန•မှော ဟု။
(၁၅၅) တတောသ္ဓီ•မိ။
(၁၅၆) နာ အာ။
(၁၅၇) အာရော ရဿ•မိကာရေ။
(၁၅၈) ပိတာ•ဒီန•မသိမ္ဟိ။
(၁၅၉) တယာတယိနံ တကာရော တ္ဝတ္တံ ဝါ။

ဣတိ နာမကပ္ပေ တတိယော ကဏ္ဍော။

http://www.dhammadownload.com

(၁၆၀) အတ္တ•ရ္ကော ဟိသ္မိ•မနတ္တံ။
(၁၆၁) တတော သ္မိံ နိ။
(၁၆၂) သသ နော။
(၁၆၃) သ္မာ နာ။
(၁၆၄) ဗျလတော စ။
(၁၆၅) ဃပတော သ္မိံ ယံ ဝါ။
(၁၆၆) ယောနံ နိ နပုံသကေဟိ။
(၁၆၇) အတော နိ်စ္စံ။
(၁၆၈) သိံ။
(၁၆၉) သေသတော လောပံ ဂ သိ•ပိ။
(၁၇၀) သဗ္ဗာသ•မာဝုသော•ပသဂ္ဂနိပါတာ•ဒီဟိ စ။
(၁၇၁) ပုမသ လိင်္ဂါ•ဒီသု သမာသေသု။
(၁၇၂) အံ ယ•မီတော ပသည္ဓတော။
(၁၇၃) နံ ဗျတော ကတရသ္မာ။
(၁၇၄) ယောနံ နော။
(၁၇၅) သ္မိံ နိ။
(၁၇၆) ကိသ ကာ ဝေ စ။
(၁၇၇) ကု ဟိ•ဟံသု စ။
(၁၇၈) သေသေသု စ။
(၁၇၉) တြ တော ထေသု စ။
(၁၈၀) သဗ္ဗသေ•တသ္မာ•ကာရော ဝါ။
(၁၈၁) တြေ နိ်စ္စံ။ ။ဇ တောထေသု စ။
(၁၈၂) ဣမသ္မိ ထံဒါနိဟာတောဓေသု စ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၈၃) အ ဓုနာမ့် စ။
(၁၈၄) ဇေတ ရဟိမ့် စ။
(၁၈၅) ဣတ္ထိယ•မတော အာပစ္စယော။
(၁၈၆) နဒါ•ဒိတော ဝါ ဤ။
(၁၈၇) ဏာ ဏိက ဏေယျ ဏ ဣ ဟိ *။
(၁၈၈) ပတိ ဘိက္ခု ရာဇိ•ကာရ•ဣေဟိ ဣနိ။
(၁၈၉) *ဣသ တ•မိကာရေ။
(၁၉၀) ဘဝတော ဘောတော။
(၁၉၁) ဘော ဂေ တု။
(၁၉၂) အကာရ ပိတာ•ဒျ•ဣဝန•မာ။
(၁၉၃) စျ လ ပါ ရသံ။
(၁၉၄) အာကာရော ဝါ။

ဣတိ နာမကပ္ပေ စတုတ္ထော ကဏ္ဍော။

(၁၉၅) တ္ဝာ•ဒယော ဝိဘတ္တိသညာယော။
(၁၉၆) ကွစိ တော ပဋ္ဌမျ•တ္ထေ။
(၁၉၇) တြတ္ထ သတ္တမိယာ သဗ္ဗနာမေဟိ။
(၁၉၈) သဗ္ဗတော ဓိ။
(၁၉၉) ကိ ံသ္မာ ဝေါ။
(၂၀၀) ဟိ ံဟံ ဟိ ဥနံ။
(၂၀၁) တမှာ စ။

---

(၁၈၇) "ဏန်တုဟိ"ဟု မဖတ်ဘဲ, "ဏနတုဟိ"ဟု ဖတ်။
(၁၈၉) "နတုဿ"ဟု ဖတ်။

http://www.dhammadownload.com

(၂၀၂) ဣမသ္မာ ဟ ဓာ စ။
(၂၀၃) ယတောဿ ဟိ။
(၂၀၄) ကာလေ။
(၂၀၅) ကိ သဗ္ဗ•ညေ•က ယ ကုဟိ ဒါ ဒါစနံ။
(၂၀၆) တမ္ဟာ ဒါနိ စ။
(၂၀၇) ဣမသ္မာ ရဟိဓုနာ, ဒါနိ စ။
(၂၀၈) သဗ္ဗသ သော ဒါမိ ဝါ။
(၂၀၉) အဝဏ္ဏော ယေ လောပ•ဥ္ဆ။
(၂၁၀) ဝုမ္ဟသ ဧော ဣယိ•ဌ္ဌေသု။
(၂၁၁) ပသတ္ထသ သော စ။
(၂၁၂) အန္ဓိကသ နေဒေါ။
(၂၁၃) ဗာဌ္ဌသ သာဓော။
(၂၁၄) အပ္ပသ ကန်။
(၂၁၅) ယုဝါန•ဥ္ဆ။
(၂၁၆) ဝန္ဒုမန္ဒုဝိန•ဥ္ဆ လောပေါ။
(၂၁၇) ယဝတံ တ လ နဒ ကာရာနံ ဗျဥ္ဇနာနိ
စ လ ဉ ဇ ကာရတ္တံ။
(၂၁၈) အမ္ဟ တုမ္ဟ ဣရာဇ ဗြဟ္မ•တ္တ သခ သတ္ထု ပိတာဒီဟိ
သ္မာ နာဝ။ ["တုမ္ဟ ဣ"ဟု မဖတ်ရ။]

ဣတိ နာမကပ္ပေ ပဌမော ကဏ္ဍော။

[နာမ်သုတ်စဉ်အကုန်တွင် နာမ်ဝိဘတ်သွယ်, နာမ်သုတ်နက်ကို ဆက်။]

http://www.dhammadownload.com

၃။ အာချာတ်ကစ္စည်းသုတ်စဉ်

(၁) အထ ပုဗ္ဗာနိ ဝိဘတ္တိနံ ဆ ပရသပဒါနိ။
(၂) ပရာဏ္ဏ•တ္တနောပဒါနိ။
(၃) ဒွေဒွေ ပဌမ မဇ္ဈိမ•တ္တမပုရိသာ။
(၄) သဗ္ဗေသ•မေကာ•ဘိဓာနေ ပရော ပုရိသော။
(၅) နာမမှိ ပယုဇ္ဇမာနေပိ တုလ္ယာ•ဓိကရဏော ပဌမော။
(၆) တုမှေ မဇ္ဈိမော။
(၇) အမှေ ဥတ္တမော။
(၈) ကာလေ။
(၉) ဝတ္တမာနာ ပစ္စုပ္ပန္နေ။
(၁၀) အာဏတ္ယာ•သိဒ္ဓေ•နုတ္တကာလေ ပဋ္ဌမီ။
(၁၁) အနုမတိပရိကပ္ပ•တ္ထေသု သတ္တမီ။
(၁၂) အပစ္စက္ခေ ပရောက္ခာ•တီတေ။
(၁၃) *ဟိယျောပဘုတိ ပစ္စက္ခေ ဟိယျတ္တနီ။
(၁၄) သမီပေ•ဇ္ဇတနီ။
(၁၅) မာယောဂေ သဗ္ဗကာလေ စ။
(၁၆) အနာဂတေ ဘဝိဿန္တီ။
(၁၇) ကြိယာ•တိပန္နေ•တီတေ ကာလာ•တိပတ္တိ။
(၁၈) ဝတ္တမာနာ တိ–အန္တိ, သိ–ထ, မိ–မ, တေ–အန္တေ, သေ–သဝှ, ဧ–မှေ။

---

(၁၃) "ဟိ'ယျော, ဟိ'ယျတ္တနီ"ဟု မဖတ်ဘဲ ပါဠိရှိတိုင်း ဖတ်။

42A

http://www.dhammadownload.com

(၁၉) ပဋ္ဌမိ တု-အန္တ, ဟိ-ထ, မိ-မ, တံ-အန္ဓံ,
သု-ဝှော, ဒ-အာမသေ။
(၂၀) သတ္တမိ ဒယျ-ဒယ္ယုံ, ဒယျာသိ-ဒယျာထ, ဒယျာမိ-
ဒယျာမ, ဒထ-ဒရံ, ဒထော-ဒယျာဝှော, ဒယ္ယုံ-အယျာမှေ။
(၂၁) ပရောက္ခာ အ-ဥ, ဒ-တ္ထ, အ-မှ, တ္ထ-ရေ,
တ္ထော-ဝှော, ဏ္ဍ-မှေ။
(၂၂) ဟိယျတ္တနီ အာ-ဥ, သြ-တ္ထ, အ-မှာ,
တ္ထ-တ္ထုံ, သေ-ဝှံ, ဏ္ဍံ-မှသေ။
(၂၃) အဇ္ဇတနီ ဣ-ဉံ, သြ-တ္ထ, ဏ္ဍံ-မှာ,
အာ-ဥ, သေ-ဝှံ, အ-မှေ။
(၂၄) ဘဝိဿန္တိ ဿတိ-ဿန္တိ, ဿသိ-ဿထ,
ဿာမိ-ဿာမ, ဿတေ-ဿန္တေ,
ဿသေ-ဿဝှေ, ဿံ-ဿာမှေ။
(၂၅) ကာလာ·တိပတ္တိ ဿာ-ဿံသု, ဿေ-ဿထ,
ဿံ-ဿာမှာ, ဿထ-ဿိံသု,
ဿသေ-ဿဝှေ, ဿိံ-ဿာမှသေ။
(၂၆) ဟိယျတ္တနီ သတ္တမိ ပဋ္ဌမိ ဝတ္တမာနာ သဗ္ဗဓာတုကံ။

ဏ္ဍတိ အာရျာတကပ္ပေ ပဌမော ကဏ္ဍော။

(၂၁၊ ၂၂၊ ၂၃) "ဒစ်ထ, သြတ်ထ, ထုံ"ဟု မဖတ်ဘဲ "ဒ တထ, သြ-တထ, တထုံ"ဟု ဖတ်၊ "အမ်မှ, ဏ္ဍမ်မှေ, အမ်မှာ, အမ်မှေ"ဟု မဖတ်ဘဲ "အ,မှ၊ ဏ္ဍ,မှေ၊ အ,မှာ၊ အ,မှေ"ဟု ဖတ်။

(၂၄၊ ၂၅) "သ-တိ"စသည်ဖြင့် တစ်လုံးစီ ခွဲမဖတ်ဘဲ "ဿတိ" စသည်ဖြင့် တပေါင်းတည်း ဖတ်။

http://www.dhammadownload.com

(၂၇) ဓာတုလိင်္ဂေါ်ဟိ ပရာ ပစ္စယာ။
(၂၈) တိဇ ဂုပ ကိတ မာနေဟိ ခဆသာ ဝါ။
(၂၉) ဘုဇ ဃသ ဟရ သု ပါ·ဒီဟိ တု·မိ၌·တ္ထေသု စ။
(၃၀) အာယ နာမတော ကတ္ဘု·ပမာနာ·ဒါစာရေ။
(၃၁) ဤယူ·ပမာနာ စ။
(၃၂) နာမမှာ·တ္ဌိ၌·တ္ထေ။
(၃၃) ဓာတူဟိ ဏော ဏယ ဏာပေ ဏာပယ
ကာရိတာနိ ဟေတု·တ္ထေ။
(၃၄) ဓာတုရူပေ နာမသ္မာ ဏယော စ။
(၃၅) ဘာဝကမ္မေသု ယော။
(၃၆) တသ စဝဂ္ဂ ယကာရ ဝကာရတ္တံ သ ဓာတု·န္တသ။
(၃၇) ဏ္ဍဝဏ္ဏာ·ဂမော ဝါ။
(၃၈) ပုဗ္ဗ ရူပ·ဌ။
(၃၉) တထာ ကတ္ဘရိ စ။
(၄၀) ဘူဝါ·ဒီတော အ။
(၄၁) ရဓာ·ဒီတော နိဂ္ဂဟီတပုဗ္ဗ·ဌ။
(၄၂) ဒိဝါ·ဒီတော ယော။
(၄၃) သွာ·ဒီတော ဏု ဏာ, ဥဏာ စ။
(၄၄) ကိယာ·ဒီတော နာ။
(၄၅) ဂဟာ·ဒီတော *ပ္ပဏ္ဏာ။ ["ပပ–ဏ္ဏာ"ဟု ဖတ်။]
(၄၆) တနာ·ဒီတော ဩ ယိရာ။
(၄၇) စုရာ·ဒီတော ဏော ဏယာ။

http://www.dhammadownload.com

(၄၈) အတ္တနောပဒါနိ ဘာဝေ စ ကမ္မနိ။
(၄၉) ကတ္တရိ စ။
(၅၀) ဓာတုပစ္စယေဟိ ဝိဘတ္တိယော။
(၅၁) ကတ္တရိ ပရဿပဒံ။
(၅၂) ဘူဝါ•ဒယော ဓာတဝေါ။

ဣတိ အာရ္ယာတကပ္ပေ ဒုတိယော ကဏ္ဍော။

(၅၃) ကွစာ•ဒိဝဏ္ဏာန•မေကသရာနံ ဒ္ဝေဘာဝေါ။
(၅၄) ပုဗ္ဗော•ဗ္ဘာသော။
(၅၅) ရသော။
(၅၆) ဒုတိယစတုတ္ထာနံ ပဌမ တတိယာ။
(၅၇) ကဝဂ္ဂသ စဝဂ္ဂေါ။
(၅၈) မာန ကိတာနံ ဝ တတ္ထ ဝါ။
(၅၉) ဟသ ဇော။
(၆၀) အန္တသိ•ဝဏ္ဏာ•ကာရော ဝါ။
(၆၁) နိဂ္ဂဟီတ•ဠ။
(၆၂) တတော ပါ မာနာနံ ဝါမံ သေသု။
(၆၃) ဌာ တိဌော။
(၆၄) ပါ ပိဝေါ။
(၆၅) ဉာသ ဇာနနာ။
(၆၆) ဒိသသ ပသ ဒိသ ဒက္ခာ ဝါ။
(၆၇) ဗျဥ္ဇန•နွတ္ထသ စော ဆပစ္စယေသု စ။
(၆၈) ကော ခေ စ။
(၆၉) ဟရသ ဂီ သေ။

http://www.dhammadownload.com

(၇၀) ဗြဟ္မဏ•မာဟာဘူဝါ ပရောက္ခာယံ။
(၇၁) ဂမိသ•ဇ္ဇော *ဇ္ဇော ဝါ သဗ္ဗာသု။ ["စဆောဝါ"ဟုဖတ်။]
(၇၂) ဝစသ•ဇ္ဇတနိမ္မိ မကာရော ဿ။
(၇၃) အကာရော ဒီဃံ ဟိမိမေသု။
(၇၄) ဟိ လောပံ ဝါ။
(၇၅) ဟောတိသရေ•ဟော•ဟေ ဘဝိသန္တိမ္မိ, ဿသ စ။
(၇၆) ကရသ သပစ္စယသ ကာဟော။

ဣတိ အာရျာတကပ္ပေ တတိယော ကဏ္ဍော။

(၇၇) ဒါ•ဒန္တသံ မိမေသု။
(၇၈) အ သံယောဂ•န္တသ ဝုဒ္ဓိ ကာရိတော။
(၇၉) ဃဋ္ဌာ•ဒီနံ ဝါ။
(၈၀) အညေသု စ။
(၈၁) ဂုဟဒုသာနံ ဒီဃံ။
(၈၂) ဝစ ဝသ ဝဟာ•ဒီန•မုကာရော ဝဿ ယေ။
(၈၃) ဟဝိပရိယယော လော ဝါ။
(၈၄) ဂဟသ ယေ *ပ္ပေ။ ["ယေ–ပပေ"ဟု ဖတ်။]
(၈၅) ဟ လောပေါ ဏ္ဍမိ့။
(၈၆) ကရသ ကာသတ္ထ•မဇ္ဇတနိမ္မိ။
(၈၇) အသ္မာ မိမာနံ မိမ္ဟာ•န္တ လောပေါ စ။
(၈၈) ထသ ထ္ထတ္ထံ။ ["တထတ္ထံ"ဟု ဖတ်။]
(၈၉) တိသ *ထ္ထိတ္ထံ။ ["တထိတ္ထံ"ဟု ဖတ်။]
(၉၀) တုသ *ထ္ထုတ္ထံ။ ["တထုတ္ထံ"ဟု ဖတ်။]

http://www.dhammadownload.com

(၉၁) သိမှိ စ။
(၉၂) လဘသ္မာ ဤ ကျုံနံ ထ္ထတ္ထံ။ ["တထ–တထံ"ဟု ဖတ်။
(၉၃) ကုသ္မာ ဒီ စ္ဆိ။ ["ဒီ–စ ဆိ"ဟု ဖတ်။]
(၉၄) ဒါဓာတုသ ဒဇ္ဇံ။
(၉၅) ဝဒသ ဝဇ္ဇံ။
(၉၆) ဂမိသ ဃမ္မံ။
(၉၇) ယမှိ ဒါ ဓာ မာ ဌာ ဟာ ပါ မဟ မထာဒီနံ•မီ။
(၉၈) ယဇသာ•ဒိသိ။
(၉၉) သဗ္ဗတော ဥံ ကျုံသု။
(၁၀၀) ဇရမရာနံ ဇီရဇီယမီယာ ဝါ။
(၁၀၁) သဗ္ဗတ္ထာ•သသာ•ဒိလောပေါ စ။
(၁၀၂) အသဗ္ဗဓာတုကေ ဘူ။
(၁၀၃) ဇယျသ ဥတော ဣယာ ဥဒ။
(၁၀၄) *နာသ လောပေါ ယကာရတ္ထံ။ ["နာ"ဟု ဖတ်။]
(၁၀၅) လောပ•ဣ•တ္ထ•မကာရော။
(၁၀၆) ဥတ္ထ•မောကာရော။
(၁၀၇) ကရသာ•ကာရော စ။
(၁၀၈) ဩ အဝ သရေ။
(၁၀၉) ဇ အယ။
(၁၁၀) တေ အာဝါ•ယာ ကာရိတေ။
(၁၁၁) ဣကာရာဂမော အသဗ္ဗဓာတုကမှိ။
(၁၁၂) ကွစိ ဓာတုဝိဘတ္တိပစ္စယာနံ ဒီဃဝိပရိတာ•ဒေသ
လောပါ•ဂမာ စ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၁၃) အတ္တနောပဒါနိ ပရသပဒတ္ထံ။
(၁၁၄) အကာရာဂမော, ဟိယျတ္တနိ အဒ္ဓုတနိကာလာတိပတ္တိသု။
(၁၁၅) ဗြူတော ဤ တိမှ်။
(၁၁၆) ဓာတုသ•ဇ္ဇော, လောပေါ•နေကသရသ။
(၁၁၇) ဣသုယမုန•မဇ္ဇော *ဇ္ဇောဝါ။ ["စဆောဝါ"ဟု ဖတ်။]
(၁၁၈) ကာရိတာနံ ဏော လောပံ။

ဣတိ အာရျာတကပ္ပေ စတုတ္ထော ကဏ္ဍော။

၄။ ကိတ်ကစ္စည်းသုတ်စဉ်

(၁) ဓာတုယာ ကမ္မာ•ဒိမှ် ဏော။
(၂) သညာယ•မ, နု။
(၃) ပုရေ ဒဒါ စ ဣံ။
(၄) သဗ္ဗတော ဏ္ဍုတ္တာ•ဝိ ဝါ။
(၅) ဝိသရ•ပဒါ•ဒိတော ဏ။
(၆) ဘာဝေ စ။
(၇) ကွိ စ။
(၈) ဓရာ•ဒီဟိ ရမ္ဘော။
(၉) တသီလာ•ဒီသု ဏိတ္တာ•ဝိစ။
(၁၀) သဒ္ဒ ကုဓ စလ မဏ္ဍ•တ္ထရစာ•ဒီဟိ ယု။
(၁၁) ပါရာ•ဒိ ဂမိမှာ ရှ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၂) ဘိက္ခာ·ဒိတော စ။
(၁၃) ဟနတျာဒီနံ ဏုကော။
(၁၄) နု နိဂ္ဂဟီတံ ပဒ·ဏ္ဍေ။
(၁၅) သံဟန·ညာယ ဝါ ရော, ဃော။
(၁၆) ရမ္မိ ရဏ္ဍော ရာဒီ နော။
(၁၇) ဘာဝကမ္မေသု တဗ္ဗာ·နီယာ။
(၁၈) ဏျာ စ။
(၁၉) ကရမ္မာ ရိစ္စ။
(၂၀) ဘူတော·ဗ္ဗ။
(၂၁) ဝဒမဒဂမုယုဇဂရဟာ·ကာရာ·ဒီဟိ* ဇမ္ဗဂ္ဂယော·ယျာ, ဂါရော ဝါ။ ["ဇဇ, မမ, ဂဂ"ဟု ဖတ်။]
(၂၂) တေ ကိစ္စာ။
(၂၃) အညေ ကိတ်။
(၂၄) နန္ဒ·ဒီဟိ ယု။
(၂၅) ကတ္တုကရဏ ပဒေသေသု စ။
(၂၆) ရ ဟာ·ဒိတော ဏ။

ဏ္ဍတိ ကိတမ္ဘိဓာနကမ္ပေ ပဌမော ကဏ္ဍော။

(၂၇) ဏာ·ဒယော တေကာလိကာ။
(၂၈) သညာယံ ဒါဓာတော ဏ္ဍ။
(၂၉) တိ ကိစ္စာ·သိဒ္ဓေ။
(၃၀) ဏ္ဍတ္ထိယ·မ·တိ ယဝေါ ဝါ။
(၃၁) ကရတော· ရိရိယ။

http://www.dhammadownload.com

(၃၂) အတီတေ တ တဝန္တုတာဝီ။
(၃၃) ဘာဝကမ္မေသု တ။
(၃၄) ဗုဓကမာ·ဒီတ္ထေ ကတ္တာရိ။
(၃၅) ဇိတော ဣန သဗ္ဗတ္ထ။
(၃၆) သုပတော စ။
(၃၇) ဤသံ ဒု သု ဟိ ခ။
(၃၈) ဣစ္ဆတ္ထေသု သမာနကတ္တုကေသု တဝေတုံ ဝါ။
(၃၉) အရဟသက္ကာ·ဒီသု စ။
(၄၀) ပတ္တဝစနေ အလ·မတ္ထေသု စ။
(၄၁) ပုဗ္ဗကာလေ·က ကတ္တုကာနံ တုန တွာန တ္ဝာ ဝါ။
(၄၂) ဝတ္တမာနေ မာန·န္တာ။
(၄၃) သာသာ·ဒီဟိ ရတ္ထု။
(၄၄) ပါ·ဒိတော ရိတု။
(၄၅) မာနာ·ဒီဟိ ရာတု။
(၄၆) အာဂမာ တုကော။
(၄၇) ဘဗ္ဗေ ဣက။

ဣတိ ကိတဗ္ဗိဓာနကပ္ပေ ဒုတိယော ကဏ္ဍော။

(၄၈) ပစ္စယာ ဒနိဋ္ဌာ နိပါတနာ သိဒ္ဓန္တိ။
(၄၉) သာသဒိသတော တသ ရိဋ္ဌော စ။
(၅၀) သာဒိ သ·န္တ ပုစ္ဆ ဘန္ဒ ဟံသာ·ဒီဟိ ဋ္ဌော။
(၅၁) ဝသတော ဥဋ္ဌ။
(၅၂) ဝသ ဝါ ဝ။

http://www.dhammadownload.com

(၅၃) ခ–ဃ–ဘ–ဟေဟိ ခဟ စ။
(၅၄) ဘန္ဓတော*ဂ္ဂေါ စ။ ["ဂဂေါ စ"ဟု ဖတ်။]
(၅၅) ဘုဇော·ဒီန·မ်ိန္ဓော နော ဒ္ဒိ စ။
(၅၆) ဝစ ဝါ ဝု။
(၅၇) ဂုပါ·ဒီန·ဥ္ဇ။
(၅၈) တရာ·ဒီဟိ ဣဏ္ဏော။
(၅၉) ဘိဒါ·ဒိတော ဣန္ဒအန္ဒဣ္ဓါဏာ ဝါ။
(၆၀) သုသ ပစ သကတော*ဣ္ဓဣ္ဓာ စ။
["ဏခ, ကကာ"ဟုဖတ်။]
(၆၁) ပဣ္ဓမာ·ဒီဟိ*န္ဓော စ။ ["နတော"ဟု ဖတ်။]
(၆၂) ဇနာဒီန·မာ တိမ္ပိ စ။
(၆၃) ဂမ ခန ဟန ရမာ·ဒီန·မန္ဓော။
(၆၄) ရကာရော စ။
(၆၅) ဌာ ပါန·မိ ဣ္ဓါ စ။
(၆၆) ဟ·န္ဓေဟိ ဟော, ဟသ ဌ္ဌောဝါ အ ဒဟ နဟာနံ။

ဣတိ ကိတမ္ပိဓာနကပ္ပေ တတိယော ကဏ္ဍော။

(၆၇) ဏမ္ပိ ရန္ဓသ ဇော ဘာဝကရဏေသု။
(၆၈) ဟနသ ဃာတေ။
(၆၉) ဝဓော ဝါ သဗ္ဗတ္ထ။
(၇၀) အာကာရန္ဓာန·မာယော။
(၇၁) ပုရ သ·မုပ ပရိဟိ ကရောတိသ ခ ခရာ ဝါ
ဘာပဗ္ဗဇယေသု စ။

http://www.dhammadownload.com

(၇၂) တဝေ တုနာဒီသု ကာ။
(၇၃) ဂမခန ဟနာဒီနံ တုံ တဗ္ဗာဒီသု နဿ။
(၇၄) သဗ္ဗေဟိ တုနာဒီနံ ယောဿ။
(၇၅) စ နဿ-ဣ-ဟိ ရစ္ဆံ။
(၇၆) ဒိသာ သွာန သွာ-ဣ လောပေါ စ။
(၇၇) မ-ဟ-ဒ-ဘေဟိ *မ္ဟ-ယ-ဧ-ဗ-ဒ္ဓါ စ။
["မမ, ယ, ဧဧ, ဗဘ, ဒဓ"ဟု ဖတ်။]
(၇၈) တဒ္ဓိတ သမာသ ကိတကာ နာမံ-ဝါ-တဝေ
တုနာဒီသု စ။
(၇၉) ဒုမ္မိ ဂရု။
(၈၀) ဒီယော စ။
(၈၁) အဂ္ဂရေဟိ ကာရ။
(၈၂) ယထာဂမ-မိကာရော။
(၈၃) ဒ ဓ-ဣတော ယော ကွစိ။

ဣတိ ကိတဗ္ဗိဓနကမ္ပေ စတုတ္ထော ကဏ္ဍော။

(၈၄) နိဂ္ဂဟီတံ သံယောဂါဒိ နော။
(၈၅) သဗ္ဗတ္ထ ဂေ ဂိ။
(၈၆) သဒ္ဒသ သိဒတ္ထံ။
(၈၇) ယဧသ သရသိ *ဣ။ ["သိဣ"ဣ"ဟု မဖတ်ရ။]
(၈၈) ဟ စတုတ္ထာန-မ-ဣ-ဒါ ဒေါ ဓေ။
(၈၉) ဩ ပကာရေ။
(၉၀) ဂဟသ ဃရ ဏော ဝါ။

http://www.dhammadownload.com

(၉၁) ဒဟ္ဒသ ဒေါ ဌ်။
(၉၂) ဓာတ္ကန္တသ လောပေါ ကိုမ္ပိ။
(၉၃) ဝိဒန္တေ ဥ။
(၉၄) နမ ကာ ရာန•မန္ကာနံ နိယုတ္တာတမ္ပိ။
(၉၅) နကဂတ္ဂံ စ ဇာ ဏ္ဍုမ္ပိ။
(၉၆) ကရသ စ တတ္ဂံ တုသ္မိ်ံ။
(၉၇) တုံ တုန တဗ္ဗေသု ဝါ။
(၉၈) ကာရိတံ ဝိယ ဏာနုဗန္ဓော။
(၉၉) အန•ကာ ယု ဏ္ဍုနံ။
(၁၀၀) ကဂါ စဇာနံ။

ကြာတိ ကိတ္ဒိဓာနကပ္ပေ ပဋ္ဌမော ကဏ္ဍော။

၅။ ဥဏာဒိကစ္စည်းသုတ်စဉ်

(၁) ကတ္တရိ ကိတ်။
(၂) ဘာဝကမ္မေသု ကိစ္စ *ကွ္ဗခတ္ထာ။ ["ကတ"ဟု ဖတ်။]
(၃) ကမ္မနိ ဒုတိယာယံ ကွ္ဗော။
(၄) *ချာဒီဟိ မန်, မ စ, တောဝါ။ ["ခယာဒီဟိ"ဟု ဖတ်။]
(၅) သမာဒီဟိ ထ မာ။
(၆) ဂဟသု ပဓသေ ဝါ။
(၇) မသုသ သုသ *ဋ္ဌ ဋ္ဌေရာ။
["စဆရ, စဆေရာ"ဟုဖတ်။]
(၈) အာပုဗ္ဗ စရသ စ။
(၉) အလ ကလ သဓလေဟိ လယာ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၀) ယာဏ လာနာ။
(၁၁) မထိသ ထသ လော စ။
(၁၂) ပေသာ•တိသဂ္ဂ ပတ္တကာလေသု ကိစ္စာ။
(၁၃) အဝဿကာ•ဓမ်ိဏေသု ဏီ စ။
(၁၄) အရဟသက္ကာဒီဟိ တုံ။
(၁၅) ဝဏာဒီဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒယော နိပစ္စန္တေ။
(၁၆) ကွိလောပေါ စ။
(၁၇) သ စဏံ ကဂါ ဏာနုဗန္ဓေ။
(၁၈) နုဒါဒီဟိ ယုဏ္ဍုန•မနာ•နနာ•ကာ•နနကာ
သ ကာရိတေဟိ စ။
(၁၉) ဏ္ဍ ယ တ မ ကိ•မေသာန•မန္ဒသရော ဒီဃံ ကွစိ,
ဒိသသ ဂုဏံ ဒေါရံ, *သ ကွ်ိစ။ ["သ•ကခီ"ဟု ဖတ်။]
(၂၀) ဘျာဒီဟိမတိ ဗုဓိပူဇာ•ဒီဟိစ*ကွော။ ["ကတော"ဟုဖတ်။]
(၂၁) ဝေပု သိ ဒ၀ ဝမု ကု ဒါ ဘူ ဟွာဒီဟိ ထု တ္ထိမ ဏိမာ
နိဗ္ဗတ္တေ။
(၂၂) အက္ကောသေ နမှာ•နိ။
(၂၃) ဇကာဒီတော သကိသ*ကွတ္ထံ။ ["ကခတ္ထံ"ဟု ဖတ်။]
(၂၄) သုနသု•နသော•ဏဝါနု•ဝါနူ•နု•နခု•ဏာနာ။
(၂၅) တရုဏသ သုသု စ။
(၂၆) ယုဝသု•ဝသု•ဝု•ဝါနု•ရူ•နာ။
(၂၇) ကာလေ ဝတ္တမာနာ•တီတော ဏွာဒယော။
(၂၈) ဘဝိသတိ ဂုမာဒီဟိ ဏီ ဃိဏ်။
(၂၉) ကိရိယာယံ ဏ္ဍုတဝေါ။

http://www.dhammadownload.com

(၃၀) ဘာဝ ဝါစိမ့် စတုတ္ထီ။
(၃၁) ကမ္မနိ ကောာ။
(၃၂) သေသေ သန္တ္ဍ မာနာ•နာ။
(၃၃) ဆဒါဒီဟိ တ တြက်။
(၃၄) ဝဒါဒီဟိ ကိတ္တောာ ဂကောာ။
(၃၅) မိဒါဒီဟိ *တ္ဍ တိယောာ။ ["တတိ–တိယောာ"ဟု ဖတ်။]
(၃၆) ဥသု ရန္ဓဒံသာနံ ဒံလသ ဒမ္ပောာ, ဗ ဌာ စ။
(၃၇) သူဝ•သာန•မူဝ•သာန•မတောာ ထောစ။
(၃၈) ရန္ဓ•ဒါဒီဟိ ဓ ဒိ•ဒ္ဒ ကိရာ, ကွစိ ဇ ဒလောပေါ စ။
(၃၉) ပတိတောာ ဟိသ ဟောရက်ာ ဟိရက်ာ။
(၄၀) ကဗ္ဗျာဒီဟိ ကောာ။
(၄၁) ခါဒါ•မ ဂမာနံ ခန္ဓ•န္ဓ ဂန္ဓာ။
(၄၂) ပဌာ•ဒီဟျ•လံ။
(၄၃) ပုထသ ပုထု ပဌာ•မော ဝါ။
(၄၄) သသ္ဍာ•ဒီဟိ တု ဒဝေါ။
(၄၅) *ဗျာဒီဟိ ဤ၀ရော။ ["စယာဒီဟိ"ဟု ဖတ်။]
(၄၆) မုနာ•ဒီဟိ စိ။
(၄၇) ဝိဒါဒီဟျ•ရော။
(၄၈) ဟနာ•ဒီဟိ နု ဏု တဝေါ။
(၄၉) ကုဌာ•ဒီဟိ ဌော။
(၅၀) မနု ပုရ သုဏာ•ဒီဟိ ဥသ ဏုသိ•သာ။

ဣတိ ဥဏာဒိကမ္ပော။

http://www.dhammadownload.com

၆။ သမာသိကစွည်းသုတ်စဉ်

(၁) နာမာနံ သမာသော ယုတ္တ•တ္ထော။
(၂) တေသံ ဝိဘတ္တိယော လောပါ စ။
(၃) ပကတိ စ•သ သရန္တသ။
(၄) ဥပသဂ္ဂ နိပါတ ပုဗ္ဗကော အဗျယီဘာဝေါ။
(၅) သော နပုံသကလိင်္ဂေါ။
(၆) ဒိဂုသော•ကတ္တံ။
(၇) တထာ ဒွန္ဒေ ပါဏိ တူရိယ ယောဂ္ဂ သေန•ဂ်
ခုဒ္ဒဇန္တုက ဝိဝိဓ ဝိရဒ္ဓဝိသဘာဂတ္ထာ•ဒီန•ဥ္စ။
(၈) ဝိဘာသာ ရက္ခ တိဏ ပသု ဓန ဓည ဇနပဒါ•ဒီန•ဥ္စ။
(၉) ဒ္ဝိပဒေ တုလျာ•ဓိကရဏော ကမ္မဓာရယော။
(၁၀) သင်္ခ်ာပုဗ္ဗော ဒိဂု။
(၁၁) ဥဘော တပ္ပုရိသာ။
(၁၂) အ•မာဒယော ပရပဒေဘိ။
(၁၃) အညပဒတ္ထေသု ဗဟုဗ္ဗီဟိ။
(၁၄) နာမာနံ သမုစ္စယော ဒွန္ဒော။
(၁၅) မဟာတံ မဟာ တုလျာ•ဓိကရဏော ပဒေ။
(၁၆) ဣတ္ထိယံ ဘာသိတပုမိ•တ္ထိ ပုမာ•ဝ စေ။
(၁၇) ကမ္မဓာရယသညေ စ။
(၁၈) အတ္ထံ နသ တပ္ပုရိသေ။
(၁၉) သရေ အန်။
(၂၀) ကဒ် ကုသ။

http://www.dhammadownload.com

(၂၁) *ကာ•ပွတ္ထေသု စ။
(၂၂) ကွစိ သမာသန္တဂတာန•မကာရန္တော။
(၂၃) နဒီမှာ စ။
(၂၄) ဧယာယ တု ဒံဧာနိ ပတိမှိ။
(၂၅) ဓနုမှာ စ။
(၂၆) အံ ဝိဘတ္တိန•မကာရန္တာ အဗျယီဘာဝါ။
(၂၇) သရော ရဿော နပုံသကေ။
(၂၈) အညသ္မာ လောပေါ စ။

ဣတိ သမာသကဏ္ဍော။

++++++

၅။ တဒ္ဓိတ်ကစ္စည်းသုတ်စဉ်

(၁) ဝါဏ•ပစ္စေ။
(၂) ဏာယန ဏာန ဝစ္ဆာ•ဒိတော။
(၃) ဏေယျော ကတ္တိကာ•ဒီဟိ။
(၄) အတော ဏိ ဝါ။
(၅) ဏဝေါ•ပက္ကာဒီဟိ။
(၆) ဏေရ ဝိဓဝါ•ဒိတော။
(၇) ယေန ဝါ သံသဋ္ဌံ တရတိ စရတိ ဝဟတိ ဏိကော။
(၈) တ•မဓီတေ တေနကတာဒိ သန္ဓိဓာန နိယောဂ သိပ္ပ ဘဏ္ဍ ဇီဝိကတ္ထေသု စ။
(၉) ဏ ရာဂါ တသ္ဏေ•ဒ•မည•တ္ထေသု စ။
(၁၀) ဧတာဒီန•မိမိ•ယာ စ။

http://www.dhammadownload.com

(၁၁) သမ္ဘဟတ္ထေ ကဏ် ဏာ။
(၁၂) ဂါမ ဇန ဗန္ဓု သဟာယာ·ဒီဟိ တာ။
(၁၃) တ·ဒဿ ဌာန·မိယော စ။
(၁၄) ဥပမတ္ထာ·ယိတတ္ထံ။
(၁၅) တန္ဓိသိတတ္ထေ လော။
(၁၆) အာလု*တဗ္ဗဟုလေ။ ["တဗ်ဗဟုလေ"ဟု ဖတ်။]
(၁၇) *ဏျ တ္ထ တာ ဘာဝေတု။ ["ဏျ,ဏတ,တာ"ဟုဖတ်။]
(၁၈) ဏ ဝိသမာ·ဒီဟိ။
(၁၉) ရမဏီယာ·ဒိတော ကဏ်။
(၂၀) ဝိသေသေ တရ တမိ·သိကိ·ယိ·ဌာ။
(၂၁) တ·ဒဿတ္ထိ·တိ ဝိ စ။
(၂၂) တပါ·ဒိတော သီ။
(၂၃) ဒဏ္ဍာ·ဒိတော ဣက ဤ။
(၂၄) မဓွာ·ဒိတော ရော။
(၂၅) ဂုဏာဒိတော ဝန္တု။
(၂၆) သတ္ပာဒီဟိ မန္တု။
(၂၇) သဒ္ဓါဒိတော ဏ။
(၂၈) အာယုသု·ကာရာ·သ မန္တုမှိ။
(၂၉) *တပ္ပကတိ ဝစနေ မယော။ ["တပ်ပကတိ"ဟု ဖတ်။]
(၃၀) သဏ္ဍာပူရဏော မော။
(၃၁) သ ဆဿ ဝါ။
(၃၂) ဇကာဒိတော ဒသဿီ။

3.A

http://www.dhammadownload.com

(၃၃) ဒသေ သော နိစ္စ•ဣ။
(၃၄) အန္တေ နိဂ္ဂဟီတ•ဣ။
(၃၅) တိ စ။
(၃၆) လ ဒရာနံ။
(၃၇) ဝိသတိ ဒသေသု ဗာ ဒ္ဒိသ တု။
(၃၈) ဇကာဒိတော *ဒသ ရ သရ်ာနေ။
(၃၉) အဋ္ဌာဒိတော စ။
(၄၀) ဒ္ဒေ•က•ဋ္ဌာန•မာကာရော ဝါ။
(၄၁) စတု ဆေဟိ ထ ဋ္ဌာ။
(၄၂) ဒ္ဒိတိဟိ တိယော။
(၄၃) တိယေ ဒု တာ ပိ စ။
(၄၄) တေသ•မမ္ပုပ္ပဒေန အမ္ပုမ္ပ ဒိဝမ္ပ ဒိယမ္ပာ•မ္ပတိယာ။
(၄၅) သရ္ဝပါန•မေကသေသွ•သကိ။
(၄၆) ဂဏနေ ဒ သ သ ဒ္ဒိ တိ စတု ပဉ္စ ဆ သတ္တ အဋ္ဌ နဝကာနံ ဝိ တိ စတ္တာရ ပညာ ဆ သတ္တာ•သ နဝါ ယောသု, ယောန•ဣ•သ•မာသ ဋ္ဌ ရိ•တိ•တု•တိ။
(၄၇) စတ္ဝ•ပပဒသ လောပေါ တု•တ္တရပဒါ•ဒိစသ စုစောပိ နဝါ။
(၄၈) ယ•ဒနုပပန္နာ နိပါတနာ သိဒ္ဓန္တိ။
(၄၉) ဒ္ဓါ•ဒိတော ကော•နေကတ္ထေ စ။
(၅၀) ဒသ ဒသကံ သတံ, ဒသကာနံ သတံ သဟသ•ဣ ယောမ္ပိ။

["ဒသ"ဟု တွေ့သမျှ၌ "ဒသ်သ"ဟု မဖတ်ဘဲ "ဒသ"ဟု ဆက်ဖက်။]

http://www.dhammadownload.com

(၅၁) ယာဝ•တဒုတ္တရိ ဒသဂုဏိတ•ဥ္ဆ။
(၅၂) သကနာမေဟိ။
(၅၃) တေသံ ဏော လောပံ။
(၅၄) ဝိဘာဂေ မာ စ။
(၅၅) သဗ္ဗနာမေဟိ ပကာရဝစနေ တု ထာ။
(၅၆) ကိ•မိမေဟိ ထံ။
(၅၇) ဝုဒ္ဓါ•ဒိသရသ ဝါ•သံယောဂန္တသ သ ဏော စ။
(၅၈) မာယူန•မာဂမော ဌာနေ။
(၅၉) *အာတ္တ•ဥ္ဆ။ ["အာ–တ္တ ဥ္ဆ"ဟု ရေးချသံနှင့် ဖတ်။]
(၆၀) ကွစာ•ဒိမဏ္ဍုတ္တရာနံ ဒီဃရသာ ပစ္စယေသု စ။
(၆၁) တေသု ဝုဒ္ဓိလောပါ•ဂမ ဝိကာရ ဝိပရိတာ•ဒေသာ စ။
(၆၂) အ ယု•ဝဏ္ဏာန•ဥ္ဆာ•ယော ဝုဒ္ဓိ။

ဣတိ တဒ္ဓိတကဏ္ဍော။

❀❀❀❀

၈။ ကာရကကစ္စည်းသုတ်စဉ်

(၁) ယသ္မာ•ဒပေတိ ဘယ•မာ•ဒတ္တေ ဝါ, တ•ဒပါဒါနံ။
(၂) ဓာတု နာမာန•မုပသဂ္ဂယောဂါဒီသ္မ•ပိ စ။
(၃) ရက္ခဏ•တ္ထာန•မိစ္ဆိတံ။
(၄) ယေနဝါ•ဒဿနံ။
(၅) ဒ္ဝရ•ဋ္ဌိက•ဒ္ဓကာလနိမ္မာန တ္ထာလောပ ဒိသာယောဂ ဝိဘတ္တာ•ရပ္ပယောဂ သုဒ္ဓ ပမောစန ဟေတု ဝိဝိတ္တ ပမာဏ ပုဗ္ဗယောဂ ဗန္ဓန ဂုဏဝစန ပဋ္ဌ ကထန ထောကာ•ကတ္တုသု စ။

http://www.dhammadownload.com

(၆) ယသ ဒါတုကာမော ရောစတေ ဓာရယတေ ဝါ, တံ သမ္ဘဒါနံ။

(၇) သိလာဃ ဟနု ဌာ သပ ဓာရ ပိဟ ကုဓ ဒုဟိ·ဿော· သူယ ရာမိ·ကွ ပစ္စာ·သုဏ အနုပတိဂိဏ ပုဗ္ဗ ကတ္တာ· ရောစနတ္ထ တဒတ္ထ တုမတ္ထာ·လ·မတ္ထ မညာ·နာဒရ· ပ္ပါဏိနိ ဂတျ·တ္ထကမ္မနိ အာသီသတ္ထ သမ္ဘုတိ ဘိယျ သတ္ဘမျ·တ္ထေသု စ။

(၈) ယော·ဓာရော, တ·မောကာသံ။

(၉) ယေန ဝါ ကယိရတေ, တံ ကရဏံ။

(၁၀) ယံ ကရောတိ, တံ ကမ္မံ။

(၁၁) ယော ကရောတိ, သ ကတ္တာ။

(၁၂) ယော ကာရေတိ, သ ဟေတု။

(၁၃) ယသ ဝါ ပရိဂ္ဂဟော, တံ သာမိ။

(၁၄) လိင်·တ္ထေ ပဋ္ဌမာ။

(၁၅) အာလပနေ စ။

(၁၆) ကရဏေ တတိယာ။

(၁၇) သဟာဒိယောဂေ စ။

(၁၈) ကတ္တရိ စ။

(၁၉) ဟေတုတ္ထေ စ။

(၂၀) သတ္ဘမျတ္ထေ စ။

http://www.dhammadownload.com

(၂၁) ယေန•ဂ်ဝိကာရော။
(၂၂) ဝိသေသနေစ။
(၂၃) သမ္ပဒါနေ စတုတ္ထီ။
(၂၄) နမောယောဂါဒီသ္မွ•ပိ စ။
(၂၅) အပါဒါနေ ပဉ္စမီ။
(၂၆) ကာရဏာတ္ထေ စ။
(၂၇) ကမ္မတ္ထေ ဒုတိယာ။
(၂၈) ကာလ•ဒ္ဓါန•မစ္စန္တသံယောဂေ။
(၂၉) ကမ္မ–ပ္ပဝစနီယယုတ္တေ။
(၃၀) ဂတိ ဗုဒ္ဓိ ဘုဇ ပဋ ဟရ ကရ သယာဒီနံ ကာရိတေ ဝါ။
(၃၁) သာမိသ္မိံ ဆဋ္ဌီ။
(၃၂) ဩကာသေ သတ္တမီ။
(၃၃) သာမိ•ဿရာ•ဓိပတိ ဒါယာဒ သက္ခိ ပတိဘူ ပသုတ ကုသလေဟိ စ။
(၃၄) နိဒ္ဓါရဏေ စ။
(၃၅) အနာဒရေ စ။
(၃၆) ကွစိ ဒုတိယာ ဆဋ္ဌီန•မတ္ထေ။
(၃၇) တတိယာ သတ္တမီန•ဥ္ဆ။
(၃၈) ဆဋ္ဌီ စ။
(၃၉) ဒုတိယာ ပဉ္စမီန•ဥ္ဆ။
(၄၀) ကမ္မ ကရဏ နိမိတ္တတ္ထေသု သတ္တမီ။

http://www.dhammadownload.com

(၄၁) သမ္မဒါနေ စ။
(၄၂) ပဋ္ဌမျ•ထ္ထေ စ။
(၄၃) ကာလ ဘာဝေသု စ။
(၄၄) ဥပ•ရာ•ဓိကိသရ ဝစနေ။
(၄၅) မဏ္ဍိတု•သုက္ကေသု တတိယာ စ။

ဣတိ ကာရကကဏ္ဍော။

သုတ်ပေါင်း။ ။ထိုထို အပိုင်းဆုံးက သုတ်ဂဏန်းကို ကြည့်၍ သန္ဓိပိုင်း၌ သုတ်ပေါင်း (၅၁), နာမ်ပိုင်း၌ သုတ်ပေါင်း (၂၁၈) စသည် ရှိကြောင်းကို သိလေ၊ အားလုံး သုတ်ပေါင်း (၆၇၂)သုတ် ရှိသည်။ [နာမ်ပိုင်း၌ (၂၁၈)ရှိသည်မှာ "ဇောတေသု စ"သုတ်ကို ချန်၍ ရေတွက်ခြင်းတည်း၊ ထိုသုတ်ကို ထည့်လျှင် (၂၁၉) ရှိသည်။]

(၁) သန္ဓိငါးဆယ်, တစ်သုတ်ကယ်, နာမ်ဝယ် နှစ်ရာ့ဆယ့်ရှစ်ဝ။
(၂) အာချာတ်၌ဝယ်, ဆယ့်ရှစ်ကယ်, မှတ်ဖွယ် တစ်ရာမျှ။
(၃) ကိတ်ပိုင်းတစ်ရာ၊ ဥဏှာဒ်မှာဝယ်, ငါးဆယ်စင်စစ်, မှတ်တုံ့လစ်, နှစ်ဆယ့်ရှစ် သမာသ။
(၄) ခြောက်ဆယ်နှစ်ဝ, တဒ္ဓိတတည်း၊ ကာရကဝယ်, လေးဆယ်နှင့် ငါး၊ ပေါင်းငြား ခုနစ်ဆယ်, နှစ်သုတ်ကယ်, မှတ်ဖွယ် ခြောက်ရာပြ။

ကစ္စည်းသုတ်စဉ် ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

နာမ်ဂိုဏ်းနိဒါန်း

အခြေစကားအတွက် မှတ်သားနှင့်ဖွယ်

ဂါထာ – (၈)လုံးလျှင် (၁)ပိုဒ်, (၄)ပိုဒ်လျှင် (၁)ဂါထာ စသည်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ ဆန်းကျမ်းဌ်လာသော အစီအစဉ်အတိုင်း ရေးသားစီကုံးအပ်သည့်အတွက် ရွတ်ဆိုသင့် ရွတ်ဆိုထိုက် ရွတ်ဆို၍ ချောမောလှသော...

"**အသေဝနာ စ ဗာလာနံ**, **ပဏ္ဍိတာနဉ္စ သေဝနာ**၊ **ပူဇာ စ ပူဇနီယာနံ**, **ဧတံ မင်္ဂလ·မုတ္တမံ**" စသည်ကို "ဂါထာ"ဟု ခေါ်သည်၊ "ဂါယိတမ္ဘာတိ ဂါထာ" ဂါယိတမ္ဘာ–ရွတ်ဆိုအပ် ရွတ်ဆိုထိုက်၏။ ဣတိ–ထို့ကြောင့်၊ ဂါထာ–ဂါထာမည်၏။

စုဏ္ဏိယ – ဂါထာကဲ့သို့ အက္ခရာကန့်သတ်ချက်, အပိုဒ်ကန့်သတ်ချက် မရှိသော ပါဠိစကားပြင် ဟူသမျှကို ယခုကာလ၌ "စုဏ္ဏိယ" ဟု ခေါ်ကြသည်၊ [သက္ကတအဘိဓာန်၌ သမာသ်ပုဒ် နည်းပါးသော နုပ်နုပ်ဖွဲ့ဖွဲ့ ပါဠိစကားပြင်ကိုသာ "စုဏ္ဏိယ"ဟု ခေါ်လိုက်၏။ အခြားသော ပါဠိစကားပြင်ကို အခြားသော နာမည်ဖြင့် ခေါ်ဆိုသေးသည်။]

အစီ – လှပသော ပန်းကလေးများကို တစ်ပွင့်စီ တစ်ပွင့်စီ စီတန်းထားသကဲ့သို့, ပုဒ်များကို သဒ္ဒါနည်းကျကျ စီတန်းမှုကို "အစီ"ဟု ခေါ်၏။ ၎င်းအစီကို ပါဠိလို "ရစနာ"ဟု ခေါ်သည်။

အကုံး – ပန်းများကို တစ်ပွင့်စီ တစ်ပွင့်စီ သီကုံးထားသကဲ့သို့ပုဒ်များကို လှပချောမောအောင် ရေးသားမှုကို "အကုံး"ဟု ခေါ်သည်။

အန္ဓနိ – စကားပြောကောင်းသူသည် ယဉ်ကျေးသော စကားလုံးကိုပဏ္ဍာ သုံးနှုန်းပြောဆိုလေ့ ရှိသကဲ့သို့ ကောင်းမွန်သော ပါဠိစကားကိုသာ သုံးနှုန်း ရေးသားနိုင်ခြင်းကို "အန္ဓနိ"ဟု ခေါ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

အဖွဲ့. - အဖိုးတန်သော ဝတ္ထုများကို ပေါင်းစုဖွဲ့ထားသကဲ့သို့ ဆိုင်ရာ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ပြသည့် ပါဠိများကို ပေါင်းစုဖွဲ့ထားခြင်းကို "အဖွဲ့"ဟု ခေါ်၏။ ဤ"အစီ,အကုံး,အနှုန်း, အဖွဲ့"တို့ကို ပါဠိလို "ဗန္ဓ(ဗန္ဓန)"ဟု ခေါ်သည်။

နာမ်ဂိုဏ်း–ပါဠိလို နာမဂဏာကို မြန်မာလို "နာမ်ဂိုဏ်း"ဟု ခေါ်၏။ [နာမ=နာမ်ပုဒ်+ဂဏာ=အပေါင်း] စည်းကမ်းဥပဒေသချင်း တူသော ပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းကို တစ်ဂိုဏ်းဖွဲ့ရသကဲ့သို့ ရုပ်တွက် ရာ၌ အစီအရင်ချင်းတူသော နာမ်ပုဒ်အပေါင်းကို တစ်ဂိုဏ်း ဖွဲ့ရလေသည်၊ ရုပ်စီရင်ပုံ ကွဲပြားသလောက် ဂိုဏ်းခွဲ၍ ပြုလိုက်ရာ, နာမ်ဂိုဏ်း (၁၃)ဂိုဏ်း ထွက်လာလေသည်၊ [ဂိုဏ်းဥပဒေသထက် ထူးခြား၍ ကျင့်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိတတ်သကဲ့သို့ ဂိုဏ်းစည်းကမ်းထက် ထူးပြားနေသော အချို့ရုပ်များကိုလည်း တွေ့ကြရလတ္တံ့။]

ပုရိသာဒိဂိုဏ်း–ယခုကာလ ထိုထို ဂိုဏ်းဂဏာတို့၌ ခေါင်းဆောင်ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးစီ ရှိ၏။ ပုရိသာဒိဂိုဏ်း၌ "ပုရိသ"ဟူသော နာမ်ပုဒ်သည် ခေါင်းဆောင်ရုပ်ပင်တည်း၊ ပုရိသာဒိ၌ အာဒိသဒ္ဒါသည် "အတူ"ဟူသောအနက်ကို ဟောတ်၏။ ထို့ကြောင့် ရုပ်စဉ်ရပုံ အားဖြင့် ပုရိသနှင့်တူသော နာမ်ပုဒ်အပေါင်းကို "ပုရိသာဒိ ဂိုဏ်း"ဟု ခေါ်၏။ [ပုရိသာဒိ=ပုရိသနှင့်တူသော နာမ်ပုဒ်တို့၏+ ဂဏော=အပေါင်း။]

ပဒမာလာ–[ပဒ=ပုဒ်+မာလာ=အစဉ်အတန်း၊] ပုဒ်တစ်ခု တစ်ခုကို ကေဝုစ် ဗဟုဝုစ် အစဉ်ကျအောင်, ပဌမာ ဒုတိယာ စသော ဝိဘတ် အစဉ်ကျအောင် စဉ်တန်းမှုကို "ပဒမာလာ"ဟု ခေါ်၏။

ဂိုဏ်းနှင့် ပဒမာလာအထူး–သဘောတူ နာမ်ပုဒ်အပေါင်းကို "ဂိုဏ်း"ဟု ခေါ်၏၊ တိုထိုဂိုဏ်းဝင် နာမ်ပုဒ်တစ်ခုတစ်ခုကို "ပုရိသော ပုရိသာ"စသည်ဖြင့် စဉ်ခြင်းကို "ပဒမာလာ"ဟု ခေါ်သည်။

http://www.dhammadownload.com

နာမ်ဂိုဏ်းအတွက် မှတ်သားနှင့်ဖွယ်

နာမ်ဂိုဏ်း၌ "တည်သောအခါ, ပြီးသောအခါ, ကာရန်ဿ, ပကတိ, လိင်" ဟူသော စကားလုံးကို သုံးနှုန်းထားလိမ့်မည်၊ ထိုတွင် တည်သော အခါ–ဟူသည်ကား ရုပ်တွက်လို၍ ရုပ်တည်သောအခါကို ဆိုလိုသည်၊ ဥပမာ–ပုရိသောကို ရုပ်တွက်လိုသည့်အခါ "ပုရိသ" လိင်တည်ဟု ရုပ်တည်သောအခါမျိုးတည်း၊ ပြီးသောအခါ–ဟူသည်ကား ရုပ်တွက်၍ ပြီးစီးသည့်အခါကို ဆိုသည်။

ကာရန်ဿ – [ကာရ+အန္တ၊ ကာရ=အက္ခရာ+အန္တ =အဆုံးရှိသည်၊] တည်သောအခါ၌လည်းကောင်း, ပြီးသောအခါ၌လည်းကောင်း "အ အာ ဣ ဤ ဥ ဦ သြ ဪ ရ္ဟ" ဟု အက္ခရာရှစ်လုံးတို့တွင် တစ်လုံးလုံး ဆုံးလျက်ရှိသည်ကို "ကာရန်ဿ" ဟု ခေါ်သည်။

ပြီးတဲ့အခါ ကာရန်ဿကို သတ်မှတ်ရာ၌ ပဌမာသိဝိဘတ်နှင့် ရုပ်ပြီးသော ကာရန်ကို သတ်မှတ်ရသည်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်းဆိုလျှင်, အာလုပ်ဒုတိယာ စသော အခြားဝိဘတ်များသည် (ဘော ပုရိသ–အို ယောကျ်ား၊ ဂစ္ဆ–သွားလော၊ ပုရိသံ–ယောကျ်ားကို၊ ပဿတိ–မြင်၏။ ပုရိသဿ–ယောကျ်ား၏။ သန္တကံ–ဥစ္စာ, စသည်ဖြင့်) စပ်ဆိုင်ရာ ပုဒ်တစ်ပါးနှင့် တွဲမိမှ သက်ရသော ဝိဘတ်များတည်း၊ ဘယ်ပုဒ်နှင့်မှ မစပ်တဲ့အခါ ("ပုရိသော–ယောကျ်ား" ဟု) ပဌမာဖြင့်သာ ရုပ်နေရသည်၊ သို့အတွက် ရုပ်ပြီးကာရန်ကို သတ်မှတ်ရာ၌ ပဌမာဖြင့် ပြီးနေပုံကို ကြည့်၍ သတ်မှတ် ရလိမ့်မည်၊ ကေဝုစ် ဗဟုဝုစ် နှစ်မျိုးတွင်ကား ကေဝုစ်က အရင်းခံ ဖြစ်သောကြောင့် ပဌမာ ကေဝုစ်ဖြင့် ရုပ်ပြီးကာရန်ကို သတ်မှတ်ရသည်။

ပကတိ– တစ်စုံတစ်ခု ဝိဘတ် မသက်ခင် ပင်ကို ပုဒ်အတိုင်းကို "ပကတိ" ဟု ခေါ်၏။ ထို့ကြောင့် ပုရိသသည် အကာရန်ဿ ပကတိ ရှိ၏၊ ပင်ကို ပုဒ်အတိုင်းမှာ သ၌ "အ" အက္ခရာ အဆုံးရှိသည် – ဟူလို။

http://www.dhammadownload.com

လိင်ကို ပါဠိလို "လိင်"ဟု ခေါ်၏။ လိင်သဒ္ဒါသည် "အမှတ်အသား" ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် ရှေးသဒ္ဒါဆရာတို့က အဘိဓာန်ကျမ်း၌ "ဤသဒ္ဒါသည် ပုလ္လိင်ရှိ၏, ဤသဒ္ဒါသည် ဣတ္ထိလိင်, သို့မဟုတ် နပုလ္လိင်ရှိ၏။ ဤသဒ္ဒါသည် လိင်နှစ်မျိုးနှင့် ဆက်ဆံ၏, ဤသဒ္ဒါကား လိင်သုံးမျိုးနှင့် ဆက်ဆံ၏, ဤသဒ္ဒါကား လိင်အတွက် အထူးမရှိ၍ အလိင်တည်း"ဟု မှတ်သားထားခဲ့ကြပေသည်၊ ထိုအဘိဓာန်ကျမ်းလာ သဒ္ဒါဆရာတို့ ထားအပ်သော အမှတ်အသားကိုပင် လိင် (လိင်)ဟု ခေါ်ဝေါ်ရပေသည်။

အတ္ထလိင်နှင့် သဒ္ဒလိင် ဆက်သွယ်လာပုံ

ယောက်ျား မိန်းမ နပုံး(ပဏ္ဍုက်)ဟူသော အနက်ဒြေပ်များ၌ ပုလ္လိင် ဣတ္ထိလိင် နပုလ္လိင်ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော အခြင်းအရာတစ်မျိုး ရှိ၏။ ယောက်ျား၏ သွားလာပုံ စားသောက်ပုံနှင့် ကိုယ်၏ ပုံသဏ္ဌာန်များ၌ မိန်းမသားတို့ထက် သန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာ ရှိ၏။ ထိုသန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာကို ပါဠိလို "ဝိသဒါ·ကာရ"ဟု ခေါ်၏။ [ဝိသဒ=သန့်ရှင်းသော + အာကာရ = အခြင်းအရာ၊] ထို သန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာ ဝိသဒါကာရသည် ပုမလိင်(ပုလ္လိင်)ပင်တည်း။ [ပုမ=ယောက်ျား၏+လိင်= အမှတ်အသား။] ဤကား အနက်ဒြေပ်၌ ရအပ်သော အတ္ထလိင်တည်း။

ထိုအတ္ထလိင် သန့်ရှင်းသလို ရုပ်စီရင်ရာ၌ သန့်ရှင်းပြီးလွယ်သော အခြင်းအရာကိုလည်း သဒ္ဒါဆရာတို့က ပုမလိင်(ပုလ္လိင်)ဟု မှတ်သား၍ ထိုသဒ္ဒါကိုလည်း ပုလ္လိင်ဟော သဒ္ဒါဟု အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြပေသည်၊ တကယ် ဒြေပ်နက်က ပုလ္လိင် မဟုတ်သော်လည်း သဒ္ဒါဆရာတို့က ရုပ်စီရင်ရာ၌ သန့်ရှင်းလျှင် သဒ္ဒါကို ပုလ္လိင်ဟုပင် ခေါ်သည်၊ ထို့ကြောင့် မိန်းမဟူသော အနက်ကို "မာတုဂါမော", မယားဟူသော အနက်ကို "ဒါရော"ဟူသော ပုလ္လိင်သဒ္ဒါတို့က ဟောလျက်ရှိလေသည်။

http://www.dhammadownload.com

မိန်းမတို့၏ သွားလာ စားသောက်ပုံ ကိုယ်၏ပုံသဏ္ဌာန်များ၌ ယောက်ျားများလောက် မသန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာ ရှိ၏။ ထိုမသန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာကို "အဝိသဒါ·ကာရ"ဟု ခေါ်၏။ [အဝိသဒ=မသန့်ရှင်းသော+အာကာရ=အခြင်းအရာ၊] ထိုမသန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာ အဝိသဒါ·ကာရသည် ကျွတ္ထိလိင်(ကျွတ္ထိလိင်)ပင်တည်း။ [ကျွတ္ထိ=မိန်းမ၏+လိင်=အမှတ်အသား။] ဤကား အနက်ဖြင့် ရအပ်သော အတ္ထလိင်တည်း။

ထိုအတ္ထလိင် မသန့်ရှင်းသလို ရုပ်စီရင်ရာ၌ မသန့်ရှင်းသော အခြင်းအရာကိုလည်း သဒ္ဒါဆရာတို့က ကျွတ္ထိလိင် (ကျွတ္ထိလိင်)ဟု မှတ်သား၍ ထိုသဒ္ဒါကိုလည်း ကျွတ္ထိလိင်ဟော သဒ္ဒါဟု အသိအမှတ် ပြုခဲ့ကြပေသည်၊ ထို့ကြောင့် အနက်ဖြင့်မှာ ကျွတ္ထိလိင် မရှိသော်လည်း သဒ္ဒါဆရာတို့ သတ်မှတ်ချက်အရ ချောက်ကမ်းပါးကို "တဋ္ဌာ"ဟူသော ကျွတ္ထိလိင်သဒ္ဒါဖြင့် ပါဠိ စီရလေသည်။

ယောက်ျား မဟုတ်, မိန်းမ မဟုတ် နပုံး(ပဏ္ဍုက်)တို့၏ အသွားအလာ ကိုယ်၏ ပုံဟန်သဏ္ဌာန်သည် သန့်ရှင်းသည်လည်း မဟုတ်, မသန့်ရှင်းသည်လည်း မဟုတ်ချေ။ ၎င်းကို "နေဝိသဒနာဝိသဒါ·ကာရ"ဟုခေါ်၏။ ထိုသန့်ရှင်း,မသန့်ရှင်း မဟုတ်သော အခြင်းအရာ နေဝိသဒနာဝိသဒါ·ကာရသည် နပုံသကလိင်(နပုလ္လိင်)ပင်တည်း။ [နပုံသက=နပုံးတို့၏+လိင်=အမှတ်အသား။] ဤကား အနက်ဖြင့်၌ ရအပ်သောအတ္ထလိင်တည်း။

ထိုအတ္ထလိင်၏ သန့်ရှင်း မသန့်ရှင်း မဟုတ်သော အခြင်းအရာကဲ့သို့ ရုပ်စီရင်ရာ၌ ပုလ္လိင်သဒ္ဒါများလောက်လည်း မသန့်ရှင်းတတ်, ကျွတ္ထိလိင် သဒ္ဒါများလောက်လည်း မရှုပ်ထွေးတတ်သော အခြင်းအရာကို သဒ္ဒါ ဆရာတို့က နပုံသကလိင် (နပုလ္လိင်)ဟု အသိအမှတ် ပြုခဲ့ကြပေသည်၊ ထို့ကြောင့် အနက်ဖြင့်မှာ နပုလ္လိင် မရှိပါသော်လည်း သဒ္ဒါဆရာတို့ သက်မှတ်ချက်အရ မယားဟူသော အနက်ကို "ကလတ္တံ"ဟူသော နပုလ္လိင်သဒ္ဒါက ဟောပြနိုင်လေသည်။

http://www.dhammadownload.com

ဤဂကားအရ အဘိဓာန်ကျမ်း၌ သဒ္ဒါဆရာတို့ သတ်မှတ်ထားအပ်သော အမှတ်အသားကို သဒ္ဒါကျမ်းများ၌ အသုံးပြုရသော လိင်ဟုမှတ်၊ ထိုသဒ္ဒါဆရာတို့လည်း အနက်ဒြေမ် အတ္ထလိင်မှာရှိသော အခြင်းအရာကို အတုယူ၍ ရုပ်စီရင်ရာ၌ သန့်ရှင်းမှု, မသန့်ရှင်းမှု အခြင်းအရာကို အစွဲပြုလျက် "လိင်"ဟု ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ခဲ့ကြပေသည်ဟု မှတ်၊ ဤကား မုဒ္ဓဗောဓ(သက္ကတ)ဋ္ဌီကာကို မှီ၍ ပြအပ်သော အဓိပ္ပာယ်တည်း၊ သဒ္ဒနီတိ၌ကား ပဒမာလာအစဉ် သန့်ရှင်း မသန့်ရှင်းမှုကို စွဲ၍ သဒ္ဒလိင်ကို ဆုံးဖြတ်လေသည်။

[ဆောင်] (၁) အတ္ထသဒ္ဒါ, ဤနှစ်ဖြာ, သေချာ ခွဲဖို့လိင်။
(၂) အတ္ထလိင်မှာ, သွားလာပုံဟန်, သဏ္ဌာန်ခြင်းရာ၊
သဒ္ဒါဖို့လျှင်, ရုပ်စီရင်မှု, ခြင်းရာစု, ရှုလေအကြိမ်ကြိမ်။
(၃) ရှုသော်သန့်ရှင်း၊ မသန့်ရှင်းနှင့်၊ မရှင်းမဆို, ရှင်းမဆို,
သွင်းသို နှလုံးအိမ်။
(၄) ပုလ္လိင်သန့်ရှင်း၊ မသန့်ရှင်းဘိ–ကျွတ္ထလိင်သာ,
နှစ်ဖြာမလို, နပုံးကို, သုံးဆို စွဲ၍ချိန်။

မှာထားချက်။ ။ဤနာမ်ဂိုဏ်း၌ အလွန်ထူးသော ရုပ်မှတစ်ပါး များစွာသော ရုပ်ကို တွက်ပြတော့မည် မဟုတ်၊ ဂိုဏ်းနှင့်ဆိုင်ရာ သုတ်များကိုသာ ညွှန်ပြထားလိမ့်မည်၊ ထိုထို သုတ်တုန်းက တွက်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ဒိုင်းဒိုင်းပြေးအောင် မိမိဘာသာ ရုပ်တွက်ကြလေ၊ ပို့ချသောဆရာများကလည်း နာမ်ဂိုဏ်းကို နေ့အခါ ကျက်စေ၍ ညဉ့်အခါ၌ နှစ်ဦးသုံးဦး စသည်တွဲဖက်လျက် သံပြိုင်ရုပ်တွက်စေခြင်း, ထိုထိုဂိုဏ်းမှာ ပါရှိသည့် လေ့ကျင့်ဖွယ် ပုဒ်များကို ဂိုဏ်းစဉ်ခိုင်းခြင်း, ပုရိသသည် ဘာလိင်ရှိသလဲ, ပကတိက ဘာကာရန်လဲ, ပြီးတဲ့အခါ ဘာကာရန်လဲဟု ထပ်တလဲလဲ မေးမြန်း ပို့ချခြင်းဟူ၍ဖြင့် စာသင်သားတို့ ဉာဏ်ကို ရှင်းလင်းစေနိုင်ပါသည်။

နာမ်ဂိုဏ်းနိဒါန်း ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် နာမ်ရုပ်ကြေမွမှု ဂါထာစုဏ္ဍိယ အစီ အကုံး အနှုန်း

အချီ အဖွဲ့ မြန်တက်, ကျမ်းဂန်တို့၌ အနက်ထင်မြင်, သဘောဘာဏ် သက်ဝင် စူးရှနိုင်သောကြောင့်, နာမ်ရုပ်ကြေမွအောင် .... "မနောဂိုဏ်းစု, ပု–စိတ်–ကညာ, ဂု–ဂစ္ဆာနှင့်, ပုမာ–ရာဇ, သတ္ထ–ရတ္တာ, နဒါ–ဂဟံ, သဗ္ဗနာမ်,

---

အချီစကားပျိုးအဓိပ္ပာယ်

"နာမ်ရုပ်ကြေမွမှု" ဟူသော စကားမှစ၍ ပုရိသာဒိဂိုဏ်း၏ နောက်မှ "ပြဆိုပေအုံ" တိုင်အောင် စကားစုကား နာမ်ဂိုဏ်းကို ပြလို၍ ရှေးဦးစွာ အစချီသောစကားတည်း။ သစ်ပင်များကို စ၍ စိုက်ပျိုးသကဲ့သို့ ရှေးဦးစွာ စ၍ပျိုးသောကြောင့် "စကားပျိုး=အပျိုးစကား" ဟုလည်း ခေါ်ရ၏။

နာမ်ရုပ်ကြေမွမှု ၊ပေ၊ သက်ဝင် စူးရှနိုင်သောကြောင့်–ထမင်းစား သောအခါ ကြေမွအောင် ကိုက်ချေ၍ မျိုချလိုက်မှ အရသာပေါ်ထွက် အစာကြေညက်၍ အားအင်တိုးတက်သကဲ့သို့, ထို့အတူ နာမ်ပို့င်း၌ ပြခဲ့သော ရုပ်များကို ကြေကြေမွမွ နှုတ်တက်လည်း ရကြ, ရုပ်တွက် လည်း ကျနမှသာ လှပသော ဂါထာ စုဏ္ဍိယများကို ရေးသားစီကုံး သုံးနှုန်း ဖွဲ့ဆိုရာ၌ အလျင်အမြန် နှုတ်သို့လည်း တက်, လက်သို့လည်း တက်၍ သွက်လက်စွာ စီကုံးနိုင်ကြပေမည်၊ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းဂန်တို့ကို ကြည့်ရှုရာ၌လည်း နာမ်ရုပ်ကြေမွမှုသာ အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်နိုင် မြင်နိုင်၍ ကျမ်းဂန်၏ လေးနက်သော စကားကို လည်း သက်ဝင် စူးရှလျက် ကျကျနန သိနိုင်ပေသည်။

အိုစာသင်သားအပေါင်းတို့...နာမ်ရုပ်ကြေခြင်း၏ ကျေးဇူးကို အသင်တို့ နာမ်ရုပ်ကြေသည့်အခါ ယခုပြခဲ့သော အကျိုးများထက် ပိုမို၍ ကြီးမားသော အကျိုးကျေးဇူးကို ခံစားကြရပေလိမ့်မည်၊ သမာသ် တဒ္ဓိတ် ကိတ်အပိုင်း များနှင့် ကာရကပိုင်းသည် နာမ်၏ စက်ကွင်းမှ မလွတ်ကင်းနိုင်ကြပေ၊

http://www.dhammadownload.com

မှတ်ရန် တစ်ဆယ့်သုံး"ဟူသော တစ်ဆယ့်သုံးဂိုဏ်းတို့၏ ပဒမာလာကို အာလုပ်နှင့်တကွ ဝိဘတ်တစ်ဆယ့်ခြောက်လုံး အစဉ်အတိုင်း အကျဉ်းမျှ ပြဆိုပေအုံ့၊ ထိုတွင် မနောဂိုဏ်းစုကို ပုရိသ စိတ္တ ကညာဒိဂိုဏ်းတို့ထက် လက္ခဏာပိုလွန်သော ဂိုဏ်းထူးဖြစ်၍ ထိုသုံးဂိုဏ်းတို့၏ နောက်မှ ပြဆိုပေအုံ့။

သမာသ်နာမ် တဒ္ဓိတ်နာမ် ကိတ်နာမ် အမည်ကို ခံယူလျက် ယခု နာမ်အတွင်းသို့ သက်ဆင်းကြရပေသည်၊ ထိုသမာသ် တဒ္ဓိတ် ကိတ်ပုဒ်တို့ နာမ်အတွင်းသို့ သက်ဆင်းကြရပုံကို ဤအခြေပြုသဒ္ဒါက ထိုထိုအပိုင်းဌ ကသိုဏ်းကွက် ဆင်ပြင်သလို ထင်မြင်အောင် ညွှန်ပြထားလိမ့်မည်။

အိုစာသင်သားအပေါင်းတို့...နာမ်၏ကျေးဇူးကို အထူးသဘောကျပြီး သော ဆရာအစဉ်အဆက်တို့က "နာမ်ကိုနိုင်လျှင် သဒ္ဒါတစ်ဝက် ပိုင်ပြီ" ဟု မြိုင်မြိုင်ကြီး မိန့်တော်မူခဲ့ကြသည်၊ သို့အတွက် သင်တို့၏ သဒ္ဒါအခြေကို ကြာလေလေ တိုးပွားဖို့ အကျိုးများသည့် ဤနာမ်ဂိုဏ်းကို ဒိုင်းဒိုင်းပြေး ကြေမွအောင်...၁–မနောဂိုဏ်းစု, ၂–ပုရိသာဒိဂိုဏ်း, ၃–စိတ္တာဒိဂိုဏ်း, ၄–ကညာဒိဂိုဏ်း, ၅–ဂုဏာဝါဒိဂိုဏ်း, ၆–ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း, ၇–ပုမာဒိဂိုဏ်း, ၈–ရာဇာဒိဂိုဏ်း, ၉–သတ္တာဒိဂိုဏ်း, ၁၀–ရတ္တာဒိဂိုဏ်း, ၁၁–နဒါဒိဂိုဏ်း, ၁၂–ဂဟပတာဒိဂိုဏ်း, ၁၃–သမ္ဘနာမ်ဂိုဏ်းဟု (၁၃)ဂိုဏ်းတို့၏ ပဒမာလာ ကို အာလုပ်ဝိဘတ်နှင့်တကွ ဝိဘတ်(၁၆)လုံး အာလုပ် ပဌမာ ဒုတိယာ စသော အစဉ်အတိုင်း အကျဉ်းမျှ ပြဆိုရပေလိမ့်မည်၊ ထို(၁၃)ဂိုဏ်းတွင် "မနောဂိုဏ်းစု, ပု စိတ် ကညာ"ဟု မနောဂိုဏ်းစုကို အစဆုံးခေါင်းစဉ် ထားသော်လည်း ရှပ်၏ လက္ခဏာမှာ ပုရိသ စိတ္တ ကညာဒိဂိုဏ်းတို့ထက် ပိုလွန် ထူးခြားနေသောကြောင့် ထိုဂိုဏ်းများ၏ နောက်မှ ပြဆိုခွင့် ရှိသည်ကိုလည်း သတိပြုခဲ့ကြပါကုန်။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် တည်သောအခါ "ပုရိသ" ဟု အကာရန္တဖြင့် တည်ပြီးလျှင် "သော" ဟူသော သုတ်ဖြင့် သိဝိဘတ်ကို သြပြုရ၍, ပြီးသောအခါ "ပုရိသော" ဟု သြကာရန္တဖြင့် ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ပုရိသာဒိဂိုဏ်းမည်၏။ ဤပုရိသာဒိဂိုဏ်းသည် ပုလ္လင်သာတည်း၊ ရှုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	ပုရိသော	ပုရိသာ
အာ	ဘောပုရိသ, ပုရိသာ	ဘောန္တော ပုရိသာ
ဒု	ပုရိသံ	ပုရိသေ
တ	ပုရိသေန	ပုရိသေဟိ, ပုရိသေဘိ
စ	ပုရိသဿ	ပုရိသာနံ
ဓ	ပုရိသဿ, ပုရိသမှာ, ပုရိသာ	ပုရိသေဟိ, ပုရိသေဘိ
ဆ	ပုရိသဿ	ပုရိသာနံ
သ	ပုရိသသ္မိ, ပုရိသမှိ, ပုရိသေ	ပုရိသေသု။

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

ဗုဒ္ဓေါ ဓမ္မော သံဃော ပေါသော, ဒေဝေါ စ မနုဿော နရော၊
မာတုဂါမော သြရောဓောတိ, ပုရိသာဒိဂဏော မတော။

စီရင်သောသုတ်

အာလပနေ ဂသညနှင့်, အကာရပိ–တာဒျန်,
အာကာရောဝါ–သေသတော, သဗ္ဗယောနိနှ်၊
သရလောပေါ–သော–တစ်တန်ငယ်,အတောနေနှ် သုဟိသွနှင့်
ဿာဟိ(ပြ)သ္မိ နှ်ပေ, သာဂမောတ္ဝဲသေ၊
သုနှ်ဟိသု–ဿာသ္မိန်တွေမှာ, ဂိုဏ်းပုရိသေ သုတ်များပါတ္ဝဲလေး။

http://www.dhammadownload.com

ကြည့်ရှုရန်သာ

"ပုရိသော–ယောက်ျားသည်၊ ပုရိသာ–ယောက်ျားတို့သည်၊ ဘော ပုရိသ ပုရိသာ–အိုယောက်ျား၊ ဘောန္တော ပုရိသာ–အို ယောက်ျားတို့ စသည်ဖြင့် သုဝိဘတ်တိုင်အောင်) ပုရိသေသု–ယောက်ျားတို့၌" ဟု ဂုဏ်းတိုင်းမှာ အနက်ဆိုပါစေ၊ ကလေးများဉာဏ်သည် အလွန်နုနယ်လှ၏။ လွယ်သည်ဟု သဘောထား၍ အနက်မချဘဲ မနေပါနှင့်၊ ရှုပ်တွက်ပုံ ကိုကား ဂုဏ်းဝင်သုတ်များ၏ သုတ်နက်တိုင်းမှာ ပြဆိုခဲ့ပြီ။

[ဗုဒ္ဓေါ–ဘုရား၊ ဝမ္မော–တရား၊ သံဃော–သံဃာ၊ ပေါသော–ယောက်ျား၊ ဒေဝေါ–နတ်၊ မနုဿော, နရော–လူ၊ မာတုဂါမော–မိန်းမ၊ သြရောဓော–မောင်းမ (မိဖုရား၏ အခြွေအရံဖြစ်သော နန်းတော်သူများ)၊ ဣတိ–ဤသို့သော သဒ္ဒါအပေါင်းကို၊ ပုရိသာဒိဂဏော–ပုရိသာဒိ ဂုဏ်းဝင်ဟူ၍၊ မတော–သိအပ်၏။]

မှတ်ချက်။ ။ရှုပ်စဉ်ရာ၌ ရှေ့အစဝယ် ပ အာ စသော အက္ခရာကို ပြထား၏။ ပ ကို ပဌမာ, အာ ကို အာလုပ်, ဒု ကို ဒုတိယာ, တ ကို တတိယာ, စ ကို စတုတ္ထီ, မီ ကို ပဉ္စမီ, ဆ ကို ဆဋ္ဌီ, သ ကို သတ္တမီဟု မှတ်၊ ကျက်သည့်အခါ ထိုအက္ခရာများကို မကျက်နှင့်၊ "ပုရိသော, ပုရိသာ၊ ဘော ပုရိသ, ပုရိသာ၊ ဘောန္တော ပုရိသာ" စသည်ဖြင့် ရှုပ်စဉ် သက်သက်ကိုသာ ကျက်လေ၊ ထိုအက္ခရာများကား ပဌမာ အာလုပ် ဇကေဝုစ် ဗဟုဝုစ်ရှုပ်မှန်း သိဖို့ရာ သင်္ကေတ (အမှတ်အသား)အဖြစ်ဖြင့် သာ ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုထိုဂုဏ်းနှင့် သက်ဆိုင်သော သုတ်များကို ညွှန်ပြရာ၌ လူငယ်များ အတွက် ကျက်မှတ်လွယ်ကူစေခြင်းငှာ ချောမောသော စာသွားဖြင့် ညွှန်ပြထားသည်ကို သမာဓိကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ရှေးဆရာတော်ကြီး များ၏ .ကဗျာဗန္ဓတွေကို သတိထားလျက် ကျေနပ်နိုင်ကြပါစေသား။

ပုရိသာဒိဂုဏ်းပြီး၏။

***

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် တည်သောအခါ "စိတ္တ"ဟု အကာရန္တဖြင့် တည်ပြီးလျှင်, "သိ"ဟူသော သုတ်ဖြင့် သိ ဝိဘတ်ကို အံပြု၍, ပြီးသောအခါ "စိတ္တံ"ဟု နိဂ္ဂဟီတန္တဖြင့် ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် စိတ္တာဒိဂုဏ်းမည်၏။ ဤ စိတ္တာဒိဂုဏ်းသည် နပုလ္လိင်သာတည်း။ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ကေဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	စိတ္တံ	စိတ္တာ, စိတ္တာနိ
အာ	ဘော စိတ္ত, စိတ္ত	ဘဝန္တာနိ စိတ္ত,စိတ္ত
ဒု	စိတ္တံ	စိတ္ত, စိတ္ত
တ	စိတ္ত	စိတ္ত, စိတ္ত
စ	စိတ္ত	စိတ္ত
ဓ	စိတ္ত, စိတ္ত, စိတ္ত	စိတ္ত, စိတ္ত
ဆ	စိတ္ত	စိတ္ত
သ	စိတ္ত, စိတ္ত, စိတ္ত	စိတ္ত

ဂုဏ်းဝင်ပုဒ်

ကုလံ စ ကုသလံ ပုညံ, ကလတ္ထံ ဥဒကံ သုခံ၊
ဒုက္ခံ အကုသလံ ပါပံ, ကမ္မံ စိတ္တာဒိကံ မတံ။

စီရင်သောသုတ်

ဂုဏ်းပုရိသာ သုတ်လာသမျှနှင့် အတောနိစ္စ သိတစ်တန်,
ယောသုကတာ နိကာရ–လောပ သုဒီဃံ၊
ကမ္မအတွက် ရုပ်ကျူးဟန်မှာ, သုတ်အထူးကြံ အကမ္မနှင့်,
ဥနာမ္ပိစ–စမသွေ, ဗျလတောပြ နှစ်ထွေ၊
ဗြဟ္မတောတု–တုအနေမှာ, နယုပဒေ ဂုဏ်းစိတ္တာဒိလေး။

http://www.dhammadownload.com

ကြည့်ရှုရန်သာ

[ယောဝိဘတ်ဖြင့် စိတ္တာ စိတ္တေကဲ့သို့သော ရုပ်များသည် ဂါထာ စီရာဝယ် အက္ခရာနည်းအောင် သုံးရသော ရုပ်များတည်း။ စုဏ္ဏိယမှာ ရှိခဲ့၏။] ကုလံ–အမျိုး၊ ကုသလံ–ကုသိုလ်၊ ပုညံ–ကောင်းမှု၊ ကလတ္တံ–ဇနီး(မယား)၊ ဥဒကံ–ရေ၊ သုခံ–ချမ်းသာ၊ ဒုက္ခံ–ဆင်းရဲ၊ အကုသလံ–အကုသိုလ်၊ ပါပံ–မကောင်းမှု၊ ကမ္မံ–အမှု(လုပ်ငန်း)၊ စိတ္တာဒိကံ–စိတ္တာဒိဂိုဏ်းဝင်ဟူ၍၊ မတံ–သိအပ်သော ပုဒ်အပေါင်းတည်း။

ထိုပုဒ်များတွင် ကမ္မသဒ္ဒါဝယ် "နာ–သ–သ္မာ–သ–သ္မိ" ဝိဘတ် ငါးလုံးနှောင်းရာ၌ အကမ္မန္တသ စ, ဥနာမိ စ၌ စသဒ္ဒါ, ဗျလတောသသနောဝါ, ဗျလတော စဟု (ဗျလတောပြသောနှစ်သုတ်),ပြဟ္ဟတောတု သ္မိန်၌ တုသဒ္ဒါတို့ဖြင့် စီရင်၍ နာဝိဘတ်ဖြင့် ကမ္မုနာ ကမ္မနာ, သဝိဘတ်ဖြင့် ကမ္မုနော, သ္မာဝိဘတ်ဖြင့် ကမ္မုနာ, သ္မိဝိဘတ်ဖြင့် ကမ္မနိဟု ကျူးလွန်ပိုလျှံသော ရုပ်များ ရှိသေးသည်၊ သို့အတွက် ထို ရုပ်ထူးများကို ထည့်သွင်း၍ ကမ္မပုဒ်ကို...

"ကမ္မံ၊ ကမ္မာ, ကမ္မာနိ၊ ဘောကမ္မ, ကမ္မာ၊ ဘဝန္တ္ဟာနိ ကမ္မာ, ကမ္မာနိ၊ ကမ္မံ၊ ကမ္မေ, ကမ္မာနိ၊ ကမ္မေန, ကမ္မနာ၊ ကမ္မုနာ၊ ကမ္မေဟိ, ကမ္မေဘိ၊ ကမ္မဿ, ကမ္မုနော–ကမ္မာနံ၊ ကမ္မသ္မာ, ကမ္မမှာ, ကမ္မာ, ကမ္မုနာ၊ ကမ္မေဟိ, ကမ္မေဘိ၊ ကမ္မဿ, ကမ္မုနော၊ ကမ္မာနံ၊ ကမ္မသ္မိ, ကမ္မမှိ, ကမ္မေ, ကမ္မနိ၊ ကမ္မေသု"ဟု ရုပ်စဉ်လေ။

စိတ္တာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

F48

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ဣတ္ထိယမတော အာပစ္စယောသုတ်ဖြင့် အာ
ပစ္စည်းသက်၍လည်းကောင်း, ဏျတ္ဘတာ
ဘာဝေတုသုတ်ဖြင့် တာပစ္စည်းသက်၍လည်းကောင်း, ပြီးကောင်း
သော ပုဒ်အပေါင်းသည် ကညာဒိဂုဏ်းမည်၏။ ဤကညာဒိဂုဏ်း
သည် ဣတ္ထိလိင်သာတည်း။ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	ကညာ	ကညာ, ကညာယော
အာ	ဘောတိကညေ	ဘောတိယောကညာ,ကညာယော
ဒု	ကညံ	ကညာ, ကညာယော
တ	ကညာယ	ကညာဟိ, ကညာဘိ
စ	ကညာယ	ကညာနံ
ဓ	ကညာယ	ကညာဟိ, ကညာဘိ
ဆ	ကညာယ	ကညာနံ
သ	ကညာယ,ကညာယံ	ကညာသု။

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

သဒ္ဓါ မေတ္တာ ပညာ ဂဏ်ါ, ပုစ္ဆာ သိက္ခာ ဘိက္ခာ တဏှာ၊
ဝါစာ ဂါထာ အမ္မာ အန္ဓာ, ပရိသာ စ သဘာ(သမာ)။

စီရင်သောသုတ်

ဣတ္ထိမတော အာပစ္စယောနှင့်, ဃတော အာယော နှစ်သုတ်မှန်,
ဃပတောစ ယောနံ ဟော–လောပေါသုတ်က တစ်တန်၊
သေသတော ဂ–သိ လောပ်ငယ်, ဃတောတစ်ဖန် နာဒီနနှင့်,
ဃပတောပြ သ္ဌိယပေ, နှ အမ္မာဒိ မသ္ပေ၊
ကညာဒိပြ သုတ်တိုင်းကြေလျှင်, ရုပ်ဂိုဏ်းအနေ ခက်ခဲပါဘုလေး။

http://www.dhammadownload.com

ကြည့်ရှုရန်သာ

သဒ္ဒါ–သဒ္ဒါတရား၊ မေတ္တာ–မေတ္တာတရား၊ ပညာ–ပညာတရား၊ ဂင်္ဂါ–ဂင်္ဂါမြစ်၊ ပုစ္ဆာ–အမေး၊ သိက္ခာ–ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ၊ ဘိက္ခာ–ထမင်း၊ တဏှာ–တပ်မက်ခြင်း၊ ဝါစာ–စကား၊ ဂါထာ–ဂါထာပါဠိ၊ အမ္မာ, အန္နာ–မိခင်၊ ပရိသာ–ပရိသတ်၊ သဘာ–ပွဲသဘင်, အစည်းအဝေး, ဈေးရုံ, လွှတ်ရုံး၊ သမာ–ကညာနှင့်တူသောသဒ္ဒါတို့တည်း။

ထိုပုဒ်များတွင် ပရိသာ သဘာသဒ္ဒါတို့၌ သို့ ဝိဘတ်အရာဝယ် သို့ ဝိဘတ်ကို "တိ" သဘာပရိသတော"ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် တိ ပြု, အာကို ကွစာဒိမဇ္ဈတ္တရာနံ ဒီဃရဿာ ပစ္စယေသု စသုတ်ဖြင့် အ ရဿပြု၍ "ပရိသတိ, သဘတိ"ဟု ရုပ်ပိုသေး၏။ (ယခု ပါဠိများ၌ "ပရိသတိ"ဟု ရှိသည်။)

အမ္မာ အန္နာ(အမ္မာ)သဒ္ဒါတို့၌ နှ အမ္မာဒိတောသုတ်က "ဇ"မပြုရဟု တားမြစ်သောကြောင့် အာလုပ်သိဝိဘတ်ဖြင့် "အမ္မေ–အန္နေ–အမ္မေ"ဟု ရုပ်မရှိရ၊ ပုရိသာဒိဂိုဏ်းတုန်းကကဲ့သို့ "ဘောတိအမ္ဘ, အမ္ဘာ"ဟု ရုပ်ရှိရသည်၊ သတိပြု၍ ရုပ်စဉ်ကြလေ။

ဘောတိအမ္ဘ၌ အမ္ဘကို အမ္ဘာလိင်တည်, အာလုပ် သိသက်,ဂမှည့်, ၎ကို ဃမှည့်, ဃတေစသုတ်ဖြင့် ဃမည်သော ၎မှ နောက်ဖြစ်သော ဂသိကို ပြေ့သင့်သော်လည်း နှ အမ္ဘာဒိတောသုတ်က တားမြစ်သော ကြောင့် မပြုရ၊ အာကာရော ဝါသုတ်ဖြင့် ၎ကို ၊ ရဿပြု, သေသတောလောပ် ဂသိပိသုတ်ဖြင့် ဂသိကို ချေ, အမ္ဘပြီး၏။ [အမ္ဘာ၌ကား အမ္ဘာ တည်၍ ဤနည်းအတိုင်းဆိုပြီးလျှင် ၎ကို ရဿမပြုဘဲ, ဂသိကို ချေရုံသာ။]

ကညာဒီဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် မနောဂိုဏ်းစုသည် မနောဂိုဏ်း, မနောဂဏာဒိ ဂိုဏ်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတွင် "နာ.သ.သ္မိ.ဝိ, သာ.သော.သိဆုံး၊ ကြီယာက်, သြခ်ဝိကပ်၊ သမာသ် တဒ္ဓိ, လယ်သြရှိ၊ တိ ဝိ မနောဂိုဏ်းလက္ခဏာ" ဟူသည်နှင့်အညီ –နာ ဝိဘတ်အရာ၌ သာ, သ ဝိဘတ်အရာ၌ သော, သ္မိ ဝိဘတ်အရာ၌ သိ အဆုံးရှိခြင်း လက္ခဏာတစ်ပါး၊ ကြီယာ၏ ကံ၌ သြအက္ခရာရှိခြင်းလက္ခဏာ တစ်ပါး၊ သမာသ် တဒ္ဓိတ်ပုဒ်တို့၏ အလယ်၌ သြ အက္ခရာရှိခြင်း လက္ခဏာတစ်ပါး၊ ဤလက္ခဏာသုံးပါးရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည် မနောဂိုဏ်းမည်၏။ ၁–မနသာ မနသော မနသိ, ၂–မနော ဥတ္တာ, ၃–မနောဓာတု မနောမယ် ဟူသည်တည်း၊ ဤမနောဂိုဏ်းသည် များသော အားဖြင့် နပုလ္လိင်တည်း၊ ပုလ္လိင်လည်း အနည်းငယ် ရှိသေး၏။ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ကေဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	မနံ, မနော	မနာ, မနာနိ
အာ	ဘောမန, မနာ	ဘဝန္တောနိ မနာ, မနာနိ
ဒု	မနံ, မနော	မနေ, မနာနိ
တ	မနေန, မနသာ	မနေဟိ, မနေဘိ
စ	မနဿ, မနသော	မနာနံ
ဓ	မနသ္မာ, မနမှာ, မနာ	မနေဟိ, မနေဘိ
ဆ	မနဿ, မနသော	မနာနံ
သ	မနသ္မိ, မနမ္ပိ, မနေ, မနသိ	မနေသု။

http://www.dhammadownload.com

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

ဇဝံ ဝစော ဝယော တေဇော,
တပေါ စေတော တမော ယသော၊
အယော ပယော သိရော ဆန္ဒော,
သရော ဥရော ရဟော အဟော။

ကြည့်ရှုရန်သာ

နာ သ သို့ ဝိ(ဝိ=ဝိကပ်)–နာဝိဘာတ်အရာ၌ "မနသာ"ဟု ရှိရမည် ဆိုသော်လည်း အမြဲမဟုတ်, ဝိကပ်(အချို့)တည်း၊ ထို့ကြောင့် မနေန ဟုလည်း ရှိနိုင်သည်၊ သ သို့အရာ၌လည်း ဤနည်းပင်။

ကြိယာက, သြခံဝိကပ်–ဥတွာဟူသော ကြိယာ၏ ကံပုဒ်၌ "မနော"ဟု သြခံလျက် (သြဆုံးလျက်) ရှိရမည်၊ သို့သော် ဝိကပ်ဟု ဆိုသောကြောင့် အမြဲသြခံရမည် မဟုတ်၊ "မနံဥတွာ"ဟုလည်း နေနိုင်သည်–ဟူလို၊ ထို့ကြောင့် အံဝိဘာတ်ဖြင့် "မနံ, မနော"ဟု နှစ်ရှုပ်ပြခဲ့သည်၊ "မနံ, မနော–စိတ်ကို၊ ဥတွာ–သိ၍"ဟု အနက်ဆို။

သမာသ် တဒ္ဓိ, လယ်သြရှိ–"မနောဓာတု"ကဲ့သို့သော သမာသ်ပုဒ်, "မနောမယံ, အယောမယံ"ကဲ့သို့သော တဒ္ဓိတ်ပုဒ်များ၏ အလယ်၌ သြအက္ခရာ ရှိရမည်၊ သို့သော် အမြဲမဟုတ်၊ "အယကပလ္လံ"စသည်ဖြင့် သြမရှိသော ပုံစံများကိုလည်း တွေ့နိုင်သေး၏။ [မနောဓာတု–မနောဓာတ်၊ မနောမယံ–စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သည်၊ အယကပလ္လံ–သံအိုးခင်း။ အယောမယံ–သံဖြင့် ပြုအပ်သည်။]

ဤမနောဂိုဏ်းကို ရှုပသိဒ္ဓိ၌ ပုလ္လိင်အတွင်း သွင်းထား၏။ သဒ္ဒနီတိ၌ ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် နှစ်မျိုးပြ၏။ မာဂဓအဘိဓာန်၌ "မနော·နိတ္ထိ" (မန သဒ္ဒါကို ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်)ဟု ဆို၏။ သဒ္ဒတ္ထထောမ မဟာနိဓိခေါ်သော

http://www.dhammadownload.com

သက္ကတအဘိဓာန်ကျမ်းခ်ဋ္ဌကား မနောဂိုဏ်းဝင် (၁၆)ပုဒ်တွင် "တပေါ"မှ တစ်ပါး အခြားပုဒ်များကို နုပုလ္လိင်, "တပေါ"တစ်ပုဒ်ကိုသာ ပုလ္လိင်ဟု ဆိုတ၏။ ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌ စာသွားကို ချိန်ရလျှင် နုပုလ္လိင်က အားသန်ဖို့ ရှိတ၏။ ထို့ကြောင့် "တပေါ"မှတစ်ပါး အခြားပုဒ်များကို နုပုလ္လိင် အနေအားဖြင့် ရှုပ်စဉ်လေ၊ "တပေါ"ကိုကား အံ၌ တပေါ, နာ သ သို့တို့၌ "တပသာ တပသော တပသိ"ဟု မနောဂိုဏ်းဆိုင်ရာ ရှုပ်ပို ထည့်၍ ပုရိသကဲ့သို့ ပုလ္လိင်အနေအားဖြင့် ရှုပ်စဉ်လေ။

အနက်ကို သတိပြုကြား။ ။မနော–စိတ်၊ ဝစော–စကား၊ ဝယော–အရွယ်၊ ("ဥဒယဝယ"ကဲ့သို့ ပျက်ခြင်းအနက်ကိုဟောသော "ဝယ"သဒ္ဒါကား မနောဂိုဏ်း မဟုတ်, ပုလ္လိင် ပုရိသာဒိဂိုဏ်း) တေဇော–မီး, တန်ခိုး, အစွမ်း၊ ("ဥုးတေဇ"ဟု နာမည်ဟောရာ၌ ပုရိသာဒိဂိုဏ်းတည်း၊) တပေါ–အကျင့်၊ စေတော–စိတ်၊ တမော–အမိုက်မှောင်၊ ယသော–အခြွေအရံ, အကျော်အစော၊ ("ဥုးယသ"ဟု နာမည်ဟောရာ၌ ပုရိသာဒိဂိုဏ်း၊) အယော–သံ(သတ္တု)၊ ("နိရယ"၌ အယသဒ္ဒါကဲ့သို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု, ကြီးပွားမှုကို ဟောရာ၌ ပုရိသာဒိဂိုဏ်း၊) ပယော–ရေ, နို့ရည်၊ သိရော–ဦးခေါင်း၊ ဆန္ဒော–အလို, တဏှာ, ဆန္ဒစေတသိက်၊ ("ဥုးဆန္ဒ"ဟု နာမည်ဟောရာ၌ ပုရိသာဒိဂိုဏ်း၊) သရော–ရေအိုင်၊ (မြား, သရရှစ်လုံးကို ဟောရာ၌ ပုရိသာဒိဂိုဏ်း၊) ဥရော–ရင်ဘတ်၊ ရဟော–မျက်ကွယ်၊ (နိပါတ်ပုဒ်လည်း ရှိတ၏။) အဟော–နေ့ရက်၊ ("သတ္တ အဟာနိ သတ္တာဟံ"ဟု နုပုလ္လိင်ပါဠိကို သမာသ်၌ တွေ့ရလတ္တံ့၊) ဇဝံ–ဤသဒ္ဒါစု မနောနှင့် ရှုပ်စဉ်တူတ၏။ [စီရင်သော သုတ်များကို မနောဂိုဏ်းစု ဆုံးမှ ပြမည်။]

မနောဂိုဏ်းပြီး၏။

ꕥꕥꕥ

http://www.dhammadownload.com

မနောဂဏာဒိဂိုဏ်း

ကျက်မှတ်ရန် မနောဂဏာဒိဂိုဏ်းသည် အစလက္ခဏာ တစ်ပါးသာရှိသောဂိုဏ်း, အဆုံးလက္ခဏာ နှစ်ပါးသာရှိသောဂိုဏ်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုတွင်...

"ဗိလံ ဗလံ ဒမော ဝါဟော, ထာမော ထာမံ ဇရော ဇရာ၊
ပဒံ မုခံ·တျ·ဌာ·ဒျကၢ်–ပုဏ္ဏာ မနောဂဏာဒိကော"

ဟူသော ဤဂါထာလာ ရှစ်ပုဒ်တို့သည် အစလက္ခဏာ တစ်ပါးသာ ရှိသော မနောဂဏာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤပုဒ်တို့တွင် "ဗိလံ" စသော နိဂ္ဂဟီတန္တ ပုဒ်များသာ နပုလ္လိင်တည်း၊ "ဒမော" စသော သြကာရန္တ ပုဒ်များသည် ပုလ္လိင်တည်း၊ ဇရာကား ဣတ္ထိလိင်တည်း၊ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	ဗိလံ	ဗိလာ, ဗိလာနိ
အာ	ဘောဗိလ, ဗိလာ	ဘဝန္တာနိ ဗိလာ,ဗိလာနိ
ဒု	ဗိလံ("ဗိလော"ဟုမရှိ)	ဗိလေ, ဗိလာနိ
တ	ဗိလေန, ဗိလသာ	ဗိ့လေဟိ, ဗိလေဘိ
စ	ဗိလဿ, ဗိလသော	ဗိလာနံ
ဓ	ဗိလသ္မာ, ဗိလမှာ, ဗိလာ	ဗိလေဟိ, ဗိလေဘိ
ဆ	ဗိလဿ, ဗိလသော	ဗိလာနံ
သ	ဗိလသ္မိं,ဗိလမှိ,ဗိလေ,ဗိ[illegible]သိ	ဗိလေသု။

http://www.dhammadownload.com

"အာပေါ စ သရဒေါ ဝါယော, ရဇော ရဇံတိအာဒယော၊
အန္တကံဒ္ဓယ·သမ္ဘဒ္ဓာ, မနောဂဏ္ဌာဒိကော မတာ"

ဟူသော ဤဂါထာလာ (၅)ပုဒ်တို့သည် အဆုံးလက္ခဏာ နှစ်ပါးသာရှိသော မနောဂဏ္ဌာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤပုဒ်တို့တွင် "ရဇံ"မှတစ်ပါးသော ပုဒ်တို့သည် ပုလ္လိင်တည်း၊ "ရဇံ"ကား နပုလ္လိင်တည်း၊ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	အာပေါ	အာပါ
အာ	ဘောအာပ, အာပါ	ဘောန္တော အာပါ
ဒု	အာပံ, အာပေါ	အာပေ
တ	အာပေန("အာပသာ"ဟုမရှိ)	အာပေဟိ, အာပေဘိ
စ	အာပဿ("အာပသော"ဟုမရှိ)	အာပါနံ
ဓိ	အာပသ္မာ,အာပမှာ,အာပါ	အာပေဟိ, အာပေဘိ
ဆ	အာပဿ("အာပသော"ဟုမရှိ)	အာပါနံ
သ	အာပသ္မိ,အာပမှိ,အာပေ(အာပသိ မရှိ)	အာပေသု။

စီရင်သောသုတ်

မနောဂဏ္ဌာ–ဒိတောပြလို့, သဿစောစ–စပါယူ၊
သသရေ လာ ဝါဂမော, ထာမော ထာမံမှု၊
အကမ္ဘန္ဓ အန္ဓ တစ်ဆူငယ်, ဥနာမှိဟု စသဘောနှင့်,
သောဝါ–ဗျလ–တော သဿာ, ဗျလတော စ ပါ၊
ထာမသောနှင့် ထာမုနာပြင်, မုနော မုနာ–နာသသ္ဌာ၌လေး။

http://www.dhammadownload.com

ကြည့်ရှုရန်သာ

ဗိလံ–တွင်း၊ ဗလံ–အား, အစွမ်း, စစ်သည်ဗိုလ်ပါ, အာဏာ၊ ဒမော–ဆုံးမခြင်း၊ ဝါဟော–ဆင်ယာဉ်စသော ယာဉ်, အတင်း(၈၀)ကို ခေါ်သော တစ်ဝါဟာ၊ ထာမော, ထာမံ–အား, အစွမ်း၊ ဇရော–အဖျားရောဂါ၊ ဇရာ–အိုခြင်း၊ ပဒံ–ပုဒ်, နိဗ္ဗာန်, ခြေ, ခြေရာ၊ မုခံ–မျက်နှာ, ခံတွင်း၊ ဣတိ အဒ္ဒ–ဤရှစ်ပုဒ်တို့သည်၊ အာဒျ·ဂ်ပုဏ္ဏာ (အာဒိအဂ်ပုဏ္ဏာ)–အစလက္ခဏာ တစ်ပါးနှင့်သာ ပြည့်စုံကုန်သည် ဖြစ်၍၊ မနောဂဏ္ဌာဒိကော–မနောဂဏ္ဌာဒိဂိုဏ်း မည်၏။

ဤပုဒ်များ၌ကား မနောဂိုဏ်း၏ လက္ခဏာသုံးပါးတွင် "နာ သ သ္မိ ဝိ, သာ သော သိဆုံး"ဟူသော အစလက္ခဏာ တစ်ပါးသာ ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် နာ သ သ္မိ ဝိဘာတ်တို့၌ "ဗိလသာ, ဗိလသော, ဗိလသိ"ဟု ရုပ်စဉ် ထည့်ခဲ့ရသည်၊ "ကြိယာကံ, သြခံဝိကပ်, သမာသ် တဒ္ဓိ, လယ်သြရှိ"ဟူသော နောက်လက္ခဏာနှစ်ပါး မရှိသောကြောင့် ဒုတိယာ ဝိဘာတ် အရာ၌ "ဗိလော"ဟု မထည့်ဘဲ ချန်ထားသည်။

ပါဠိစီရာ၌ "ဗိလော ပဝိသ ဇမ္ဗုက"ဟု မစီရ၊ "ဗိလံ ပဝိသ ဇမ္ဗုက"ဟုသာ စီရမည်၊ (ဇမ္ဗုက–မြေခွေး၊ ဗိလံ–တွင်းသို့, ပဝိသ–ဝင်လော၊) သမာသ်အရာ၌ "ဗိလောဇာတော"ဟု မရှိရ, တဒ္ဓိတ်အရာ၌ လည်း "ဗိလောမယော"ဟု မရှိရ၊ ဗိလဇာတော(တွင်း၌ ဖြစ်သည်), ဗိလမယော(တွင်းဖြင့်ပြီးသည်)ဟု ရှိရမည်၊ "ဗိလံ"စသော နိဂ္ဂဟီတန္တ ပုဒ်တို့သည် နပုလ္လိင်တည်း၊ "ဒမော"စသော သြကာရန္တ ပုဒ်တို့ကား ပုလ္လိင်တည်း၊ ဇရာကား ဣတ္ထိလိင်တည်း၊

ရုပ်စဉ်ဟန်မှာ နပုလ္လိင်များကို စိတ္တအတိုင်းတွင် ရုပ်ပိုထည့်, ပုလ္လိင်များကို ပုရိသအတိုင်းတွင် ရုပ်ပိုထည့်, ဇရာကို ကညာအတိုင်းတွင် ရုပ်ပိုထည့်၍ စဉ်၊ ထာမသဒ္ဒါ၌ကား နာဝိဘာတ်ဖြင့် ထာမသော ထာမုနာ, သဝိဘာတ် နှစ်လုံးဖြင့် ထာမုနော, သ္ဓာဖြင့် "ထာမုနာ"ဟု ပိုလွန်သေး၏။ ထို့ကြောင့် "ထာမသောနှင့် ထာမုနာပြင်, မုနော မုနာ နာ သ သ္ဓာ၌လေး"ဟု ဆိုခဲ့သည်။

http://www.dhammadownload.com

ပုလ္လိင်ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ထာမော	ထာမာ
အာ	ဘောထာမ, ထာမာ	ဘောန္ဓော ထာမာ
ဒု	ထာမံ	ထာမေ
တ	ထာမေန, ထာမသာ, ထာမုနာ, ထာမသော	ထာမေဟိ, ထာမေဘိ
စ	ထာမဿ, ထာမသော, ထာမုနော	ထာမာနံ
ဗီ	ထာမဿ္မာ, ထာမမှာ, ထာမာ, ထာမုနာ	ထာမေဟိ, ထာမေဘိ
ဆ	ထာမဿ, ထာမသော, ထာမုနော	ထာမာနံ
သ	ထာမသ္မိ, ထာမမှိ, ထာမေ, ထာမသိ	ထာမေသု။

[ဤထာမသဒ္ဒါ၏ နပုလ္လိင်ရုပ်များကိုလည်း စဉ်လေ။]

အာပေါ–ရေ၊ သရဒေါ–သရဒဥတု, နှစ်၊ ဝါယော–လေ၊ ရဇော, ရဇံ–မြူမှုန်၊ ဣတိအာဒယော–ဤသို့ အစရှိသော သဒ္ဒါတို့ကို၊ အန္တ ·ကံဒွယ သမ္ပန္နာ–အဆုံးလက္ခဏာနှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မနောဂဏ္ဌာဒိ ကော–မနောဂဏ္ဌာဒိဂိုဏ်းဟူ၍၊ မတာ–သိအပ်ကုန်၏။

ဤပုဒ်များ၌ အဆုံးလက္ခဏာ နှစ်ပါးသာ ရှိသောကြောင့် ကြိယာ၏ ကံအရာ၌ "အာပေါပိတွာ" ဟု သြခံလျက်ရှိ၏။ (အာပေါ–ရေကို၊ ပိတွာ–သောက်၍ဟု အနက်ဆို၊) ထို့ကြောင့် ဒုတိယာ အံ ဝိဘတ်ဖြင့် "အာပံ အာပေါ" ဟု နှစ်ရုပ်စဉ်ခဲ့ရသည်၊ သမာသ် တဒ္ဓိတ်ပုဒ် အလယ်၌လည်း "အာပေါဓာတု–(အာပေါဓာတ်), အာပေါမယံ–(ရေဖြင့်ပြီးသည်)" ဟု သြအက္ခရာ ရှိရမည်၊ အစလက္ခဏာ မရှိသောကြောင့် နာ သ သို့တို့၌ "အာပသာ, အာပသော, အာပသိ" ဟု ရုပ်မရှိရ၊ ဤမနောဂိုဏ်းစုပြ ဂါထာတို့သည် သဒ္ဒနီတိလာ ဂါထာတို့တည်း၊ "ရဇော ရဇံ" ဟု ရဇသဒ္ဒါ ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် ဆိုသော်လည်း သက္ကတအဘိဓာန်၌လည်းကောင်း, "အပ္ပံ ရဇော" ဟု ဖွင့်ပြသော အဋ္ဌကထာများ၌လည်းကောင်း နပုလ္လိင်သာ ထင်လေသည်။

မနောဂိုဏ်းစုပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ဝန္တ၊ မန္တ၊ တဝန္တ၊ တာဝန္တ၊ အာဝန္တ၊ ဣမန္တ၊ ပစ္စည်းအဆုံးရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ဝုဏာဝါဒိဝိုဏ်း မည်၏။ ဤဝုဏာဝါဒိဝိုဏ်းသည် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် တည်သောအခါ "ဝုဏာဝန္တ" ဟု ဥကာရန္တဖြင့် တည်ပြီးလျှင် အာသီမှိသုတ်ဖြင့် သိဝိဘတ်နှင့်တကွ ဣပစ္စည်းကို အာပြု၍ "ဝုဏာဝါ" ဟုလည်းကောင်း, သိမှိ ဝါသုတ်ဖြင့် သိဝိဘတ်ကြောင့် ဣအစိတ် ဥကို အပြု၍ "ဝုဏာဝန္တော" ဟုလည်းကောင်း ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ပုလ္လိင် ဝုဏာဝါဒိဝိုဏ်း မည်၏။ ရှုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	ဝုဏာဝါ, ဝုဏာဝန္တော	ဝုဏာဝန္တာ, ဝုဏာဝန္တော
အာ	ဘောဝုဏာဝံ, ဝုဏာဝ, ဝုဏာဝါ	ဘောန္တော ဝုဏာဝန္တာ, ဝုဏာဝန္တော
ဒု	ဝုဏာဝံ, ဝုဏာဝန္တံ	ဝုဏာဝန္တော
တ	ဝုဏာဝတာ, ဝုဏာဝန္တေန	ဝုဏာဝန္တေဟိ, ဝုဏာဝန္တေဘိ
စ	ဝုဏာဝဿ, ဝုဏာဝတော, ဝုဏာဝန္တဿ	ဝုဏာဝတံ, ဝုဏာဝန္တာနံ
ဓ	ဝုဏာဝတာ, ဝုဏာဝန္တသ္မာ, ဝုဏာဝန္တမှာ, ဝုဏာဝန္တာ	ဝုဏာဝန္တေဟိ, ဝုဏာဝန္တေဘိ
ဆ	ဝုဏာဝဿ, ဝုဏာဝတော, ဝုဏာဝန္တဿ	ဝုဏာဝတံ, ဝုဏာဝန္တာနံ
သ	ဝုဏာဝတိ, ဝုဏာဝန္တသ္မိ, ဝုဏာဝန္တမှိ, ဝုဏာဝန္တေ	ဝုဏာဝန္တေသု။

http://www.dhammadownload.com

တည်သောအခါ ဂုဏ်ဝန္တုဟု ဥကာရန္တ ဖြင့် တည်ပြီးလျှင် အံ နပုံသကေသုတ်ဖြင့် သိဝိဘတ်နှင့်တကွ နှုတ်ပစ္စည်းကို အံ ပြု၍, ပြီးသောအခါ ဂုဏ်ဝံဟု နိဂ္ဂဟီတန္တ ဖြင့် ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် နပုလ္လိင် ဂုဏ်ဝါဒီဂိုဏ်းမည်၏။ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဂုဏ်ဝံ	ဂုဏ်ဝန္တာ, ဂုဏ်ဝန္တီ, ဂုဏ်ဝန္တာနိ
အာ	ဘောဂုဏ်ဝံ,ဂုဏ်ဝ, ဂုဏ်ဝါ	ဘဝန္တာနိ ဂုဏ်ဝန္တာ, ဂုဏ်ဝန္တီ ဂုဏ်ဝန္တာနိ
ဒု	ဂုဏ်ဝံ, ဂုဏ်ဝန္တံ	ဂုဏ်ဝန္တေ,ဂုဏ်ဝန္တီ,ဂုဏ်ဝန္တာနိ

တတိယာ နာဝိဘတ်မှစ၍ ပုလ္လိင်အတိုင်း စဉ်လေ။

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

ဟိမဝါ သတိမာ စေဝ, ဗန္ဓုမာ ဘုတ္တဝါ ပိစ၊
တ္ထောဝါ စ ယာဝါ တာဝါ, စန္ဒိမာ ဂုဏ်ဝါဒယော။

စီရင်သောသုတ်

ဂိုဏ်းဂုဏ်ဝါ သုတ်အရ, အဝဏ္ဏာစ ဂေ တစ်ဖြာ,
နှုသဏ္ဍော ယောသုစ, နှုသလည်း ဇော်ဝါ၊
အာသိမ်ုစ သိမ်ုဝါပြင်, အံနပုံသာ–ကေအရနှင့်,
သဗ္ဗသတ္ဝ ဝါအံသေ, တောတိတာသ–တစ်ထွေ၊
နံမ်ုတံနှင့် နှုသသေဝါ, မှတ်ကြေပလေ သုတ်များကိုတ့ဲလေး။

ကြည့်ရှုရန်သာ

ဂုဏ်ဝါ–ဂုဏ်ရှိသောယောဂျာ (ပုလ္လိင်)၊ ဂုဏ်ဝံ–ဂုဏ်ရှိသောအမျိုး (နပုလ္လိင်)၊ ဤသို့ လိင်အားလျော်အောင် အနက်ကို ပြောင်းလွှဲဆိုရမည်၊ "ဘဂဝါ–ဘုန်းရှိတော်မူသော ဘုရား" ပုလ္လိင် ဂုဏ်ဝါနှင့်အတူ ရုပ်စဉ်လေ၊

http://www.dhammadownload.com

ဟိမဝါ(ဝန္တုပစ္စည်း)–ဟိမဝန္တာတောင်၊ သတိမာ(မန္တုပစ္စည်း)–သတိရှိသူ၊ ဗန္ဓုမာ(မန္တုပစ္စည်း)–မိတ်ဆွေကောင်းရှိသူ၊ ဘုတ္တဝါ(တဝန္တုပစ္စည်း)–ထမင်းစားပြီးသူ၊ တ္ထောဝါ(တာဝန္တုပစ္စည်း)–ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ ယာဝါ(အာဝန္တုပစ္စည်း)–အကြင်မျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ တာဝါ(အာဝန္တုပစ္စည်း)–ထိုမျှလောက် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်၊ စန္ဒိမာ(ဣမန္တုပစ္စည်း)–လဒိမာန်ရှိသော နတ်, လနတ်သားရှိသော ဗိမာန်၊ ဂုဏာဝါဒယော–ဂုဏာဝါဒိဂိုဏ်းသဒ္ဒါစုတို့တည်း၊ နပုလ္လိင်ဌ ဟိမဝံ သတိမံ စသည်ဖြင့် ရှိရမည်ကို သတိပြု၍ နပုလ္လိင် ဂုဏာဝံအတိုင်း ရုပ်စဉ်လေ။

ဤရုပ်ဌ ရုပ်တွက်ပုံ အနည်းငယ် ရှုပ်၏။ ဆိုင်ရာသုတ်များကို ပြန်ကြည့်ပါ။ များစွာသော သဒ္ဒါကျမ်းတို့ဌ အာလုပ်ဖြင့် ဂုဏာဝံဟု မရှိ၊ ကစ္စည်းကျမ်းဌ ရှိ၍ ထည့်လိုက်ရသည်၊ ဂုဏာဝန္တိ ကိုလည်း ပုလ္လိင်အရာမှာ ထည့်ကြ၏။ တချို့သဒ္ဒါကျမ်းဌ နပုလ္လိင်ဟု အတိအလင်း ဆိုထားပြီ၊ သိဝိဘတ်ဖြင့် ဂုဏာဝန္တော, သဝိဘတ်ဖြင့် ဂုဏာဝသဟု ရူပသိဒ္ဓိမှာ မရှိသော်လည်း မောဂ္ဂလ္လာန်ဌ လာသောကြောင့်လည်းကောင်း, ၎င်းရုပ်တို့နှင့် အလားတူပါဠိများ အထင်အရှား ရှိသောကြောင့်လည်းကောင်း ထည့်သွင်းလိုက်ရသည်၊ "သီလဝါ–သီလရှိကုန်သည်" ဟု ဗဟုဝုစ်ဖြင့်လည်း အနည်းငယ် တွေ့ရ၏။

နပုလ္လိင် ဂုဏာဝန္တော ဂုဏာဝန္တာနိတို့ကို ရုပ်တွက်သည့်အခါ အတောနိစ္ဆံ, ယောသု ကတနိကာရ လောပေသု ဒီဃံသုတ်တို့ကို သတိပြု၊ ဣသဿော ယောသု စသုတ်ဖြင့် ဣ အစိတ် ဥ ကို အ ပြုပြီးနောက် စိတ္တာ စိတ္တာနိတို့လို ရုပ်တွက်ရမည်။

ဂုဏာဝါဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

၆။ ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း (ပုံ-နပုံ)

ကျက်မှတ်ရန် အန္တ၊ ပစ္စည်းအဆုံးရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း သည်လည်း ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်အားဖြင့် နှစ်ပါးအပြား ရှိ၏။ ထို နှစ်ပါးတို့တွင် တည်သောအခါ "ဂစ္ဆန္တ"ဟု အကာရန္တဖြင့် တည်ပြီးလျှင် သိမှ ဂစ္ဆန္တာဒိနံ နန္တသဒ္ဒါ အံသုတ်ဖြင့် နန္တကို အံပြုချ၍လည်းကောင်း, အံမပြုဘဲလည်းကောင်း ပြီးသောအခါ "ဂစ္ဆံ ဂစ္ဆန္တော"ဟု ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ပုလ္လိင် ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ "ဂစ္ဆံ ဂစ္ဆန္တံ"ဟု ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် နပုလ္လိင် ဂစ္ဆန္တာဒိဂိုဏ်း မည်၏။

ပုလ္လိင်ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	ဂစ္ဆံ, ဂစ္ဆန္တော	ဂစ္ဆန္တာ, ဂစ္ဆန္တော
အာ	ဘောဂစ္ဆံ, ဂစ္ဆ, ဂစ္ဆာ	ဘောန္တော ဂစ္ဆန္တာ,ဂစ္ဆန္တော
ဒု	ဂစ္ဆံ, ဂစ္ဆန္တံ	ဂစ္ဆန္တေ
တ	ဂစ္ဆတာ, ဂစ္ဆန္တေန	ဂစ္ဆန္တေဟိ, ဂစ္ဆန္တေဘိ
စ	ဂစ္ဆဿ,ဂစ္ဆတော,ဂစ္ဆန္တဿ	ဂစ္ဆတံ, ဂစ္ဆန္တာနံ
ဓိ	ဂစ္ဆတာ,ဂစ္ဆန္တသ္မာ,မှာ,ဂစ္ဆန္တာ	ဂစ္ဆန္တေဟိ, ဂစ္ဆန္တေဘိ
ဆ	ဂစ္ဆဿ,ဂစ္ဆတော,ဂစ္ဆန္တဿ	ဂစ္ဆတံ, ဂစ္ဆန္တာနံ
သ	ဂစ္ဆတိ, ဂစ္ဆန္တသ္မိं, မှိ, ဂစ္ဆန္တေ	ဂစ္ဆန္တေသု။

http://www.dhammadownload.com

နပုလ္လိင်ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဂစ္ဆံ, ဂစ္ဆန္တံ	ဂစ္ဆန္တာ,ဂစ္ဆန္တိ,ဂစ္ဆန္တာနိ
အာ	ဘောဂစ္ဆံ,ဂစ္ဆ,ဂစ္ဆာ	ဘဝန္တာနိ ဂစ္ဆန္တာ,ဂစ္ဆန္တိ,ဂစ္ဆန္တာနိ
ဒု	ဂစ္ဆံ, ဂစ္ဆန္တံ	ဂစ္ဆန္တေ, ဂစ္ဆန္တိ,ဂစ္ဆန္တာနိ။

တတိယာ နာဝိဘတ်မှစ၍ ပုလ္လိင်အတိုင်း စဉ်လေ။

ဇဝံ သယံ စရံ တိဋ္ဌံ, ဒဒံ ဘုဉ္ဇံ သုဏံ ပစံ၊
ဇိရံ မီယံ စဝံ ကရံ, ဘဝံ သံ အရဟံ မဟံ။

ထိုပုဒ်တို့တွင် "ကရံ"အရ ပုလ္လိင် ကရောန္တသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ကရံ, ကရောန္တော	ကရောန္တာ, ကရောန္တော
အာ	ဘောကရောန္ত,ကရောန္တာ	ဘောန္တော ကရောန္တာ, ကရောန္တော
ဒု	ကရောန္တံ	ကရောန္တေ
တ	ကရောတာ,ကရောန္တေန	ကရောန္တေဟိ,ကရောန္တေဘိ
စ	ကရောတော,ကရောန္တသ	ကရောတံ, ကရောန္တာနံ
ဓ	ကရောတာ,ကရောန္တသ္မာ, ကရောန္တမှာ,ကရောန္တာ	ကရောန္တေဟိ,ကရောန္တေဘိ
ဆ	ကရောတော,ကရောန္တသ	ကရောတံ, ကရောန္တာနံ
သ	ကရောတိ, ကရောန္တသ္မိं, ကရောန္တမှိ, ကရောန္တေ	ကရောန္တေသု။

http://www.dhammadownload.com

"ဘဝံ"အရ ပုလ္လိင် ဘဝန္တသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဘဝံ	ဘောန္တော်, ဘောန္တာ, ဘဝန္တော်, ဘဝန္တာ
အာ	ဘောဘဝံ, ဘဝ, ဘဝါ ဘောန္တ, ဘောန္တာ	ဘောန္တော်, ဘောန္တာ, ဘဝန္တော်, ဘဝန္တာ
ဒု	ဘဝံ, ဘဝန္တံ	ဘောန္တေ, ဘဝန္တေ
တ	ဘောတာ,ဘောန္တေန ဘဝတာ, ဘဝန္တေန	ဘဝန္တေဟိ, ဘဝန္တေဘိ
စ	ဘဝဿ,ဘဝတော,ဘဝန္တဿ ဘောတော, ဘောန္တဿ	ဘဝတံ, ဘဝန္တာနံ
မ	ဘောတာ,ဘဝတာ,ဘဝန္တသ္မာ, ဘဝန္တမှာ, ဘဝန္တာ	ဘဝန္တေဟိ, ဘဝန္တေဘိ
ဆ	ဘဝဿ,ဘဝတော,ဘဝန္တဿ ဘောတော, ဘောန္တဿ	ဘဝတံ, ဘဝန္တာနံ
သ	ဘဝတိ, ဘဝန္တသ္မိं, မှိ, ဘဝန္တေ	ဘဝန္တေသု။

"သံ"အရ ပုလ္လိင် သန္တသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	သံ, သန္တော	သန္တာ, သန္တေ
အာ	ဘော သံ, သ, သာ	ဘောန္တော သန္တာ,သန္တော,
ဒု	သံ, သန္တံ	သန္တေ
တ	သတာ,သန္တေန	သန္တေဟိ,သန္တေဘိ,သဗ္ဗိ
စ	သဿ,သတော,သန္တဿ	သတံ, သန္တာနံ
မ	သတာ,သန္တသ္မာ,မှာ,သန္တာ	သန္တေဟိ,သန္တေဘိ,သဗ္ဗိ
ဆ	သဿ,သတော,သန္တဿ	သတံ, သန္တာနံ
သ	သတိ, သန္တသ္မိं, မှိ, သန္တေ	သန္တေသု။

http://www.dhammadownload.com

စီရင်သောသုတ်

ဂိုဏ်းဂုဏာဝါ သုတ်လာသမျှနှင့်, သေသေသုပြ ဣ္ဌဝံ၊
သိမှီ ဂ္ဆံ–တာဒိနော, ဣ္ဌသဒ္ဒါ အံ၊
သန္တ သဒ္ဒ–ဘေဟောစံဝယ်, တစ်ထွေပြောရန် ဘောဂေတုနှင့်,
ထူးသည့် ကြွင်းစု ရှုပ်တွက်ဖွယ်ရာ, ကစ္စည်းကျမ်းတွင် မပါ၊
မောဂ္ဂလ္လာန–နီတိအလာကို, အညီညီကာ စဉ်လိုက်သည်ကွယ်
လေး။

ကြည့်ရှုရန်သာ

သယံ သယဇ္ဇော–အိပ်သည်၊ စရံ စရဇ္ဇော–လှည့်လည်သည်၊ တိဋ္ဌံ တိဋ္ဌဇ္ဇော–ရပ်တည်သည်၊ ဒဒံ ဒဒဇ္ဇော–ပေးသည်၊ ဘုဉ္ဇံ ဘုဉ္ဇဇ္ဇော–စားသည်၊ သုဏံ သုဏဇ္ဇော–နားထောင်သည်၊ ပစံ ပစဇ္ဇော–ချက်ပြုတ်သည်၊ ဇိရံ ဇိရဇ္ဇော–ဆွေးမြေ့သည်(အိုသည်)၊ မိယံ မိယဇ္ဇော–သေသည်၊ စဝံ စဝဇ္ဇော–စုတေသည်၊ ကရံ ကရောဇ္ဇော–ပြုလုပ်သည်၊ ဘဝံ–အရှင်သည်၊ သံ သဇ္ဇော–သူတော်ကောင်းသည်၊ အရဟံ အရဟဇ္ဇော အရဟာ–ရဟန္တာသည်၊ မဟံ မဟဇ္ဇော မဟာ–ပူဇော်သည်, ကြီးသည်, မြတ်သည်၊ ဇဝံ–ဤသဒ္ဒါစု ဂ္ဆန္ဒာဒိဂိုဏ်းတည်း။

"သယံ"မှစ၍ "စဝံ"တိုင်အောင် ဂ္ဆန္ဒ သဒ္ဒါအတိုင်း ရှုပ်စဉ်လေ၊ အာလုပ် သိဖြင့် ဂ္ဆံ ဂ္ဆ ဂ္ဆာကို "ဂ္ဆန္ဒ"တည်, အာလုပ် သိသက်, ဂမှည့်, သေသေသုဣ္ဌဝသုတ်ဖြင့် ဣ္ဌကို ဣ္ဌကဲ့သို့ စီရင်လေဟု ညွှန်ပြ သောကြောင့် အဝဏ္ဏာစဂေသုတ်ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ ဣ္ဌကို အံ အ အာ ပြု၍ ရှုပ်တွက်၊ နောက်ရှုပ်များကိုလည်း ဣ္ဌကဲ့သို့ ငဲ့၍ ရှုပ်ပြီးမည်ဖြစ်လျှင် ဣ္ဌကို ဣ္ဌကဲ့သို့ငဲ့၍ ဂုဏာဝါဒိဂိုဏ်းအတိုင်း ရှုပ်တွက်၊ ပဌမာသိဖြင့် ဂ္ဆဇ္ဇော ကဲ့သို့ ရှုပ်များကိုကား ဣ္ဌကဲ့သို့ ငဲ့ဖွယ်မလို၊ သောသုတ်ဖြင့် သိကို သြပြုရုံမျှဖြင့် ပြီးနိုင်ရကား ပုရိသာဒိဂိုဏ်းက ရှုပ်များကဲ့သို့ တွက်လေ။

http://www.dhammadownload.com

ကရောန္တသဒ္ဒါဖြင့် ဘောကရံ, ကရ, ကရာဟု ရုပ်စဉ်သင့်သော်လည်း သဒ္ဒနီတိ၌ "ဘောကရောန္တ"ဟု ရှိသောကြောင့် ပုရိသာဒိဂိုဏ်းအတိုင်း ဘောကရောန္တ, ကရောန္တာဟု စဉ်လိုက်သည်၊ ရုပ်တွက်ပုံမှာ "ကရောန္တ" တည်၍ ဘောပုရိသ ပုရိသာအတိုင်း တွက်။

ဘဝန္တသဒ္ဒါရုပ်စဉ်ပုံမှာ အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ရှိ၏။ မောဂ္ဂလ္လာန်ပဒသာဝန ရုပ်စဉ်ပုံက သင့်လျော်ပုံ ရသောကြောင့် ပဒသာဝနအလိုက္ခ ရုပ်စဉ် လိုက်သည်၊ မောဂ္ဂလ္လာန်၌ "ဘဝတော ဝါ ဘောန္တော ဂယောနာသေ" ဟု သုတ်ရှိ၏။ အာလုပ်သိန္ဒင့် ယောသုံးလုံး နာ သဝိဘာတ်တို့ နှောင်း ရာ၌ ဘဝန္တသဒ္ဒါကို ဘောန္တပြုဟု ဆိုသည်၊ ထိုသုတ်ဖြင့် ဘဝန္တကို ဘောန္တပြု၍ ဂသိ၌ ဘောန္တ, ဘောန္တာ၊ ယောဝိဘာတ်တို့၌ ဘောန္တော, ဘောန္တာ, ဘောန္တေ၊ နာ၌ ဘောတာ, ဘောန္တေန၊ သ၌ ဘောတော, ဘောတဿဟု ရုပ်ပုံများ ပါရှိလေသည်။

ဘောသဒ္ဒါသည် ကေဝုစ် ဗဟုဝုစ် နှစ်နက်နှင့်ဆိုင်သော နိပါတ်ပုဒ်ဟု များစွာ အဆိုရှိသော်လည်း ကစ္စည်းကျမ်း၌ "ဘော ဂေတု" သုတ်ကို တိုက်ရိုက် ဆိုထားသဖြင့် ထည့်သွင်းလိုက်ရတော့သည်၊ ဘောပုရိသ စသည်၌ ဘောသည် ဤဂိုဏ်းက ဘောပင်တည်း။ နိပါတ်ပုဒ်ဆိုလျှင်လည်း မလွဲချေ၊ ဘောကို "အိုဟူ၍လည်းကောင်း, အရှင်ဟူ၍လည်းကောင်း" အနက်ဆိုလေ။

"အရှင်"ဟူသော အနက်ကို ဟောရာ၌ ဘန္တေသဒ္ဒါလည်း ရှိသေး၏။ ကေဝုစ် ဗဟုဝုစ် နှစ်နက်ရ နိပါတ်ပုဒ်ပင်တည်း၊ ဘဒန္တ,ဟုလည်း ကောင်း, ဒွနှစ်လုံးဖြင့် ဘဒ္ဒန္တ,ဟုလည်းကောင်း ပုဒ်တစ်မျိုး ရှိသေး၏။ ဤဘဝန္တသဒ္ဒါနှင့် မဆိုင်၊ ဘောဘဒန္တ, ဘဒန္တာ၊ ဘောန္တော ဘဒန္တာ၊ ဘောဘဒ္ဒန္တ, ဘဒ္ဒန္တာ၊ ဘောန္တော ဘဒ္ဒန္တာ စသည်ဖြင့် ပုရိသာဒိဂိုဏ်း အတိုင်း ရုပ်စဉ်ရာ၏။ အာလုပ်သိဖြင့် ဘဒန္တေ, ဘဒ္ဒန္တေ,ဟု အနည်းငယ် ရှိသေးသည်မှာ နိပါတ်သဘောသာတည်း၊ "ဘဒန္တော–အရှင်တို့သည်" ဟု အနည်းငယ် တွေ့ရသည်မှာ ရုပ်အထူးသာတည်း။

http://www.dhammadownload.com

"ဘော ဘဝံ ဘဝ ဘဝါ ဘောန္တော ဘောန္တာ–အရှင်"ဟု အနက်ဆို၊ "အို"ဟု ထည့်ဖွယ် မလို၊ ပဌမာသိဖြင့် "ဘဝံ" တစ်ရုပ်ကိုသာ မောဂ္ဂလ္လာန် သဒ္ဒနီတိတို့ ပြု၍ ဘဝန္တောဟု မပြုကြချေ။

သန္တသဒ္ဒါ၌ "သံ–သ–သာ"တို့ကို သန္တတည်း, အာလုပ် သိသက်, ဂမှည့်, န္တကို နှုတ်ခွဲ၍, အဝဏ္ဏာစ ဂေသုတ်ဖြင့် ဝိဘတ်နှင့်တကွ န္တကို အံ–အ–အာပြုလျှင်, သံ–သ–သာရုပ်များ ပြီးနိုင်၏။ သတ္တိကိုကား သန္တ သဒ္ဒသ သော ဘေ ဗောစန္တေသုတ်၌ ကြည့်လေ။

အရဟံ မဟံအရ ပုလ္လိင် အရဟန္တ မဟန္တသဒ္ဒါတို့၌ ပဌမာသိဖြင့် အရဟာ မဟာဟု တစ်ရုပ်စီသာ ပိုလွန်၏။ "အရဟံ, အရဟန္တော, အရဟာ၊ မဟံ, မဟန္တော, မဟာ"ဟု ရှိသည်၊ ကြွင်းသော ဝိဘတ်များ၌ ပုလ္လိင် ဂ္ဂဆ္ဆန္တသဒ္ဒါနှင့် အတူ စဉ်ရာ၏။

အရဟန္တ မဟန္တတည်း, သိသက်, မဟန္တာ ရဟန္တာနံ ဌာဝါဟူသော မောဂ္ဂလ္လန်သုတ်ဖြင့် သိဝိဘတ်ကြောင့် န္တကို ၂ပြု, သိချေလေ၊ (ကစ္စည်းကျမ်းက တေသုဝုဒ္ဓိစသော သုတ်ကြီးဖြင့်လည်း န္တကို ၂ ပြုနိုင်၏။) ကြွင်းသော ရုပ်များကို စီရင်ရပုံမှာ ဂ္ဂဆ္ဆန္တသဒ္ဒါနှင့် မထူးပြီ၊ ဤဂုဏ်းလာ ရုပ်များကို ယခု မပြီးစေကာမူ စိတ်မပျက်နှင့်, နောင်အလိုလို ပြီးလာလိမ့်မည်၊ ရုပ်စဉ်ကိုသာ အထူးနှုတ်တက်ရအောင် ကျက်မှတ်ထားကြလေ၊ နပုလ္လိင်များကိုလည်း နပုလ္လိင် ဂ္ဂဆ္ဆန္တသဒ္ဒါနှင့် အတူ ဆိုင်ရာရုပ်ပို သွင်း၍ စဉ်ကြလေ။

ဂ္ဂဆ္ဆန္တာဒိဂုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

၇။ ပုမာဒိဂိုဏ်း (ပုလ္လိင်)

ကျက်မှတ်ရန် တည်သောအခါ "ပုမ"ဟု အကာရန္တဖြင့် တည်ပြီးလျှင်, ပုမန္တသာသိမှိသုတ်ဖြင့် ပုမအဆုံး "အ"ကို ဝိဘတ်နှင့်တကွ အာပြု၍, ပြီးသောအခါ "ပုမာ"ဟု အာကာရန္တဖြင့် ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ပုမာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤပုမာဒိဂိုဏ်းသည် ပုလ္လိင်သာတည်း။ ရှုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	ပုမာ, ပုမော	ပုမာနော, ပုမာ
အာ	ဟေပုမံ, ပုမ, ပုမာ	ဘောန္တော ပုမာနော, ပုမာ
ဒု	ပုမာနံ, ပုမံ	ပုမာနော, ပုမေ
တ	ပုမုနာ,ပုမာနာ,ပုမေန	ပုမာနေဟိ,ဘိ, ပုမေဟိ,ဘိ
စ	ပုမုနော, ပုမဿ	ပုမာနံ
မီ	ပုမုနာ,ပုမဿာ,မှာ,ပုမာ	ပုမာနေဟိ,ဘိ, ပုမေဟိ,ဘိ
ဆ	ပုမုနော, ပုမဿ	ပုမာနံ
သ	ပုမာနေ,ပုမဿိ, မှိ, ပုမေ	ပုမာနေသု,ပုမေသု,ပုမာသု။

ယုဝသဒ္ဒါဝယ် ဟိဝိဘတ္တိမှိ စ ၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဝိဘတ်(၇) သွယ်ကြောင့် ယုဝ၏အဆုံး "အ"ကို အာနပြု၍လည်းကောင်း, အာနမပြုဘဲလည်းကောင်း ရှုပ်ရှိ၏။ ရှုပ်စဉ်ဟန်ကား...

http://www.dhammadownload.com

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	ယုဝါနော ယုဝါ	ယုဝါနာ, ယုဝါ
အာ	ဘောယုဝါန,ယုဝါနာ,ယုဝ,ယုဝါ	ဘောန္တော ယုဝါနာ,ယုဝါ
ဒု	ယုဝါနံ, ယုဝံ	ယုဝါန, ယုဝေ
တ	ယုဝါနေန,ယုဝေန,ယုဝါနာ	ယုဝါနေဟိ,ဘိ, ယုဝေဟိ, ဘိ
စ	ယုဝါနဿ,ယုဝဿ,ယုဝိနော	ယုဝါနာနံ, ယုဝါနံ
ဓိ	ယုဝါနသ္မာ,ယုဝါနမှာ,ယုဝါနာ, ယုဝသ္မာ, ယုဝမှာ, ယုဝါ	ယုဝါနေဟိ,ဘိ, ယုဝေဟိ, ဘိ
ဆ	ယုဝါနဿ,ယုဝဿ,ယုဝိနော	ယုဝါနာနံ, ယုဝါနံ
သ	ယုဝါနသ္မိ,ယုဝါနမှိ,ယုဝါနေ ယုဝသ္မိ, ယုဝမှိ, ယုဝေ	ယုဝါနေသု,ယုဝေသု,ယုဝါသု။

စီရင်သောသုတ်

အမာလ(ပေ)ပနေကနှင့်, ယောသွနောပြ သုတ်အလာ,
ပုမန္တသာ သိမှိအရ, ယင်းအန္တ လည်း မလွတ်ရာ၊
ဥနာမှိစ စလည်းပါတယ်, ဟိဝိဘတ်လာ တိမှိစဟု,
အကမ္ဘန္တ စနက်လာဟန်, ဗျလတောစ တစ်ဖန်၊
အာနေသ္မိမှိ ကိန်းရှိမကျန်အောင်, သိမ်းဘိအပြန်
ဂိုဏ်းပုမာဖို့လေး။

ooooo

ကြည့်ရှုရန်သာ

[ပုမာ–ယောက်ျား(အထီး အဖို)၊ ယုဝါ–လုလင်ပျို။] ဂသ်ဋ္ဌ ပုမ, ပုမာ၊ ပဌမာသ်ဋ္ဌ ပုမော၊ ယောဋ္ဌ ပုမာ, ပုမေ၊ ဤရုပ်များသည် သဒ္ဒနီတိ မောဂ္ဂလ္လာန်ဋ္ဌလာသော ရုပ်များတည်း။ ပုရိသာဒိဂိုဏ်းက ရုပ်များကဲ့သို့

http://www.dhammadownload.com

ရုပ်ပြီးစေ၊ သဝိဘတ်၌ ယုဝိနော တစ်ရုပ်လည်း မောဂ္ဂလ္လာန်အလိုတည်း၊ ပါဠိတော်များ၌လည်း တွေ့ရပေသည်၊ သုတ်ကြီးဖြင့် ဝ၏အစိတ်၊ ကို ဦးပြု, သကို နောပြုလေ၊ ကြွင်းရုပ်များမှာ ဆိုင်ရာသုတ်၌ တွက်ခဲ့ပြီ။

မယဝသဒ္ဒါလည်း ယုဝသဒ္ဒါနှင့် ရုပ်စဉ်တူ၏။ ဘောမယဝါန မယဝါနာ မယဝ မယဝါ စသည်ဖြင့် စဉ်လေ၊သဒ္ဒနီတိ၌ ဤမယဝသဒ္ဒါ ကို ပုလ္လိင် ဂုဏ်ဝန္တသဒ္ဒါနှင့်အတူ ဂုဏ်ဝါဒိဂုဏ်းဝင်ဟူ၍လည်း ဆိုသေး၏။ "မယဝါ–မယအမည်ရှိသော သိကြား"ဟု အနက်ဆို၊ သိကြား မဖြစ်မီ လူ့ဘဝတုန်းက "မယ"ဟု နာမည်ရှိခဲ့သည် ဟူလို။

ထို့ပြင် ကျမ်းဂန်၌ အသုံးများသော ခရီးအဓွန့်နှင့် အချိန်ကာလ အနက်ဟော "အဒ္ဓါ"ကိုလည်း ဤပုမာဒိဂုဏ်း၌ သွင်း၍ ရုပ်စဉ်ရာ၏။ အဝိဘတ်ဖြင့် အဒ္ဓါနံ, ဟိဝိဘတ်ဖြင့် အဒ္ဓါနေဟိ, သ္မိုဖြင့် အဒ္ဓါနေတို့ကို ဟိဝိဘတ္တိမှီ စ ၌ စသဒ္ဒါဖြင့် အာနပြု, အဒ္ဓနိကို ဗြဟ္မတောတု သ္မိ နိ၌ တုသဒ္ဒါဖြင့် နိပြု၍, ကြွင်းရုပ်များကို ပုမသဒ္ဒါအတိုင်း စီရင်လေ၊ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဝိဘတ်	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်
ပ	အဒ္ဓါ	အဒ္ဓါနော
အာ	ဘောအဒ္ဓ, အဒ္ဓါ	ဘောန္တော အဒ္ဓါနော
ဒု	အဒ္ဓါနံ	အဒ္ဓါနော
တ	အဒ္ဓုနာ	အဒ္ဓါနေဟိ, အဒ္ဓါနေဘိ
စ	အဒ္ဓုနော	အဒ္ဓါနံ
ဓိ	အဒ္ဓုနာ	အဒ္ဓါနေဟိ, အဒ္ဓါနေဘိ
ဆ	အဒ္ဓုနော	အဒ္ဓါနံ
သ	အဒ္ဓနိ, အဒ္ဓါနေ	အဒ္ဓါသု။

ပုမာဒိဂုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

၈။ ရာဇာဒိဂိုဏ်း (ပုလ္လိင်)

ကျက်မှတ်ရန် တည်သောအခါ "ရာဇ"ဟု အကာရန္တဖြင့် တည်ပြီးလျှင်, သျှာစသုတ်ဖြင့် သိဝိဘာတ်ကို အာပြု၍, ပြီးသောအခါ"ရာဇာ"ဟု အာကာရန္တဖြင့် ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ရာဇာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤရာဇာဒိဂိုဏ်းသည် ပုလ္လိင်သာတည်း၊ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ရာဇာ	ရာဇာနော
အာ	ဘောရာဇ, ရာဇာ	ဘောန္တော ရာဇာနော
ဒု	ရာဇာနံ, ရာဇံ	ရာဇာနော
တ	ရညာ,ရာဇိနာ,ရာဇေန	ရာဇူဟိ,ရာဇူဘိ, ရာဇေဟိ,ဘိ
စ	ရညော, ရာဇိနော	ရညံ, ရာဇူနံ, ရာဇာနံ
ဓ	ရညာ	ရာဇူဟိ,ရာဇူဘိ, ရာဇေဟိ,ဘိ
ဆ	ရညော,ရာဇိနော	ရညံ, ရာဇူနံ, ရာဇာနံ
သ	ရညေ, ရာဇိနိ	ရာဇူသု, ရာဇေသု။

ဗြဟ္မသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဗြဟ္မာ	ဗြဟ္မာနော
အာ	ဟေဗြဟ္မေ	ဘောန္တော ဗြဟ္မာနော
ဒု	ဗြဟ္မာနံ, ဗြဟ္မံ	ဗြဟ္မာနော
တ	ဗြဟ္မုနာ	ဗြဟ္မေဟိ, ဗြဟ္မေဘိ
စ	ဗြဟ္မုနော, ဗြဟ္မဿ	ဗြဟ္မူနံ, ဗြဟ္မာနံ
ဓ	ဗြဟ္မုနာ	ဗြဟ္မေဟိ, ဗြဟ္မေဘိ
ဆ	ဗြဟ္မုနော, ဗြဟ္မဿ	ဗြဟ္မူနံ, ဗြဟ္မာနံ
သ	ဗြဟ္မနိ	ဗြဟ္မေသု။

http://www.dhammadownload.com

အတ္တသဒ္ဒါ, သခသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	အတ္တာ	အတ္တာနော
အာ	ဘောအတ္တ, အတ္တာ	ဘောန္တော အတ္တာနော
ဒု	အတ္တာနံ, အတ္တံ	အတ္တာနော
တ	အတ္တနာ, အတ္တေန	အတ္တနေဟိ, အတ္တနေဘိ
စ	အတ္တနော	အတ္တာနံ
ဓ	အတ္တနာ	အတ္တနေဟိ, အတ္တနေဘိ
ဆ	အတ္တနော	အတ္တာနံ
သ	အတ္တနိ	အတ္တနေသု, အတ္တေသု။

ပ	သခါ	သခါနော, သခါယော, သခိနော
အာ	ဘောသခ, သခါ, သခေ	ဘောန္တော သခါနော, သခါယော, သခိနော
ဒု	သခါနံ, သခါရံ, သခံ	သခါနော, သခါယော, သခိနော
တ	သခိနာ	သခါရေဟိ, ဘိ, သခေဟိ, ဘိ
စ	သခိနော, သခိဿ	သခိနံ, သခါရာနံ, သခါနံ
ဓ	သခိနာ	သခါရေဟိ, ဘိ, သခေဟိ, ဘိ
ဆ	သခိနော, သခိဿ	သခိနံ, သခါရာနံ, သခါနံ
သ	သခေ	သခါရေသု, သခေသု။

စီရင်သောသုတ်

ပြဟ္မတ္တသခါ စစ္စာ ရှုလို့, သနာသု တိုင်ဟန်,
ရာဇဿာ ရညောမှ, စ၍ လေးသုတ်ကြ၊
ရာဇဿ ရာဇုတစ်ဖန်ပြင်, အမှ တုမှ် နှုတထည့်၍,
အတ္တန္တောဟိသ္မိမနေ, စသည့် ငါးသုတ်ပေ၊
အကမ္မန္တ စ–မသွေအောင်, သခတောဂဿ ဂိုဏ်းရာဇာဖို့လေး။

http://www.dhammadownload.com

ကြည့်ရှုရန်သာ

ရာဇသဒ္ဒါဝယ် သဝိဘာတ်ဖြင့် ရာဇိနော, သို့ဝိဘာတ်ဖြင့် ရာဇိနိ ရှိသကဲ့သို့, များစွာသော သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ နာဝိဘာတ်ဖြင့် "ရာဇိနာ"ဟု ရှုပ်ရှိ၏။ "ရာဇသိ နာမိ"ဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် ရာဇ၏အဆုံး ၊ ကို ဦးပြုလေ၊ "ရာဇေန"ဟု အခြားသဒ္ဒါကျမ်းများ၌ မရှိသော်လည်း ကစ္စည်း,ရူပသိဒ္ဓိတို့၌ ရှိသောကြောင့် ထည့်လိုက်သည်၊ သခသဒ္ဒါ အာလုပ်၌ ကစ္စည်းဝုတ္တိအလို "ဘောသခ သခါ သခိ သခီ သခေ"ဟု ရှိထိုက်သော်လည်း သခိ သခီ မရှိသင့်ကြောင်းကို သခတော ဂသော ဝါ သုတ်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။

အတ္တနှင့်အနက်တူ အာတုမာသဒ္ဒါလည်း အာလုပ် ပဌမာ ဒုတိယာ ဝိဘာတ်တို့၌ အတ္တသဒ္ဒါနှင့် အလားတူ "ဘော အာတုမ, အာတုမာ၊ ဘောန္တော အာတုမာနော၊ အာတုမာ၊ အာတုမာနော၊ အာတုမာနံ, အာတုမံ၊ အာတုမာနော"ဟု ရုပ်စဉ်ပြီးလျှင် တတိယာဝိဘာတ် မှ စ၍ သတ္တမီဝိဘာတ်တိုင်အောင် "အာတုမေန၊ အာတုမေဟိ, အာတုမေဘိ" စသည်ဖြင့် ပုရိသအတိုင်း ရုပ်စဉ်လေ။

ဂိုဏ်းဝင်သုတ်များကား–ပြဟ္မတ္တ သခရာဇာဒိတော အမာနံမှစ၍ ဥတ္တံသနာသုတိုင်အောင် (၁၁)သုတ်, ရာဇသ ရညော ရာဇိနောသေမှ စ၍ သို့မိုရညေ ရာဇိနိအထိ (၄)သုတ်, ရာဇသ ရာဇ သုနံဟိသု စ, အမှတုမ္ဘန္တရာဇပြဟ္မတ္တ သခသတ္ထုပိတာဒီဟိ သ္ဝာနာဝ, အတ္တန္တော ဟိသ္မိမနတ္တံမှ စ၍ ဗျလတော စ တိုင်အောင်(၅)သုတ်, အကမ္မန္တသ စသုတ်၌ စသဒ္ဒါ, သခတော ဂသော ဝါတို့တည်း။

ရာဇာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

၉။ သတ္ထာဒိဂုဏ်း(ပုလ္လိင် ဣတ္ထိလိင်)

ကျက်မှတ်ရန် တည်သောအခါ "သတ္ထု" ဟု ဥကာရန္တဖြင့် တည်ပြီးလျှင်, သတ္ထုပိတာ.ဒီန.မာ သိသ္မိ, သိ လောပေါ စသုတ်ဖြင့် ဥကို အာပြု, သိကို ဆေ, ပြီးသော အခါ သတ္ထာဟု အာကာရန္တဖြင့် ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် သတ္ထာဒိဂုဏ်း မည်၏။ ဤသတ္ထာဒိဂုဏ်း၌ သတ္ထုစသော သဒ္ဒါတို့သည် ပုလ္လိင်တည်း၊ မာတုစသော သဒ္ဒါတို့ကား ဣတ္ထိလိင်တည်း၊ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	သတ္ထာ	သတ္ထာရော
အာ	ဘောသတ္ထ, သတ္ထာ	ဘောန္တော သတ္ထာရော
ဒု	သတ္ထာရံ	သတ္ထာရော
တ	သတ္ထာရာ, သတ္ထုနာ	သတ္ထာရေဟိ,ဘိ, သတ္ထူဟိ,ဘိ
စ	သတ္ထု,သတ္ထုနော,သတ္ထုဿ	သတ္ထာရာနံ,သတ္ထာနံ, သတ္ထူနံ
ဓ	သတ္ထာရာ	သတ္ထာရေဟိ,ဘိ, သတ္ထူဟိ,ဘိ
ဆ	သတ္ထု,သတ္ထုနော,သတ္ထုဿ	သတ္ထာရာနံ,သတ္ထာနံ, သတ္ထူနံ
သ	သတ္ထရိ	သတ္ထာရေသု, သတ္ထူသု။

ဂုဏ်းဝင်ပုဒ်

ကတ္တု ဘတ္တု ဝတ္တု နေတု, နေတ္တု နတ္တု ဓာတု သမာ၊
ပိတု ဘာတု ဇာမာတု စ, မာတု ဓီတု ဝိသေသကာ။

ထိုတွင် ပိတု ဘာတု ဇာမာတုသဒ္ဒါတို့၌ ပိတာဒီန မသိမှိ သုတ်ဖြင့် အာရဇ၏ အာကို ရဿပြု၍ သတ္ထာရောစသည်အရာ၌ "ပိတရော, ပိတရံ, ပိတရာ, ပိတရေဟိ, ပိတရာနံ, ပိတရေသု" စသည် ဖြစ်၏။ မာတုသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

http://www.dhammadownload.com

ပ	မာတာ	မာတရော
အာ	ဘောတိ မာတ,မာတာ	ဘောတိယော မာတရော
ဒု	မာတရံ	မာတရော
တ	မာတရာ,မာတုယာ,မတျာ	မာတရေဟိ,ဘိ, မာတူဟိ,ဘိ
စ	မာတု,မာတုဿ,မာတုယာ,မတျာ	မာတရာနံ,မာတာနံ,မာတူနံ
ဓ	မာတရာ,မာတုယာ,မတျာ	မာတရေဟိ,ဘိ, မာတူဟိ,ဘိ
ဆ	မာတု,မာတုဿ,မာတုယာ,မတျာ	မာတရာနံ,မာတာနံ,မာတူနံ
သ	မာတရိ,မာတုယာ,မတျာ,	
	မာတုယံ, မတျံ	မာတရေသု, မာတူသု။

စီရင်သောသုတ်

သတ္တုပိတာ ဒီကစ၍, ပိတာဒီန မ–သိတွင်,
ဆယ့်တစ်သုတ်တွေ ရှုပ်နေညို, ဂိုဏ်းသတ္တာဒိဝင်၊
မာတုအတွက် တစ်လမ်းထွင်သည်, အဆန်းမထင် ပတောယနှင့်,
ဃပတောပြ သို့–ယံ ဝါ, တေသုဝုဒ္ဓိ အပါ၊
ကဲသုတ်ကသက် ရှုပ်တွက်ရာမှာ, သုတ်အနက်သာ ရှုစားပေတော့လေ။

ကြည့်ရှုရန်သာ

သတ္တု–ဆရာ(ဘုရား)၊ ကတ္တု–ပြုလုပ်သူ၊ ဘတ္တု–လင်(အရှင်သခင်)၊ ဝတ္တု–ပြောဆိုတတ်သူ၊ နေတု,နေတ္တု–ဆောင်တတ်သူ၊ နတ္တု–မြေးယောက်ျား။ ဓာတု–ဆောင်တတ်သူ၊ သမာ–ဤသဒ္ဒါစု သတ္တုနှင့် တူကုန်၏။ ပိတု–အဘ၊ ဘာတု–အစ်ကို, ညီ၊ ဇာမာတု–သားမက်(သမီး၏ယောက်ျား)၊ မာတု–အမိ၊ ဓီတု–သမီး။ ဝိသေသကာ–သတ္တုထက်ထူးသော သဒ္ဒါစုတို့တည်း။

သတ္တုရှုပ်စည်ဋ္ဌ သတ္တူဟို, သတ္တူနံ, သတ္တူသုရှုပ်များ ကစ္စည်းရှုပသိဒ္ဓိတို့ဋ္ဌမရှိသော်လည်း အခြားကျမ်းများ၌ ရှိသောကြောင့် ထည့်သည်၊

http://www.dhammadownload.com

သဒ္ဒနီတိ၌ ပဌမာယောဝိဘတ်ဖြင့် သတ္တာ, ဒုတိယာယောဖြင့် သတ္တာရေ ရုပ်များကို ပြလိုသေး၏။ ဘတ္တာမှစ၍ ဓာတုတိုင်အောင် သတ္တာအတိုင်းစဉ်။

ပိတုသဒ္ဒါ၌ကား ဘော ပိတ, ပိတာ၊ ဘောန္တော ပိတရော၊ ပိတာ၊ ပိတရော၊ ပိတရံ၊ ပိတရောစသည်ဖြင့် စဉ်လေ၊ ဘာတု, ဇာမာတုသဒ္ဒါ များလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း။ [ဇာတ်ပါဠိတော်များ၌ နာ သ ဝိဘတ်တို့ဖြင့် ပေတျာ, သို့ဖြင့် "နေတ္တော ဥဇုံ ဂတော သတိ" ဝယ် နေတ္တော ဟူသော ရုပ်ထူးများလည်း ရှိသေး၏။]

မာတုသဒ္ဒါဝယ် မာတရေဟိ မာတုသဏရုပ်များကို သဒ္ဒနီတိက ပယ်သော်လည်း အခြားကျမ်းများ၌ ရှိသည်၊ မာတုယာကို မာတု တည်, နာဝိဘတ်စသည် သက်, ၂ ကို ပ မှည့်, နာဝိဘတ်စသည်ကို ပတောယာ ဖြင့် ယာ ပြုလေ၊ မတျာ၌ကား မာတုယာ ဖြစ်ပြီးနောက် တေသုဝုဒ္ဓိ လောပါဂမစသော သုတ်ကြီးဖြင့် တု ၏ အစိတ် ၂ ကို ချေ၊ မာ၏အစိတ် ၂ ကိုလည်း အ ရသပြု, နယေပရံ ယုတ္တေဖြင့် တ်ကို ယာသို့ ကပ်လေ၊ မာတုယံ၌ကား ၂ ကို ပ မှည့်၍, ဃပတော သို့ယံ ဝါဖြင့် သို့ကို ယံပြုလေ၊ မတျံကို မာတုယံ ဖြစ်ပြီးနောက် တေသုဝုဒ္ဓိသုတ်ကြီးဖြင့် မတျာကဲ့သို့ စီရင်လေ။

ဓီတုသဒ္ဒါ၌ကား မတျာ,မတျံကဲ့သို့ ရုပ်မရှိနိုင်၊ ထို့ကြောင့် ဓီတျာ ဓီတျံကို ချန်လှပ်၍ "ဘောတိ ဓီတ,ဓီတာ၊ ဘောတိယော ဓီတရော" စသည်ဖြင့် မာတုနှင့် အလားတူ ရုပ်စဉ်လေ၊ "သမီး"အနက်ဟော ဒုဟိတုသဒ္ဒါလည်း ဤနည်းအတိုင်းပင်တည်း မြေးမိန်းမဟော နတ္တုသဒ္ဒါ ၌ကား အာရတ၏ အာကို ရဿမပြုဘဲ နတ္တာရော နတ္တာရံဟု ဆိုရုံသာ ထူးသည်၊ ရုပ်စဉ်ပုံမှာ ဓီတုအတိုင်းသာတည်း၊ ကတ္တုစသော သဒ္ဒါများ ၌လည်း ဣတ္ထိလိင် ရှိနိုင်ပေသည်၊ နတ္တုအတိုင်း ရုပ်စဉ်လေ။ [ဘော သတ္ထ, သတ္ထာ ရုပ်တွက်ပုံ ကို အကာရပိတာဒျန္ဘာနမာ, အာကာရော ဝါ သုတ်တို့၌ ကြည့်။]

သတ္ထာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ရတ္တာဒိဂိုဏ်းဌ ကျတ္ထိလိင် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် အားဖြင့် သုံးပါးအပြား ရှိ၏။ ထိုတွင်—ကျတ္ထိလိင်ဌ ကျ ဥ ဏ္ဍ ကာရန်သုံးမျိုးတို့တွင် တည်သောအခါ "ရတ္တိ" ဟု ကျကာရန္တဖြင့် တည်ပြီးလျှင် သေသတောလောပ ဂသိပိသုတ်ဖြင့် သိဝိဘတ်ကို ချေ၍၊ ပြီးသောအခါလည်း "ရတ္တိ" ဟု ကျကာရန္တဖြင့် ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ကျတ္ထိလိင် ကျကာရန္တ ရတ္တာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ရတ္တိ	ရတ္တိ, ရတ္တိယော, ရတ္တေ
အာ	ဘောတိရတ္တိ	ဘောတိယော ရတ္တိ, ရတ္တိယော, ရတ္တေ
ဒု	ရတ္တိ	ရတ္တိ, ရတ္တိယော, ရတ္တေ
တ	ရတ္တိယာ, ရတ္တာ	ရတ္တိဟိ, ရတ္တိဘိ, ရတ္တိဟိ, ရတ္တိဘိ
စ	ရတ္တိယာ, ရတ္တာ	ရတ္တိနံ, ရတ္တိနံ
ဓ	ရတ္တိယာ, ရတ္တာ	ရတ္တိဟိ, ရတ္တိဘိ, ရတ္တိဟိ, ရတ္တိဘိ
ဆ	ရတ္တိယာ, ရတ္တာ	ရတ္တိနံ, ရတ္တိနံ
သ	ရတ္တိယာ, ရတ္တာ, ရတ္တိယံ, ရတ္ထုံ, ရတ္ထော	ရတ္တိသု, ရတ္တိသု။

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်များ

မတိ နာဘိ ဘူမိ ဗောဓိ, ခန္ဓိ ယုဝတိ သြသဓိ၊
ပါဠိ သိဒ္ဓိ ကျဒ္ဓိ ကိတ္တိ, ယုတ္တ၊ ဂုံလိ ဒုန္ဒုဘိ။

ကျတ္ထိလိင် ဥကာရန္တပုဒ်များ

ယာဂု ဓာတု ကာသု ဓေနု, ဒဒ္ဒု ကဏ္ဍု ကရေဏု စ၊
ရဇ္ဇု သဿု ပိယဂ္ဂု·ဌု–တျုကာရန္တိတ္ထိကာ တထာ။

http://www.dhammadownload.com

ဣတ္ထိလိင် ဥကာရန္တပုဒ်များ

ဝဂူ ဇမ္ဗူ စမူ ကစ္ဆူ, သရဘူ သရဗူ သုဘူ,
ဝါမူ·ရှ နာဂနာသူ·ရှ, သုတနူ·ကာရအန္တကာ။

စီရင်သောသုတ်

သေသတော တေ–ဣတ္ထိချောနှင့်, ဃပတော စ ယော လောပံ,
ယောသုကတ နိကာနော, တတော ယောတု ကြံ,
ပသည္ဓသ ဗျဉ္ဇနော မှန်သည်, ဝိသညောဂံ စအရဟု,
အံမောနိဂ္ဂဟီတ ပတောယာ, အမာပတောလာ,
ဃပတောပြ သွီယံဝါဝယ်, အာဒိတောပါ သုနံဟိတ္ဝိလေး,
စျုလပါရသ် အယောနှစ်ဖြာမှာ, ဝဂူတွက်တာ ထူးမှတ်ရာဖို့လေး။

ကြည့်ရှုရန်သာ

ရတ္တိ–ညဉ့်, မတိ–သိခြင်း, နာဘိ–ချက်အရပ်, ဘူမိ–မြေ, ဗောဓိ–သိခြင်း, ခန္တိ–သည်းညည်းခံခြင်း, ယုဝတိ–အပျို, သြသဓိ–ဆေး, ပါဠိ–ပါဠိ (ပုဒ်အစဉ်), သိဒ္ဓိ–ပြီးစီးခြင်း, ဣဒ္ဓိ–တန်ခိုး, ကိတ္တိ–ကျော်စောခြင်း, (ယုတ္တျဂုံလိ=ယုတ္တိ+အဂုံလိ) ယုတ္တိ–အသင့်ယုတ္တိ, အဂုံလိ–လက်မျောင်း, ဒုန္ဒုဘိ–စည်ကြီး။

ဤပုဒ်တို့သည် သွီဝိဘတ်ဖြင့် "ရတ္တော"မှတစ်ပါး အခြားဝိဘတ်များ၌ ရတ္တိနှင့် ရုပ်စဉ် တူကုန်၏။ ရတ္တေ, ရတ္ယာ, ရတ္တံ့ကဲ့သို့ မတ္ထေ, မတ္ယာ, မတ္တံ, နဒေ, နဒ္ယာ, နဒ္ဒံ (နာဒေ့ယာအပြီးတွင် ကွစိဓာတုသုတ် ကြီးဖြင့် နာ၏ အာကို ရဿပြု။) ဗောဇ္ဈေ, ဗောဇ္ဈာ, ဗောဇ္ဈံ (ဗောဓျ အပြီးတွင် ယဝတံတလန စသောသုတ်ဖြင့် ဓျကို စျပြု၍ အသဒိသဒ္ဒေဘော် ဇလာ။) ဤရုပ်များလည်း ပိဋ္ဌကတ်တော်၌ ထင်ရှားရှိကြသည်၊ သို့သော် ရူပသိဒ္ဓိ၌ကား ထိုကဲ့သို့သော ရုပ်များကို မပြသဖြင့် ပတ္တိ စသည်၌

http://www.dhammadownload.com

ရတျာ ရတျာ ရတျံရှပ်မျိုး မပါဘဲ "ဘောတိ ပတ္တိ၊ ဘောတိယော ပတ္တိ, ပတ္တိယော၊ ပတ္တိ၊ ပတ္တိ, ပတ္တိယော၊ ပတ္တိ၊ ပတ္တိ, ပတ္တိယော၊ ပတ္တိယာ၊ ပတ္တိဟိ, ပတ္တိဘိ, ပတ္တိဟိ, ဘိ၊ ပတ္တိယာ၊ ပတ္တိနံ၊ ပတ္တိနံ၊ ပတ္တိယာ၊ ပတ္တိဟိ, ဘိ, ပတ္တိဟိ, ဘိ၊ ပတ္တိယာ၊ ပတ္တိနံ, ပတ္တိနံ၊ ပတ္တိယာ, ပတ္တိယံ၊ ပတ္တိသု, ပတ္တိသု"ဟု ရှင်းစဉ်လေသည်။

အချို့ရှင်းမျှား တွက်ပုံ။ ။ရတ္တိ၌ သိသက် ချေ၊ ရတျာ၌ ယောသက်, တတောယောနမောတု၌ တုသဒ္ဒါဖြင့် ယောကို ဝေါပြု, ဝိကို ပမှည့် ပသညသ စသုတ်ဖြင့် ပ အမည်အရှိသော ဝိကို ယပြု, စသည် တွက်၊ ရတ္တိ၌ ယောသက်, ပ မှည့်, ယောချေ, ယောသုကတနိကာရ စသောသုတ်ဖြင့် ဝိကို ဝိဒီဃပြုလေ၊ နာ–သဝိဘတ်တို့ဖြင့် ရတျာကို ရတ္တိတည်, ပမှည့်၊ အမာပတော သို့မဟုတ် ဝါသုတ်၌ "အာပတော"ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် နာဝိဘတ် သဝိဘတ်တို့ကို ဝါပြုပြီးနောက် သ္ဓာဝိဘတ်ဖြင့် ရတျာကို စိရင်သကဲ့သို့ စိရင်လေ၊ သို့ ဝိဘတ်ဖြင့် ရတျာ၌ အာဒိတော ဩ စ၌ စသဒ္ဒါဖြင့် သို့ကို ဝါပြု၍ ရူပသိဒ္ဓိစိရင်၏။

အခြားရှင်းမျှားကား ထိုထိုသုတ်၌ တိုက်ရိုက်လာပြီ၊ သို့ ဝိဘတ်ဖြင့် ရတ္တိဟု အာဒိတော ဩ စသုတ်၌ ရှိသော်လည်း အခြားသဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ မရှိ၊ ပါဠိတော်များ၌ ကျမ် ရတ္တိ–ဤညဉ့်၌"ဟု အဓိကရဏအနက် ရှိသော ဒုတိယာဝိဘတ် အဖြစ်ဖြင့်သာ လာသည်၊ ထို့ကြောင့် ဤ၌ "ရတ္တိ"ဟု သို့ ဝိဘတ်ဖြင့် မထည့်လိုက်ပေ။

ဥကာရန္တသဒ္ဒါစု။ ။ယာဂု–ယာဂု(ရေမန်း)၊ ဓာတု–ဓာတ်သဘော၊ ကာသု–တွင်း၊ ဓေနု–နွားမ၊ ဒဒ္ဒု–ပွေးညှင်း၊ ကဏ္ဍု–ယားနာ၊ ကရေဏု–ဆင်မ၊ ရဇ္ဇု–ကြိုး၊ သသု–ယောက္ခမမိန်းမ၊(ပိယဂုံ့ဋ္ဌ·တျှကာရန္တိတ္ထိကာ= ပိယဂုံ + ဥဋ္ဌ + ကျတိ + ဥကာရန္တ + ကျတ္ထိကာ) ပိယဂုံ–ပျဉ်းပင်၊ ဥဋ္ဌ–

http://www.dhammadownload.com

ကြယ်တာရာ၊ ကျွတိ–ဤသို့၊ ဥကာရန္တိတ္ထိကာ–ဥကာရန္တ ကျွတ္ထိလိုင် သဒ္ဒါစုတို့သည်၊ တထာ–ထို ကျကာရန္တ အတူပင်တည်း။

ဤ ဥကာရန္တ သဒ္ဒါစုတို့ကို ကျကာရန္တ အတိုင်းပင် ရှုပ်စဉ်ရာ၏။ သို့သော် ရတျာ,ရတျာ,ရတျံကဲ့သို့သော ရှုပ်မျိုး ရှိခဲလှသောကြောင့်...

ပ	ယာဂု	ယာဂူ, ယာဂုယော
အာ	ဘောတိ ယာဂု	ဘောတိယော ယာဂူ,ယာဂုယော
ဒု	ယာဂုံ	ယာဂူ, ယာဂုယော
တ	ယာဂုယာ	ယာဂူဟိ,ယာဂူဘိ,ယာဂုဟိ,ဘိ
စ	ယာဂုယာ	ယာဂူနံ,ယာဂုနံ
ဓီ	ယာဂုယာ	ယာဂူဟိ,ယာဂူဘိ,ယာဂုဟိ,ဘိ
ဆ	ယာဂုယာ	ယာဂူနံ,ယာဂုနံ
သ	ယာဂုယာ,ယာဂုယံ	ယာဂူသု,ယာဂုသု ဟု ရှုပ်စဉ်ရာ၏။

ဤ ဥကာရန္တ သဒ္ဒါစုနှင့် သတ္ထာဒိဂိုဏ်းက ဥကာရန္တ သဒ္ဒါများသည် ရှုတ်ထွေးလျက် ရှိတတ်၏။ ဓာတုသဒ္ဒါကား နှစ်ဂိုဏ်းလုံးမှာ ပါဝင်လျက် ရှိ၏။ ထိုဥကာရန္တ သဒ္ဒါ နှစ်မျိုးတို့ ထူးခြားပုံကား–သတ္ထာဒိဂိုဏ်းက သဒ္ဒါစုသည် များသောအားဖြင့် (ကြိယာကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်၏။) ဥပမာ–"ဓာတု–ဆောင်တတ်သောသူ"ဟု ဆိုရာ၌ ဓာတုသဒ္ဒါသည် ဆောင်ခြင်းကြိယာကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်လာသကဲ့သို့တည်း။ ["နတ္တု–မြေး"ဟူရာ၌ကား ဇာတ်ကိုပင် အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် "များသောအားဖြင့်"ဟု ဆိုလိုက်သည်။] ရတ္တာဒိဂိုဏ်းက ဥကာရန္တ သဒ္ဒါစုသည် ဇာတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်၏။ ဥပမာ–"ဓာတု–ဓာတ်သဘော"ဟူရာ၌ ဓာတုသဒ္ဒါသည် ဓာတ်ဟူသမျှ၏ အခြင်းအရာ ဇာတ်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။

http://www.dhammadownload.com

ဥဒ္ဒကာရန္တ သဒ္ဒါစု။ ။ဝဂ္ဂ–ရွေးမ(မိန်းမသာမန်ကိုလည်း ဟောသည်)၊ ဇမ္ဗု–သပြေပင်၊ စမူ–စစ်သည်၊ ကဠု–ဝဲနာ၊ သံရဘူ–တက်တူ၊ သရဗူ–မကိုင်ရ, သရဖု၊ သုဘူ–ကောင်းသော(လှသော)မျက်ခုံး။ ဝါမူရ–တင့်တယ်သော ပေါင်ရှိသော မိန်းမ၊ နာဂနာသူရ(နာဂနာသာဥရ)–ဆင်၏ နှာမောင်းကဲ့သို့ အရင်းတုတ်၍ အဖျားသေးလျက် လုံးသော ပေါင်ရှိသော မိန်းမ၊ သုတနု–တင့်တယ်သော (ပြေပြစ်သော)ကိုယ်ရှိသော မိန်းမ၊ ဥဒ္ဒကာရ အန္တကာ–ဥဒ္ဒကာရန္တ သဒ္ဒါတို့တည်း။ ရှုပ်စဉ်ရာ၌ ကား ပင်ကိုက ဥဒ္ဒီဃ ဖြစ်သောကြောင့် "ဝဝုဟိ ဝဝုနံ ဝဝုသု" ရှုပ်များ မရှိနိုင်ကြောင်းကို သတိပြု၍ စဉ်ရာ၏။

ပ	ဝဝ္ဂူ	ဝဝ္ဂူ, ဝဝုယော
အာ	ဘောတိ ဝဝု	ဘောတိယော ဝဝ္ဂူ, ဝဝုယော
ဒု	ဝဝုံ	ဝဝ္ဂူ, ဝဝုယော
တ	ဝဝုယာ	ဝဝ္ဂူဟိ, ဝဝ္ဂူဘိ
စ	ဝဝုယာ	ဝဝ္ဂူနံ
ဓ	ဝဝုယာ	ဝဝ္ဂူဟိ, ဝဝ္ဂူဘိ
ဆ	ဝဝုယာ	ဝဝ္ဂူနံ
သ	ဝဝုယာ, ဝဝုယံ	ဝဝ္ဂူသု။

ရှုပ်တွက်ရာ၌–ဘောတိ ဝဝုကို ဗျလပါရသံသုတ် ကြည့်၊ ယောဝိဘတ်ဖြင့် ဝဝ္ဂူကို ဃပတော စ ယောနံ လောပေါသုတ် ကြည့်၊ ဝဝုယောဌ "ဝဝ္ဂူ"တည်, ယောသက်, ပမှည့်, အယောရသမေကဝစန ယောသွပိစသုတ်ဖြင့် ॥ ကို । ရသ ပြုရုံသာ၊ ဝဝုံ၌ အံဝိဘတ်ကြောင့် ॥ ကို । ရသ ပြုပြီးမှ । ကို ပမှည့်၌ အံမောနိဂ္ဂဟီတံ ဗျလပေဟီ သုတ်ဖြင့် စီရင်၊ ဝဝုယာ စသည်၌ "ဝဝ္ဂူ"တည်, နာဝိဘတ်စသည် သက်၊ အယောရသမေကဝစနယောသွပိစ သုတ်ဖြင့် အမြဲ ရသပြုလေ။

ရတ္တာဒီဂိုဏ်း ကျမ်းတွဲ လိပ်ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ရတ္တာဒိဂိုဏ်း (ပုလ္လိင်)

ကျက်မှတ်ရန် ပုလ္လိင်၌ အာ ဣ ဤ ဥ ဥ၊ သြဟု ကာရန် (၆)ပါး ရှိ၏။ ထိုတွင် အာကာရန္တ "သာ"

သဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	သာ	သာ, သာနော
အာ	ဟော သ, သာ	ဘောန္တော သာ, သာနော
ဒု	သာနံ	သာနေ
တ	သာနာ	သာနေဟိ, သာနေဘိ
စ	သာသ	သာနံ
ဓ	သာနာ	သာနေဟိ, သာနေဘိ
ဆ	သာသ	သာနံ
သ	သာနေ	သာနေသု။

ဣကာရန္တ အဂ္ဂိသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	အဂ္ဂိ, အဂ္ဂိနီ	အဂ္ဂီ, အဂ္ဂယော
အာ	ဘော အဂ္ဂိ	ဘောန္တော အဂ္ဂီ, အဂ္ဂယော
ဒု	အဂ္ဂိं	အဂ္ဂီ, အဂ္ဂယော
တ	အဂ္ဂိနာ	အဂ္ဂီဟိ, ဘိ, အဂ္ဂိဟိ, ဘိ
စ	အဂ္ဂိသ, အဂ္ဂိနော	အဂ္ဂိနံ, အဂ္ဂိနုံ
ဓ	အဂ္ဂိသ္မာ, မှာ, အဂ္ဂိနာ	အဂ္ဂီဟိ, ဘိ, အဂ္ဂိဟိ, ဘိ
ဆ	အဂ္ဂိသ, အဂ္ဂိနော	အဂ္ဂိနံ, အဂ္ဂိနုံ
သ	အဂ္ဂိသ္မိं, အဂ္ဂိမှိ	အဂ္ဂီသု, အဂ္ဂိသု။

http://www.dhammadownload.com

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

အာဒီ ဗျာမိ မဟောသီ·သိ, သန္ဓိ ဂဏ္ဍိ မုနိ ကုစ္ဆိ၊
အသိ ပါဏိ အဟိ ကိမိ, အရိ ဥတိ ဗလာ·တိဏိ။

စီရင်သောသုတ်

ကျွဝဏ္ဏဝဏ်·ဏာစျလနှင့်, ဃပတောစ ယောလောပါ,
ယောသုကတာ နိကာရ, ယောသွကတ စျာ၊
အဂ္ဂိသိနိ အံမောပါဃယ်, သုနံဟိလာ စျလတောနှင့်,
သဿနောဝ စျလတောစာ, အာဒိတော သြပါ၊
နောက်နောက် ထုတ်ချက် ရုပ်မခက်ပါပြီ, သုတ်အနက်သာ
ကြေကြစေကွဲ့လေး။

ဤကာရန္တ ဒဏ္ဍီသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဒဏ္ဍီ	ဒဏ္ဍီ, ဒဏ္ဍိနော
အာ	ဘောဒဏ္ဍိ	ဘောဒ္ဓေနာ ဒဏ္ဍီ, ဒဏ္ဍိနော
ဒု	ဒဏ္ဍိ, ဒဏ္ဍိနံ	ဒဏ္ဍီ, ဒဏ္ဍိနော
တ	ဒဏ္ဍိနာ	ဒဏ္ဍီဟိ, ဒဏ္ဍီဘိ
စ	ဒဏ္ဍိဿ, ဒဏ္ဍိနော	ဒဏ္ဍိနံ
မီ	ဒဏ္ဍိသ္မာ,မှာ,ဒဏ္ဍိနာ	ဒဏ္ဍီဟိ, ဒဏ္ဍီဘိ
ဆ	ဒဏ္ဍိဿ, ဒဏ္ဍိနော	ဒဏ္ဍိနံ
သ	ဒဏ္ဍိသ္မိं, ဒဏ္ဍမှိ, ဒဏ္ဍိနိ	ဒဏ္ဍီသု။

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

ဟတ္ထိ ဒါဋ္ဌီ ဂဏီ သံဃီ, သာမီ ဂါမီ စ ဂါမဏီ၊
ယောဂီ ရောဂီ သုခီ ဒုက္ခီ, စာရီ စာဂီ စ ကုသလီ။

http://www.dhammadownload.com

ဥကာရန္ত ဘိက္ခုသဒ္ဒါ ရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဘိက္ခု	ဘိက္ခူ, ဘိက္ခဝေါ
အာ	ဘောဘိက္ခု	ဘောန္တော ဘိက္ခူ,ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခဝေါ
ဒု	ဘိက္ခုံ	ဘိက္ခူ, ဘိက္ခဝေါ
တ	ဘိက္ခုနာ	ဘိက္ခူဟိ,ဘိ, ဘိက္ခုဟိ,ဘိ
စ	ဘိက္ခုဿ, ဘိက္ခုနော	ဘိက္ခူနံ, ဘိက္ခုနံ
ဓ	ဘိက္ခုဿု,မှာ, ဘိက္ခုနာ	ဘိက္ခူဟိ,ဘိ, ဘိက္ခုဟိ,ဘိ
ဆ	ဘိက္ခုဿ, ဘိက္ခုနော	ဘိက္ခူနံ, ဘိက္ခုနံ
သ	ဘိက္ခုသ္မိ, ဘိက္ခုမှိ	ဘိက္ခူသု, ဘိက္ခုသု။

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

ပဋ္ဌ သာနု ဘာဏု ရာဟု, ကေတု ပဂုံ· စ္ဆ သိန္ဓိ·ဝု၊
ဝေဠု ဝေဏု နေရု မေရု, ဂုရု·သု ဟေတု ဇန္တု စ။

စီရင်သောသုတ်

အကတရသာ လတောပြ, ယွာလပန–သဝေါဝေ,
လတော ဝေါကာ–ရောမှာစ, ကာရ မလွတ်ပေ၊
ဝေဝေါ သုလော စမသွေအောင်, သဒ္ဒအနေ အဂ္ဂိသွားခ်ဉ်,
မျက်စိထားရ၍ ရှုစားကြလေတုံ, ကြွင်းသည်ရှုပ်တွက်ပုံ၊
စျမမှည့်နှင့် လမှည့်ကြုံသည်, ရမိအကုန် စုံကြစေကွဲ့လေး။

ဥကာရန္ত သယမ္ဘူသဒ္ဒါ ရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	သယမ္ဘူ	သယမ္ဘူ, သယမ္ဘုဝေါ
အာ	ဘောသယမ္ဘူ	ဘောန္တော သယမ္ဘူ, သယမ္ဘုဝေါ
ဒု	သယမ္ဘုံ	သယမ္ဘူ, သယမ္ဘုဝေါ
တ	သယမ္ဘုနာ	သယမ္ဘူဟိ, သယမ္ဘူဘိ

http://www.dhammadownload.com

စ	သယမ္ဘုသ, သယမ္ဘုနော	သယမ္ဘူနံ
မ	သယမ္ဘုသ္မာ,မှာ, သယမ္ဘုနှာ	သယမ္ဘူဟိ, သယမ္ဘူဘိ
ဆ	သယမ္ဘုသ, သယမ္ဘုနော	သယမ္ဘူနံ
သ	သယမ္ဘုသ္မိ, သယမ္ဘုမှိ	သယမ္ဘူသု။

အဘိဘူ ဝတ္တာဘူ သမ္ဘူ, ပဘူ ဝိဘူ ပရာဘိဘူ စသည်တို့လည်း နည်းတူစဉ်လေ၊ သဗ္ဗညူ ဝေဒဂူ ဝိညူ စသည်တို့ကား ဝေါ ပြုရာ၌ နောပြု။ သဟဘူသဒ္ဒါကား ဝေါ နော နှစ်ပါးစုံ ပြု၍ ရုပ်စဉ်လေ။

ဩကာရန္တ ဂေါသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဂေါ	ဂါဝေါ, ဂဝေါ
အာ	ဟောဂေါ	ဘောန္တော ဂါဝေါ, ဂဝေါ
ဒု	ဂဝံ, ဂါဝံ, ဂါဝုံ	ဂါဝေါ, ဂဝေါ
တ	ဂါဝေန, ဂဝေန	ဂေါဟိ, ဂေါဘိ
စ	ဂါဝဿ, ဂဝဿ	ဂဝံ, ဂေါနံ, ဂုန္ဓံ
မ	ဂါဝဿ္မာ,မှာ,ဂါဝါ,ဂဝဿ္မာ,မှာ,ဂဝါ	ဂေါဟိ, ဂေါဘိ
ဆ	ဂါဝဿ, ဂဝဿ	ဂဝံ, ဂေါနံ, ဂုန္ဓံ
သ	ဂါဝဿ္မိ,မှိ,ဂါဝေ,ဂဝဿ္မိ,မှိ,ဂဝေ	ဂါဝေသု,ဂဝေသု,ဂေါသု။

စီရင်သောသုတ်

ဂသိလောပ် သောသတောနှင့် ယောသုစဟော–စ မဂ္ဂာ,
အဝမှိလာ စ–ပါတွဲ, အာဝဿုလဲပါ။
ဂါဝသေရှု သုဟိနာဝယ်, စ အတွက်မှာ ဂုန္ဓံပြလို့,
တတောနမ ပတိမှေ, စ–တွက် ဂဝံပေ၊
ဂေါဂိုဏ်းအတွက် နာမ်ရုပ်တွေမှာ, အတန်ရှုပ်ပွေ ခက်ခဲ
ပါသတဲ့လေး။

http://www.dhammadownload.com

အာကာရန္တ အဓိပ္ပာယ်

[သာ-ခွေးသည်၊] ဤသာသဒ္ဒါကို သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ အမျိုးမျိုး ရှုပ်စဉ်လျက် ရှိသော်လည်း မောဂ္ဂလ္လာန်,သဒ္ဒနီတိတို့ကို မှီ၍ ဤ၌ ရှုပ်စဉ်ထား၏။ "ဟေသ"ကို အာကာရောဝါသုတ် ကြည့်၊ ယောဝိဘတ်နှင့် သာကို အယောရသမေကဝစနယောသွပိစသုတ်ကြည့်၊ သာနောဌ် ဟိဝိဘတ္တိမှိ စ၌ စသဒ္ဒါဖြင့် သာ၏ အစိတ်-ါကို (ယုဝါနောကဲ့သို့) အာနပြု၍, တတောယောနမောတုဌ် တုသဒ္ဒါဖြင့် ယောကို ၊ါပြုလေ၊ သာနေ စသည်၌လည်း ထိုစသဒ္ဒါဖြင့် အာနပြု, ယောကို ပြု၍ စီရင်လေ၊ ပစ္စက္ခဝမ္မာ စသော အာကာရန္တ ပုဒ်များကို သမာသ် ဓနုမှာစသုတ်၌ ညွှန်ပြထားသည်။

ဣကာရန္တ အဓိပ္ပာယ်

အဂ္ဂိ-မီး၊ အာဒိ-အစ၊ ဗျာဓိ-အနာ၊(မဟေသီ·သိ=မဟေသိ+ဣသိ) မဟေသိ-ဘုရားရှင်(မိဖုရားဟော မဟေသီကား နဒါဒိဂိုဏ်း)၊ ဣသိ-ရသေ့,ရဟန်း၊ သန္ဓိ-သရသန္ဓိ စသည်၊ (ပဋ္ဌိသန္ဓေဟော သန္ဓိကား ဣတ္ထိလိင် ရတ္တာဒိဂိုဏ်း)၊ ဂဏ္ဌိ-အထုံးအဖွဲ့, ခက်ဆစ်အဓိပ္ပာယ်၊ မုနိ-ဘုရားရှင်၊ ဣစ္ဆိ-ဝမ်း၊ အသိ-သန်လျက်၊ ပါဏိ-လက်၊ အဟိ-မြွေ၊ ကိမိ-ပိုးလောက်၊ အရိ-ရန်သူ၊ ဥဒဓိ-ဆွေမျိုး၊(ဗလာ·တိထိ=ဗလိ+အတိထိ) ဗလိ-အခွန်အတုတ်၊ အတိထိ-ဧည့်သည်။

အဂ္ဂိနိရုပ်ကား အဂ္ဂိသဒ္ဒါ တစ်ခုနှင့်သာ ဆိုင်၏။ အာဒိ စသည်၌ ပဌမာသိဖြင့် "အာဒိနိ"ဟု မရှိ, "အာဒိ၊ အာဒီ, အာဒယော"ဟုသာ စဉ်လေ၊ သို့မဟုတ်၌ "အာဒိတော သြစ"သုတ်ဖြင့် သို့ကို i, ၊ါ ပြု၍ "အာဒိသို့, အာဒိမှိ, အာဒီ, အာဒေါ"ဟု လေးရုပ် ရှိ၏။ ဗျာဓိ ၁သည်၌ကား "ဗျာဓိသို့, ဗျာဓိမှိ"ဟု နှစ်ရုပ်သာ ရှိသည်။

ဣသိ မုနိသဒ္ဒါတို့၌ အာလုပ်သိဖြင့် "ဣသေ, မုနေ"ဟု ထူးဆန်းသော ရုပ်များ ရှိသေး၏။ ဃတေစသုတ်၌ စသဒ္ဒါဖြင့် ဣသိကို ၊ေ-ပြု၍ ရုပ်တွက်ကြသည်၊ ကြွင်းရုပ်များ တွက်ပုံကိုလည်း ဆိုင်ရာသုတ်နက် ကိုသာ ကြည့်လေ။

http://www.dhammadownload.com

ဏ္ဍိကာရန္တ အဓိပ္ပာယ်

ဒဏ္ဍီ–ဒုတ်ရှိသူ၊ ဟတ္ထီ–နှာမောင်းရှိသောဆင်၊ ဒါဋ္ဌီ–အစွယ်ရှိသော မြွေ, ခြင်္သေ့, ကျင်စွယ်ရှိသူ၊ ဂဏီ–ဂိုဏ်းဆရာ၊ သံဃီ–သံဃဥက္ကဋ္ဌ၊ သာမီ–အရှင်သခင်၊ ဂါမီ–သွားလေ့ရှိသူ၊ ဂါမဏီ–ရွာသူကြီး, အကြီး အချုပ်၊ ယောဂီ–ဒါးထုတ်ခြင်းရှိသူ၊ ရောဂီ–ရောဂါရှိသူ၊ သုခီ–သုခ ရှိသူ၊ ဒုက္ခီ–ဒုက္ခရှိသူ၊ စာရီ–ကျင့်လေ့ရှိသူ၊ စာဂီ–စွန့်ကြဲလေ့ရှိသူ၊ ကုသလီ–ကုသိုလ်ရှိသူ, ကျန်းမာသူ။

ဘောဒဏ္ဍီကို စျလပါရသံသုတ် ကြည့်၊ ယောဖြင့် ဒဏ္ဍီကို ဝဓူ ကဲ့သို့ တွက်၊ ဒဏ္ဍီနောကို ယောနံနောသုတ် ကြည့်၊ ဒဏ္ဍီကို အံမော နိဂ္ဂဟီတံ စျလပေဟိ ကြည့်၊ ဒဏ္ဍီနံကို နံစျတော့ ကတရသာ ကြည့်၊ ဒဏ္ဍီနောဌ် စျလတော သဿနောဝါသုတ်ဖြင့် သဝိဘတ်ကို နောပြု၊ ဒဏ္ဍီနာ–သွာသက်, စျလတောစဖြင့် သွာကို နာပြု၊ ဒဏ္ဍီနိကို သ္မိ နိ သုတ်ကြည့်၊ ရှုပ်ထူးရှုပ်ဆန်းများ ရှိသေးသော်လည်း နောင်ခါ သိလိမ့်မည်၊ ဏ္ဍိကာရန္တ ဖြစ်၍ "ဒဏ္ဍီ"ဟု ရှုပ်တည်ရပုံကို သတိပြု။

ဥကာရန္တ အဓိပ္ပာယ်

ဘိက္ခု–ရဟန်း၊ ပဋု–လိမ္မာသူ၊ သာနု–တောင်အပြင်၊ ဘာဏု–နေမင်း၊ ရာဟု–အသုရိန်၊ ကေတု–တံခွန်, မှန်ကင်း၊ ပဂုံ–ဆွံ့သောသူ၊ ဥစ္ဆု–ကြဲ၊ (သိန္ဓိ·ဝု=သိန္ဓု+ဣဝု) သိန္ဓု–သမုဒြာ၊ ဣဝု–မီးစာ၊ ဝေဠု, ဝေဏု–ဝါး၊ နေရု, မေရု–မြင့်မိုရ်တောင်၊ ဂုရု–ဆရာ၊ ဥသု–မြား၊ ဟေတု–အကြောင်း၊ ဇန္တု–သတ္တဝါ။

ဂုရုသဒ္ဒါဝယ် ယောဝိဘတ်ကို လတော ဝေါကာရောစဌ် ကာရ သဒ္ဒါဖြင့် နော ပြု၍ "ဂုရုနော" ရှုပ်များ ပိုဏ်၊ ဟေတုသဒ္ဒါဝယ် ယော ဝိဘတ်ဖြင့် "ဟေတုယော"ရှုပ်များ ပိုဏ်၊ ဇန္တုသဒ္ဒါဌ်ကား ဇန္တုယော ဇန္တုနောရှုပ်များ ပိုလွန်ဏ်။

http://www.dhammadownload.com

ရုပ်တွက်ပုံမှာ ညွှန်ပြသော သုတ်များကိုလည်းကောင်း, အဂ္ဂိသဒ္ဒါ ရုပ်ပြီးပုံကိုလည်းကောင်း ကြည့်လေ၊ သို့သော် ဥဝဏ်ဖြစ်၍ စျ မမှည့်ဘဲ, "လ" မှည့်ရမည်ကို သတိပြု၊ နောက်၌လည်း ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် မှန်လျှင် ဣဝဏ်ကို စျ, ဥဝဏ်ကို "လ" မှည့်ရသည်၊ ဣတ္ထိလိင် အရာ၌ကား "ဣဝဏ် ဥဝဏ် နှစ်မျိုးလုံးကိုပင် "ပ" မှည့်ရ သည်"ဟု အမြဲ သတိပြုလေ။

ဥကာရန္တ အဓိပ္ပာယ်

သယမ္ဘူ–အလိုအလျောက်(ဆရာမရှိဘဲ)ဖြစ်နိုင်သောဘုရား၊ အဘိဘူ–လွှမ်းမိုးနိုင်သူ၊ ဝတ္တဘူ–ဝတ္တအသုရာကို လွှမ်းမိုးနိုင်သောဗြဟ္မာ၊ သမ္ဘူ–ကောင်းစွာ ဖြစ်သူ၊ ပဘူ–အစိုးရသူ၊ ဝိဘူ–အထူးဖြစ်သည်၊ ပရာဘိဘူ–သူတစ်ပါးကို လွှမ်းမိုးနိုင်သူ၊ သမ္ဘည–အလုံးစုံကို သိသူ၊ ဝေဒဂူ–မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ရောက်သူ၊ ဝိညူ–ပညာရှိ၊ သဟဘူ–တကွဖြစ်သည်။

ဤ ဥကာရန္တသဒ္ဒါတို့၌ ရုပ်တွက်ပုံ မခက်ပြီ၊ ဥကာရန္တဖြစ်၍ သယမ္ဘူဟု ဥကာ န္တဖြင့်ချည်း ရုပ်တည်ရမည်၊ စျလပါ ရသံ, အယော ရသ·မေကဝစနယောသွ·ပိ စ, လတော ဝေါကာရော စ စသော သုတ်တို့ဖြင့် စီရင်၊ ဒဏ္ဍီသဒ္ဒါရုပ်တွက်ပုံကို သတိပြု၊ အာလုပ်ယောဖြင့် သယမ္ဘုဝေါကိုလည်း အကတရသ မဟုတ်, အယောရသသုတ်ဖြင့် ပြုပြင်ထားသော ရသဖြစ်၍ "အကတရသာ လတော ယွာလပနသ ဝေဝေါ"သုတ်ဖြင့် ဝေါ မပြုဘဲ, လတော ဝေါ ကာရောစ သုတ်ဖြင့် ဝေါပြုရမည်ကိုလည်း သတိပြုလေ။

ဩကာရန္တ အဓိပ္ပာယ်

ညွှန်ပြထားသော သုတ်များ၌ ရုပ်တွက်လျက် ပါသည်၊ ဤဂေါသဒ္ဒါ သည် နွားထီးသာမက, နွားမကိုလည်း အချို့ရုပ်များ ဟောနိုင်၏။ သဝိဘတ်ဖြင့် "ဂဝံ"ရှိကြောင်းကိုလည်း မောဂ္ဂလ္လာန် ဆိုသေး၏။

ရတ္တာဒိဂိုဏ်းပုလ္လိင်ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် နပုလ္လိင်၌ ဣ ဤ ဩ ဩ သြ ကာရန်ငါးပါးတို့တွင်
"အဋ္ဌ သတ္တ ဒဓ·ဏ္ဍ·စ္ဆ, ဝါရိ သပ္ပ နပုံသကာ"
ဟူကုန်သော ဣကာရန္တ သဒ္ဒါတို့သည် ပုလ္လိင် အဂ္ဂိသဒ္ဒါနှင့် တူကုန်၏။ အဂ္ဂယောဟု အရာ၌ ယောနံနိ နပုံသကေဟိသုတ်ဖြင့် ယောကို နိပြု၍ အဋ္ဌနိ စသည်ဖြစ်ခြင်း, အဂ္ဂိသိနိသုတ်၏ အစီအရင်ဖြစ်သော အဂ္ဂိနိရုပ်မျိုး မရှိခြင်းသာ ထူးပြား၏။

သုခကာရီ သံဃယာယိစသော ဣကာရန္တ သဒ္ဒါတို့လည်း ပုလ္လိင် ဒဏ္ဍီသဒ္ဒါနှင့် တူကုန်၏။ နှ သိသ္မိ·မနပုံသကာနိဟု ဆိုသောကြောင့် သိဝိဘတ်နောင်းရာ၌ သုခကာရိ, သံဃယာယိ ဟု ရသပြုခြင်း, ဒဏ္ဍီနောကဲ့သို့ ယောကို နောမပြုဘဲ, ယောနံနိ နပုံသကေဟိသုတ်ဖြင့် နိပြု၍ သုခကာရီနိ, သီဃယာယီနိ စသည် ဖြစ်ခြင်းသာ ထူးတော့၏။

အာယု စက္ခု ဝသု ဒါရ, မဓု·မ္မု တိပု ဟိဂုံ စ၊
သိဂုံ မတ္ထု ဝတ္ထု ဇတု, သာလု·သု ဖလု ဗိန္ဒု စ–
အစရှိသော ဥကာရန္တ သဒ္ဒါတို့လည်း အဋ္ဌနှင့် တူကုန်၏။ အာယုသဒ္ဒါ၌ နာဝိဘတ်ဖြင့် "အာယုသာ" ဟု တစ်ပုဒ်သာ မနောဂုဏ်းအစီအရင် ဝင်၍ ထူး၏။

ဂေါတြဘူ **ဓမ္မသု** စသော ဥကာရန္တ သဒ္ဒါစုတို့လည်း သုခကာရီသဒ္ဒါနှင့် တူကုန်၏။ "စိတ္တဂေါ" ဟု သမာသ်ပြီးစက သြကာရန္တ ဖြစ်သော သဒ္ဒါသည် သရော ရသော နပုံသကေ သုတ်က နပုလ္လိင်အရာ၌ သြကို ဥပြုသောကြောင့် နာမ်အတွင်း၌ "စိတ္တဂု" ဟု ဥကာရန္တ အတိုင်း ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ကြည့်ရှုရန်သာ

ကျုကာရန္တ။ ။အဒ္ဒ–အရိုး၊ သတ္တိ–ပေါင်၊ ဒဓိ–နို့ခမ်း၊ အက္ခိ, အစ္ဆိ–မျက်လုံး၊ ဝါရိ–ရေ၊ သပ္ပိ–ထောပတ်၊ နပုံသကာ–ကျုကာရန္တ နပုလ္လင်သဒ္ဒါစုတို့တည်း။

"ဘောအဒ္ဒ၊ ဘဝန္တာနိ အဒ္ဒ, အဒ္ဒနိ၊ အဒ္ဒ၊ အဒ္ဒ, အဒ္ဒနိ၊ အဒ္ဒ၊ အဒ္ဒ, အဒ္ဒနိ၊ အဒ္ဒနာ၊ အဒ္ဒဟိ, အဒ္ဒဘိ, အဒ္ဒဟိ, အဒ္ဒဘိ" စသည်ပြင့် အဂ္ဂိအတိုင်း ရှုပ်စဉ်လေ။

ဤကာရန္တအဓိပ္ပာယ်

ဤကာရန္တ၌ "သုခကာရိ–ချမ်းသာကို ပြုလေ့ရှိသော ဒါန၊ သီဃယာယိ–လျင်မြန်စွာ သွားလေ့ရှိသော စိတ်" ဟု အနက်ဆို၊ "ဘောသုခကာရိ၊ ဘဝန္တာနိ သုခကာရိ, သုခကာရိနိ၊ သုခကာရိ၊ သုခကာရိ, သုခကာရိနိ၊ သုခကာရိနံ, သုခကာရိ၊ သုခကာရိ, သုခကာရိနိ၊ သုခကာရိနာ" စသည်ဖြင့် ဒဏ္ဍီအတိုင်း ရှုပ်စဉ်လေ။

သိဝိဘတ်ဖြင့် သုခကာရိကို "သုခကာရီ" ဟု (ဤကာရန္တ ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဤကာရန္တဖြင့်) တည်၊ သိသက်, (နှ သိသ္ဓိမ နပုံသကာနိသုတ်ဖြင့် နပုလ္လင် မဟုတ်လျှင် သိနှောင်းရာ၌ ီ ကို ိ ရသ မပြုရ, နပုလ္လင်ဖြစ်လျှင် ရသပြုတော့ဟု ဆိုသောကြောင့်) အယော ရသ·မောဝဝနယောသွ·ပိ စ သုတ်ဖြင့် သိနှောင်းရာ၌ ီ ကို ိ ရသပြု, သေသတော လောပံ ဂ သိ·ပိသုတ်ဖြင့် သိချေ, ပြီး၏။ ဥကာရန္တ နပုလ္လင်၌လည်း ဤနည်းအတိုင်း မှတ်လေ။

ပုလ္လင် ဤကာရန္တသဒ္ဒါစုသည်ပင် အနက်က "စိတ္တံ ဒါနံ သီလံ ကုလံ" သဒ္ဒါတို့၏ အနက်မျိုးကို ဟောတဲ့အခါ နပုလ္လင်သဒ္ဒါ အဖြစ်သို့

http://www.dhammadownload.com

ကူးပြောင်းရလေသည်၊ ဥပမာ–ဒဏ္ဍီသဒ္ဒါသည် "တုတ်ရှိသောယောက်ျား" ဟု ပုဂ္ဂိုလ်အနက်ကို ဟောခိုက်၌ ပုဂ္ဂိုလ်သဒ္ဒါတည်း၊ "တုတ်ရှိသော အမျိုး"ဟု နပုဂ္ဂိုလ်အနက်ကို ဟောလျှင် နပုဂ္ဂိုလ်သဒ္ဒါ အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်း၍ "ဘောဒဏ္ဍီ၊ ဘဝန္တောနိ ဒဏ္ဍီ, ဒဏ္ဍီနိ" စသည်ဖြင့် ရှုပ်စဉ်ရလိမ့်မည်။

ဤ နပုဂ္ဂိုလ် သုခကာရီသဒ္ဒါသည်လည်း "ချမ်းသာကို ပြုလေ့ရှိသော ယောက်ျား"ဟု ပုဂ္ဂိုလ်အနက်ကို ဟောလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သဒ္ဒါပင် ဖြစ်၍ "ဘောသုခကာရီ၊ ဘောန္တော သုခကာရီ, သုခကာရိနော" စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ် ရှုပ်စဉ်ရမည်၊ "သီဃယာယီ–လျင်မြန်စွာ သွားလေ့ရှိသော ယောက်ျား"ဟု ပုဂ္ဂိုလ်အနက်ကို ဆိုရာ၌ ပုဂ္ဂိုလ် ရှုပ်စဉ်ရမည်ကိုလည်း သိလေ၊ ဤအဓိပ္ပာယ်သွားတို့သည် နောင်ခါ ထင်ရှားကုန်လတ္တံ့။

ဥကာရန္တ အဓိပ္ပာယ်

အာယု–အသက်၊ စက္ခု–မျက်စိ၊ ဝသု–ရတနာ (ရွှေ ငွေ စသည်)၊ ဒါရု–သစ်သား၊ မဓု–ပျားရည်၊ အမ္ဗု–ရေ၊ တိပု–သလွဲမည်း (ခဲပုတ်)၊ ဟိဂုံ–ရှိန်းခို၊ သိဂုံ(သိဂ္ဂုလည်း ရှိ၏)–ချင်း (ချင်းမိသသင်ဥ ချင်း)၊ မတ္ထု–ရက်တက်၊ ဝတ္ထု–တည်နေရာ၊ ဇတု–ချိပ်၊ သာလု–ကြာစွယ်၊ အသု–မျက်ရည်၊ ဖလု–အဆစ်၊ ဗိန္ဒု–အပြောက်လုံး။

"ဘောအာယု၊ ဘဝန္တောနိ အာယူ, အာယူနိ၊ အာယု၊ အာယူ, အာယူနိ၊ အယုံ၊ အာယူ, အာယူနိ၊ အာယုနော, အာယုသာ၊ အာယူဟိ, ဘိ, အာယုဟိ, ဘိ" စသည်ဖြင့် စဉ်လေ၊ စက္ခု စသည်၌ "စက္ခုသာ" ဟူ၍ မထည့်ရ, "စက္ခုနော–စက္ခူဟိ"စသည်ဖြင့် စဉ်လေ၊ အာယုသဒ္ဒါ ကား "ပုနရာယု စ မေ လဒ္ဓေါ–သက္ကပဥ္ဇသုတ်၌) ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိ၏။ သို့အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုလျှင် ဘိက္ခုသဒ္ဒါလို ရှုပ်စဉ်ရမည်။

http://www.dhammadownload.com

ဥကာရန္တ အဓိဗ္ဗာယ်

ဂေါတြဘု–ဂေါတြဘုစိတ်၊ ဓမ္မညု–တရားကို သိသောဉာဏ်၊ ဤသို့ အနက်က "စိတ္တ–ဉာဏ"ဟူသော နုပုလ္လိင်သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ဟောသောအရာ၌ အဘိဘူ, ဝတ္တာဘူ စသော ပုလ္လိင် ဥကာရန္တတို့သည် နုပုလ္လိင်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလွှဲကုန်၏။ "ဘောဂေါတြဘု, ဘဝန္တာနိ ဂေါတြဘူ, ဂေါတြဘူနိ" စသည်ဖြင့် သုခကာရီအတိုင်း ရှုပ်စဉ်၍ တွက်လေ။

ဩကာရန္တ အဓိဗ္ဗာယ်

စိတ္တဂု–ဆန်းကြယ်သော နွားရှိသော အမျိုး, (နွားကြောင် နွားကျားရှိသော အမျိုး)၊ ဤ"စိတ္တဂု"ကို ရူပသိဒ္ဓိက ဩကာရန္တဟု ဆိုထားသောကြောင့် ဩကာရန္တအဖြစ်မှာ သုံးစွဲရသည်၊ စင်စစ်မှာ နာမ်အတွင်း ရောက်သည့်အခါ ဥကာရန္တ ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဥကာရန္တဟု ပင် ဆိုသင့်၏။ သမာသ်တုန်းက စိတ္တဂေါ, နာမ်ဖြစ်တဲ့အခါ စိတ္တဂု ဖြစ်ပုံကို သမာသ်ခန်းမှ နားလည်ရလတ္တံ့၊ ဤ၌ကား စိတ္တဂု တည်၍ ဥကာရန္တ အနေအားဖြင့် ရှုပ်တွက်ရမည်၊ "ဘောစိတ္တဂု, ဘဝန္တာနိ စိတ္တဂူ, စိတ္တဂူနိ" စသည်ဖြင့် ဥကာရန္တအတိုင်း ရှုပ်စဉ်။

နုပုလ္လိင်ပြီး၏။

ရတ္တာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

၁၁။ နဒါဒိဂိုဏ်း (ကျွတ္ထိလိင်)

နဒါ-ဒိတော ဝါ ဤ, ဏာ ဏိက ဏေယျ ဏ ဣ ဟိ သုတ်တို့ဖြင့် ဤပစ္စည်းသက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အဝေါင်းသည် နဒါဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤနဒါဒိဂိုဏ်းသည် ကျွတ္ထိလိင်သာ တည်း။ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	နဒီ	နဒီ, နဒိယော, နဒျော
အာ	ဘောတိ နဒိ	ဘောတိယော နဒီ,နဒိယော,နဒျော
ဒု	နဒီ, နဒိယံ	နဒီ,နဒိယော,နဒျော
တ	နဒိယာ, နဒ္ဓာ	နဒိဟိ, နဒီဘိ
စ	နဒိယာ, နဒ္ဓာ	နဒိနံ
ဓ	နဒိယာ, နဒ္ဓာ	နဒိဟိ, နဒီဘိ
ဆ	နဒိယာ, နဒ္ဓာ	နဒိနံ
သ	နဒိယာ,နဒိယံ,နဒ္ဓေ	နဒီသု။

ဝိဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

ကျွတ္ထိ နာရီ ကုမာရီ စ, တရုဏီ ပြာဟ္မဏီ သခီ၊ မာတုလာနီ သိရီ ဘောတိ, ဂစ္ဆန္တီ ဂဠ္ဆတိ ဂုဏ-ဝန္တီ ဂုဏဝတိ ဂါဝီ, ဒါသီ ပုထဝီ ပထဝီ။

ဤပုဒ်များ၌ ဒ္ဓော ဒ္ဓာ ဒ္ဓေတို့လို ရုပ်များကို ကြည်ထား၍ နည်းတူ။

ကြည့်ရှုရန်သာ

နဒီ-မြစ်, ကျွတ္ထိ, နာရီ-မိန်းမ၊ ကုမာရီ, တရုဏီ-အပျိုမ၊ ပြာဟ္မဏီ-ပုဏ္ဏားမ၊ သခီ-မိတ်ဆွေမ၊ မာတုလာနီ-အဒေါ်၊ သိရီ-ကျက်သရေ၊ ဘောတိ-အရှင်မ၊ ဂစ္ဆန္တီ, ဂစ္ဆတိ-ခရီးသွားသောမိန်းမ၊

http://www.dhammadownload.com

("ဂစ္ဆတိ–သွားဏ"ဟူသော အာချာတ်ပုဒ်နှင့် မတူ)၊ ဂုဏာဝဠီ, ဂုဏာဝတီ–ဂုဏ်ရှိသောမိန်းမ၊ (ဂုဏာဝါဒိဂိုဏ်း, ဂစ္ဆဏ္ဍာဒိဂိုဏ်းသဒ္ဒါစု အပေါ်မှာ နဒါဒိတောဝါဏ္ဍသုတ်ဖြင့် ဤပစ္စည်းဆင့်ကာ ဤ နဒါဒိဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်များ ဖြစ်ရလေသည်၊) ဂါဝီ–နွားမ၊ ဒါသီ–ကျွန်မ၊ ပုထဝီ, ပထဝီ–မြေ။

ဤသဒ္ဒါစုတို့၌ ဇော ဇာ ဇံ အပြု မရှိရကား "ကျတ္ထိ၊ ကျတ္ထိ, ကျတ္ထိယော၊ ဘောတိ ကျတ္ထိ၊ ဘောတိယော ကျတ္ထိ, ကျတ္ထိယော၊ ကျတ္ထိ, ကျတ္ထိယံ၊ ကျတ္ထိ, ကျတ္ထိယော၊ ကျတ္ထိယာ၊ ကျတ္ထိဟိ" စသည် ဖြင့် ရှုပ်စဉ်လေ။

အချို့ရှုပ်များ တွက်ရပုံ။ ။ပဌမာသိဖြင့် နဒီ ရှုပ်တွက်ရပုံကို နဒါဒိတောဝါဏ္ဍသုတ်ကို ပြန်ကြည့်၊ အာလုပ်သိဖြင့် နဒိကိုကား "နဒီ"ဟု ဖြစ်သည့်အခါ နာမ်ငဲ့, အာလုပ်သိသက်, ီ–ကို "ပ"မှည့်၊ ဗျလပါရဿံသုတ်ဖြင့် ီ–ကို ီ–ရဿ ပြု, ဂသိကို ချေ၊ နောက် ရှုပ်များ၌လည်း ီ–ပစ္စည်းသက်၍ နာမ်ငဲ့ရမည်ကို သတိပြု၊ လွယ်ကူ အောင် ီ–ပစ္စည်းသက်ပြီး, နာမ်ငဲ့ပြီး အနေအားဖြင့် ရှုပ်တွက်ပြအံ့။

နဇ္ဇောကို နဒီတည်, ယောသက်, တတော ယောနမောတုသုတ်၌ တုသဒ္ဒါဖြင့် ယောကို ေ–ါပြု၊ ဒ်ခွင်း, ီ–ကို "ပ"မှည့်, ဟသညဿ စသုတ်ဖြင့် ပအမည်ရှိသော ီ–ကို ယပင့်ပြု, (နဒျ် ေ–ါ) ယဝတံ တလနဒကာရာနံ ဗျဉ္ဇနာနိ စလဉ ဇကာရတ္တံသုတ်ဖြင့် ဒ်ကို ဇ်ပြု, ဇ်ကို ေ–ါသို့ ကပ်, ပရဒ္ဒေဘာဝေါ ဌာနေသုတ်ဖြင့် သဒ်သဒ္ဒေဘော် ဇ်လာ, နဇ္ဇော ပြီး၏။

နာဝိဘတ် သဝိဘတ်ဖြင့် နဇ္ဇာဝယ် အမာပတော သ္မိံသ္မာနံဝါ သုတ်၌ "အာပတော"ဟူသော ယောဂဝိဘာဂဖြင့် နာ သကို ါပြု, သ္မာဝိဘတ်၌ကား အမာပတော သ္မိံသ္မာနံဝါသုတ်ဖြင့် ါပြု, နဇ္ဇ၌ သ္မိံကို i ပြု၊ ကြွင်းသော အစီအရင်မှာ နဇ္ဇောအတိုင်းသာတည်း၊ [ကစ္စည်းဝုတ္တိ၌ကား တစ်မျိုးစီရင်လေ၏။ ဤမှာ ရှုပသိဒ္ဓိအတိုင်း စီရင်သည်၊] အံဝိဘတ်ဖြင့် နဒိယံကို အံယမီတော ပသည်တော သုတ်ဖြင့် စီရင်။

http://www.dhammadownload.com

ကျွတ္ထိစသည်ဖြင့် ကျွတ္ထ စသည်တည်း၍ ဦးပစ္စည်း သက်ရမည်ကို သတိပြု၊ မာတုလာနီ ရုပ်တွက်ပုံကို မာတုလာဒီန·မာနတ္တမီကာရေ သုတ် ပြန်ကြည့်၊ ဘောတီ ရုပ်တွက်ပုံကို ဘဝတော ဘောတောသုတ် ပြန်ကြည့်။

ဂစ္ဆတီကို ဂစ္ဆန္တ တည်း၊ ဦးပစ္စည်းသက်, သေသေသုန္ဒ္ဓဝသုတ်ဖြင့် န္တ ကို န္ဒ္ဓကဲ့သို့ စီရင်လေဟု ညွှန်ပြသောကြောင့် န္ဒ္ဓသတမီကာရေ သုတ်ဖြင့် န္တ ကို တပြု, တ်ကွင်း, ချေ, ဦးသို့ ကပ်, (ဂစ္ဆတီ) နာမ်ငဲ့, သိသက်, ချေ, ပြီး၏။ [သေသေသုန္ဒ္ဓဝသုတ်က ဝိဘတ် ပစ္စည်း နောင်းရာဝယ် န္တ ကို န္ဒ္ဓကဲ့သို့ ငဲ့ရာ၌ ပစ္စည်းအရ ယခု ဦးပစ္စည်း တစ်မျိုးသာ ထင်ရှားသည်။] ဂုဏ္ဏဝတီရုပ်တွက်ပုံကို န္ဒ္ဓသတမီကာရေ သုတ် ပြန်ကြည့်၊ ဂါဝီ ပုထဝီ ရုပ်များကို နဒါဒိတောဝါဏ္ဏိသုတ် ပြန်ကြည့်၊ ပထဝိဌ်ကား ပုထဝီ အပြီးတွင် ပု၏ အစိတ် (ကို တောသုဝဋ္ဌိသုတ်ကြီးဖြင့်) ပြုလေ။

ဏ္ဏိနှစ်ရုပ်ဌ် နာ သ သ္ဓာတို့ကို အမာပတောသ္ဓိ သ္ဓာနံဝါသုတ်ရင်း အာပတော ယောဂဝိဘာဂတို့ဖြင့် ၎ ပြု, သ္ဓိ ကို ံ ပြု, ပသည္ဓသစ ဖြင့် ဦ ကို (ယ်)ပြု, ဒေါဝေသစသုတ်ဌ် စသဒ္ဒါဖြင့် ဝ်ကို ဗ်ပြု၍, ပုထဗ္ဗာ, ပုထဗ္ဗီ, ပထဗ္ဗီ ရုပ်များ ပိုလွန်၏ဟု အဆိုရှိလေသည်။

ပုထဝီ၊ ပုထဝီ, ပုထဝိယော၊ ဘောတိ ပုထဝိ၊ ဘောတိယော ပုထဝိ, ပုထဝိယော၊ ပုထဝိ, ပုထဝိယံ၊ ပုထဝိ, ပုထဝိယော၊ ပုထဝိယာ, ပုထဗ္ဗာ၊ ပုထဝိဟိ, ပုထဝိဘိ၊ ပုထဝိယာ, ပုထဗ္ဗာ၊ ပုထဝိနံ၊ ပုထဝိယာ, ပုထဗ္ဗာ၊ ပုထဝိဟိ, ဘိ၊ ပုထဝိယာ, ပုထဗ္ဗာ၊ ပုထဝိနံ၊ ပုထဝိယာ, ပုထဝိယံ, ပုထဗ္ဗီ၊ ပုထဝီသု။

ဒါသီ, ဗြာဟ္မဏီပုဒ်တို့ဌ်လည်း "ဒါသျာ, ဒါသျံ, ဗြဟ္မညာ, ဗြဟ္မညံ"ဟု ရှိသည်သာ၊ ဂါထာအရာမှာ ထိုကဲ့သို့ ရုပ်မျိုးကို ကျွတ္ထိလိုင် ကျကာရန္တ ဏ္ဏိကာရန္တ မှန်သမျှဌ် များစွာ တွေ့နိုင်ကြ၏။

နဒါဒိဝိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ပတိ ဘိက္ခုရာဇ·ကာရဇ္ဇေဟိ ကြွနီသုတ်ဖြင့် ကြွနီပစ္စည်း သက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ် အပေါင်းသည် ဂဟပတာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤ ဂဟပတာဒိဂိုဏ်း သည် ကြွတ္ထိလိင်သာတည်း၊ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဂဟပတာနီ	ဂဟပတာနီ, ဂဟပတာနိယော
အာ	ဘောတိ ဂဟပတာနိ	ဘောတိယော ဂဟပတာနီ, ဂဟပတာနိယော
ဒု	ဂဟပတာနိ,ဂဟပတာနိယံ	ဂဟပတာနီ,ဂဟပတာနိယော

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ကြွတ္ထိသဒ္ဒါနှင့် အတူ စဉ်ရာ၏။

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်များ

ဘိက္ခုနီ ရာဇိနီ စေဝ, ဒဏ္ဍိနီ စ ပေါက္ခရဏီ၊
ယက္ခိနီ စ ပရစိတ္တ–ဝိဒူနီ ဂဟပတာဒယော။

ကြည့်ရှုရန်သာ

ဘိက္ခုနီ–ရဟန်းမ၊ ရာဇိနီ–မိဖုရား(မင်းကတော်)၊ ဒဏ္ဍိနီ–တုတ်ရှိသော မိန်းမ၊ ပေါက္ခရဏီ–ရေကန်၊ ယက္ခိနီ–ဘီလူးမ၊ ပရစိတ္တဝိဒူနီ–သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိနိုင်သော မိန်းမ၊ ဂဟပတာဒယော–ဂဟပတာဒိဂိုဏ်းဝင် သဒ္ဒါတို့တည်း။

ပေါက္ခရဏီမှ တစ်ပါးသော ရုပ်များ၏ ရုပ်စဉ်ပုံမှာ ဂဟပတာနီ သဒ္ဒါအတိုင်း ကြွတ္ထိရုပ်စဉ်ပုံကို နည်းမှီ၍ စဉ်ရာ၏။ ဂဟပတာနီစသည် ဖြစ်အောင် ရုပ်တွက်ပုံကို "ပတိဘိက္ခုရာဇ ကာရဇ္ဇေ ဟိ ကြွနီ"သုတ်ကို ပြန်ကြည့်လေ၊ နာမ်ငဲ့ပြီးနောက် ဆိုင်ရာဝိဘတ် သက်၍ ရုပ်တွက်ပုံမှာ နဒီအတိုင်းသာတည်း။

http://www.dhammadownload.com

ပေါ်ကွရဏီသဒ္ဒါ၏ အရင်းအစမှာ ဒဏ္ဍီကဲ့သို့ ဤကာရကွန်ပင်ဖြစ်၏။ ပေါ်ကွရသဒ္ဒါသည် ကြာဟူသောအနက်, ရေဟူသောအနက်ကို ဟော၏။ တုတ်ရှိသူကို "ဒဏ္ဍီ"ဟု ခေါ်သကဲ့သို့ ရေ, ကြာရှိသော ကန်ကိုလည်း ပေါ်ကွရီဟု ခေါ်၏။ ပေါ်ကွရီသဒ္ဒါနောင် ဣနီပစ္စည်းသက် (ပေါ်ကွရီဣနီ) ရအာကွရာနောက်၌ တည်သော နကို သက္ကတကျမ်းတို့၌ ဏာပြန်လေ့ရှိ၏။ ကစ္စည်းကျမ်း၌လည်း "ရဟာဒိတော ဏ"ဟု သုတ်တည်း၏။ ထို့ကြောင့် "တေသုဝုဒ္ဓိလောပါ·ဂမ"စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ဣကို အ, နကို ဏာပြု၍ (ပေါ်ကွရီ ၊ ဏီဟု အဖြစ်မှာ) ရ်ခွင်း, ီ-ချေ, ရ်ကို ၊ သို့ ကပ်, ပေါ်ကွရဏီ ဖြစ်၏။ ထို့နောက် နာမ်ငဲ့, ဆိုင်ရာ ဝိဘတ်သက်၍ ရုပ်ပြီးသည်။ [အချို့ ရှုပသိဒ္ဓိစာအုပ်၌ ဤ ပေါ်ကွရဏီ ရုပ်စီရင်ပုံမှာ ပါ၌ပျက်လျက် ရှိ၏။]

ရုပ်စဉ်ရာ၌ ယောဝိဘတ်ဖြင့် ပေါ်ကွရညော, နာ သ သွာဖြင့် ပေါ်ကွရညာ, သို့ ဖြင့် ပေါ်ကွရညံဟု ရုပ်ပို ရှိ၏။ ပေါ်ကွရဏီ ဖြစ်ပြီးနောက် နာမ်ငဲ့ ယောသက် တတောယောနမောတုဿ တုသဒ္ဒါဖြင့် ယောကို ေ-ါပြု, ီ-ကို ပမှည့်, ပဿညဿစဖြင့် ပအမည်ရှိသော ီ-ကို ယ်ပြု, (ပေါ်ကွရဏျေ-ါ) ယဝတံတလန စသော သုတ်၌ ကာရသဒ္ဒါဖြင့် ဏျကို ဉ်ပြု, ဉ်ကို ေ-ါသို့ ကပ်, ပရဒ္ဒေဘာဝေါ သုတ်ဖြင့် သဒ်သ ဒ္ဒေဘော် ဉ်လာ, ပေါ်ကွရညော ပြီး၏။ ပေါ်ကွရညာ၌ နာ သဝိဘတ်တို့ကို အမာပတော သို့သွာနံဝါသုတ်၌ အာပတော ယောဝိဘာဝဖြင့် -ါ ပြု, သွာဝိဘတ်ကား သုတ်ရင်းဖြင့် -ါ ပြု, ပေါ်ကွရညံ၌ သို့ဝိဘတ်ကို အံ့ပြုရုံသာ ထူးသည်၊ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

အာလုပ်စသည်၌ "ဘောတိ ပေါ်ကွရဏိ၊ ဘောတိယော ပေါ်ကွရဏီ, ပေါ်ကွရဏိယော, ပေါ်ကွရညော ... တတိယာ၌ ပေါ်ကွရဏိယာ, ပေါ်ကွရညာ၊ ပေါ်ကွရဏိဟိ, ပေါ်ကွရဏိဘိ၊ သတ္တမီ၌ ပေါ်ကွရဏိယာ, ပေါ်ကွရဏိယံ, ပေါ်ကွရညံ၊ ပေါ်ကွရဏိသု"ဟု စဉ်လေ။

ဂဟပတာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျွန်ထွိပစ္စည်းတို့ သက်ရာဌာန

ကျက်မှတ်ရန် အာ ဤ ကျွန်, ကျွန်ထွိပစ္စယ, သက်ရာပြုပိမ့်၊ ဖို-မ ဟောရာ, ဤသာ့သက်မြဲ, ကျွန် နဲ့၏။ ပစ္စဲ ဏာ၀, ဏိက ဏေယျာ, ဏာဒိ ဣ-ဣ, ဆုံးမှု ဤသာ၊ အကာရဇ္ဇော, ဂုဏ်ဟောနောက်မှာ, အာ-သာ သက်မှီ၊ ကျ ဤ ဥ ဥ, ဆုံးမှု ကျွန်၊ ကျမ်းနှင့်ညီသည့်, ကျွန်ထွိပစ္စည်း အချုပ်တည်း။

ကြည့်ရှုရန်သာ

အာ ဤ ကျွန်, ကျွန်ထွိပစ္စယ-ကျွန်ထွိလိုင် ဖြစ်ကြောင်းကို ထွန်းပြသော ပစ္စည်းတို့၏ သက်ရာဌာနဖြစ်သော ပုဒ်များကို ခွဲခြားပြဦးမည်။

ဖို.မဟောရာ, ဤသာသက်မြဲ, ကျွန်နဲ့၏-ပုဒ်တစ်ခုတည်းက အဖို (အထီး)ကိုလည်း ဟော, အမကိုလည်း ဟောအုံ့၊ ထိုအထီး အမ နှစ်မျိုးလုံးကို ဟောနိုင်သော ပုဒ်၌ အမကို ဟောလိုသည့်အခါ ကျွန်ထွိလိုင်မှန်း ထင်ရှားစေဖို့ရာ "ဤ"ပစ္စည်းသာ သက်ရမြဲ ဖြစ်၏။ သို့သော် ကျွန်ပစ္စည်းလည်း နည်းနည်းပါးပါး သက်နိုင်သေးသည်၊ ပုံစံကား-သုနခီ, သူကရီ မက္ကဋ္ဌီ ယက္ခီ ယက္ခိနီ စသည်တည်း၊ ဤပုံစံတို့၌ သုနခ(ခွေးထီး, ခွေးမ)၊ သူကရ(ဝက်ထီး, ဝက်မ)၊ မက္ကဋ(မျောက်ထီး, မျောက်မ)၊ ယက္ခ(ဘီလူးထီး, အမ) ဤကဲ့သို့ သုနခ စသော ပုဒ်တစ်ခုတည်းကပင် အထီး အမ နှစ်မျိုးလုံးကို ဟောနိုင်၏။ "ဤ"ပစ္စည်းကား အမကို မဟောနိုင်၊ သုနခ စသည်တို့က အမကို ဟောတဲ့အခါ "အမဟောဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားဖို့ရာ" "ဤ"ပစ္စည်း သက်ရလေသည်၊ ဤသို့ အဖို အမ နှစ်မျိုးကို ဟောပြနိုင်သော ပုဒ်များ၌ "ဤ"ပစ္စည်းသာ အသက်များ၏။ ယက္ခပုဒ်များ၌ ယက္ခိနီဟု ကျွန်ပစ္စည်း နည်းနည်းပါးပါးသာ သက်သည်။

http://www.dhammadownload.com

ပစ္စေဏဝ, ဏိက ဏောယျာ, ဏာဒိ ဋ္ဌ ဋ္ဌ, ဆုံးမှုဤသာ– "ဏဝ ဏိက ဏောယျ ဏာ ဋ္ဌမှာ" သုတ်နှင့်အညီ, ဏဝပစ္စည်း ဆုံးရာ၌ မာနဝိ(လုလင်ပျိုမ), ဏိကပစ္စည်း ဆုံးရာ၌ နာဝိကီ(လှေသူကြီးကတော်), ဏောယျပစ္စည်း ဆုံးရာ၌ ဝေနတေယျီ(ဂဠုန်မ၏သမီး), ဏာပစ္စည်း ဆုံးရာ၌ ဂေါတမီ(မိဖုရား), ဋ္ဌ ပစ္စည်း ဆုံးရာ၌ ဂစ္ဆတ္ထီ(သွားသောမိန်းမ), ဋ္ဌပစ္စည်း ဆုံးရာ၌ ဂုဏဝတ္ထီ(ဂုဏ်ရှိသောမိန်းမ), ဤသို့ ဏဝ စသော ပစ္စည်းဆုံးရာ၌ ဤပစ္စည်းသာ များစွာ သက်သည်။

အကာရဇ္ဇော, ဂုဏ်ဟောနောက်မှာ, အာသာ သက်မှီ–ပုဒ်တစ်ပါးကို အထူးပြုသော ဝိသေသနကို "ဂုဏ်" ဟု ခေါ်၏။ ဝိသေသနပုဒ်သည် အဘိရူပ, နီလ, သောဘနတို့ကဲ့သို့ အကာရဇ္ဇ(အ အဆုံးရှိသည်)ဖြစ်အံ့၊ ထိုအကာရဇ္ဇ ဝိသေသနပုဒ်နောင် အာပစ္စည်းသာ သက်၏။ ပုံစံကား–အဘိရူပါ ကညာ၌ အဘိရူပါ, နီလာ မာလာ၌ နီလာ, သောဘနာ ဝဓူ၌ သောဘနာစသည်တည်း။ အဘိရူပါသည် ကညာကို အထူးပြုသော ဝိသေသနဂုဏ်ပုဒ်တည်း။ "အလွန်အဆင်းလှသော+သတို့သမီး" ဟူလို၊ နီလာပုဒ်သည် မာလာ၏ ဝိသေသနတည်း။ "ညိုသော+ပန်း" ဟူလို၊ သောဘနာသည် ဝဓူ၏ ဝိသေသနတည်း။ "တင့်တယ်သော+ချွေးမ" ဟူလို။

ဏ္ဍ ဤ ဥ ဥ, ဆုံးမှု ဏ္ဍနီ–ပတိဘိက္ခုရာဒိ ကာရဇ္ဇေဟိ ဏ္ဍနီ သုတ်နှင့်အညီ, ဂဟပတိကဲ့သို့ ဏ္ဍ, ဒဏ္ဍီကဲ့သို့ ဤ, ဘိက္ခုကဲ့သို့ ဥ, ပရစိတ္တာဝိဒူကဲ့သို့ ဥ အဆုံးရှိသော ပုဒ်များနောင် (ကျွတ်ထိလင်ကို ဟောလိုလျှင်) ဏ္ဍနီပစ္စည်း သက်၊ ပုံစံကား–ဂဟပတာနီ ဘိက္ခုနီ ဒဏ္ဍီနီ (ပေါက္ခရဏီ) ပရစိတ္တာဝိဒူနီ စသည်တည်း။ ဤကား ကျွတ်ထိပစ္စည်းတို့၏ သက်ရာ ဌာနကို ကျမ်းဂန်လာ သုတ်များနှင့် အညီ အချုပ်အားဖြင့် သတ်မှတ်ပြခြင်းပေတည်း။

ကျွတ်ထိပစ္စယ အချုပ်ပြချက် ပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

၁၃။ သဗ္ဗနာမ်ဝိုဏ်း

ကျက်မှတ်ရန် သဗ္ဗနာမ် အမည်ရသော ပုဒ်တို့သည် သဗ္ဗ, ကတရ, ကတမ, ကြတရ, အည, အညတရ, အညတမ, ပုဗ္ဗ, ပရ, အပရ, ဒက္ခိဏ, ဥတ္တရ, အဓရ, ယ, တ, ဧတ, ကြမ, အမှ, ကီ, ဧက, ဥဘ, ဥဘယ, ဒ္ဒိ, တိ, စတု, (ပဉ္စ), တုမှ, အမှ, ဤ(၂၈)ပုဒ် စသောအားဖြင့် များကုန်၏။ ထိုတွင် သဗ္ဗသဒ္ဒါ ပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	သဗ္ဗော	သဗ္ဗေ
အာ	ဘောသဗ္ဗ, သဗ္ဗာ	ဘောန္တော သဗ္ဗေ
ဒု	သဗ္ဗံ	သဗ္ဗေ
တ	သဗ္ဗေန	သဗ္ဗေဟိ, သဗ္ဗေဘိ
စ	သဗ္ဗဿ	သဗ္ဗေသံ, သဗ္ဗေသာနံ
မ	သဗ္ဗသ္မာ, သဗ္ဗမှာ	သဗ္ဗေဟိ, သဗ္ဗေဘိ
ဆ	သဗ္ဗဿ	သဗ္ဗေသံ, သဗ္ဗေသာနံ
သ	သဗ္ဗသ္မိं, သဗ္ဗမှိ	သဗ္ဗေသု။

နပုလ္လိင်ဌ

ပ	သဗ္ဗံ	သဗ္ဗာနိ
အာ	ဘောသဗ္ဗ, သဗ္ဗာ	ဘဝန္တာနိ သဗ္ဗာနိ
ဒု	သဗ္ဗံ	သဗ္ဗာနိ

တတိယာဝိဘတ်မှစ၍ ပုလ္လိင်အတိုင်း ရုပ်စဉ်လေ။

http://www.dhammadownload.com

ကျတ္ထိလိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	သဗ္ဗာ	သဗ္ဗာ, သဗ္ဗာယော
အာ	ဘောတိသမ္ဗေ	ဘောတိယော သဗ္ဗာ,သဗ္ဗာယော
ဒု	သဗ္ဗံ	သဗ္ဗာ, သဗ္ဗာယော
တ	သဗ္ဗာယ	သဗ္ဗာဟိ, သဗ္ဗာဘိ
စ	သဗ္ဗာယ,သဗ္ဗဿာ	သဗ္ဗာသံ, သဗ္ဗာသာနံ
ဓ	သဗ္ဗာယ	သဗ္ဗာဟိ, သဗ္ဗာဘိ
ဆ	သဗ္ဗာယ,သဗ္ဗဿာ	သဗ္ဗာသံ, သဗ္ဗာသာနံ
သ	သဗ္ဗာယံ, သဗ္ဗဿံ	သဗ္ဗာသု။

ကတရ စသော (၆)ပုဒ်တို့၌ ကျတ္ထိလိင် သ သို့ဝိဘာတ် နှောင်းရာဝယ် "ဇေါ်မာသမိ"သုတ်၌ လိုက်သော စသဒ္ဒါဖြင့် ကျပြု၍ "ကတရိဿာ, ကတရိဿံ" စသည် ပိုလွန်၏။

ကြည့်ရှုရန်သာ

အနက်အားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသော နာမ်ပုဒ်ကို "သဗ္ဗနာမ်"ဟု ခေါ်၏။ သဗ္ဗသဒ္ဒါ မဟောနိုင်သော အနက်ဟူ၍ မရှိ၊ အလုံးစုံသော ယောက်ျား, အလုံးစုံသော မိန်းမ, အလုံးစုံသော တော, အလုံးစုံသော တောင် စသည်ဖြင့် ရှိသမျှ အနက်တွေကို ဟောနိုင်၏။ ယ စသော ပုဒ်များလည်း အကြင် ယောက်ျား, အကြင် မိန်းမ, အကြင် တော စသည်ဖြင့် မဟောနိုင်သော အနက်မရှိ၊ ဤသို့လျှင် အနက်အားလုံးနှင့် ဆက်ဆံသော နာမ်ပုဒ်ကို "သဗ္ဗနာမ်"ဟု ခေါ်သည်။

ပုလ္လိင်၌ ပဌမာယောဖြင့် သဗ္ဗေကို သဗ္ဗနာမကာရတော ပဌမောသုတ်. သဗ္ဗေသံ, သဗ္ဗေသာနံတို့ကို သဗ္ဗနာမာနံ နံမှိစ, သဗ္ဗတောနံ သံသာနံ သုတ်တို့ကို ကြည့်၍ ရုပ်တွက်လေ၊ ကြွင်းသော ရုပ်များမှာ ပုရိသာဒိ

http://www.dhammadownload.com

ဂိုဏ်းအတိုင်းသာတည်း၊ သ္ဓာဝိဘတ်၌ သဗ္ဗာ, သ္ပီ ဝိဘတ်၌ သဗ္ဗေ ဟု ရုပ်မရှိခြင်းကား (ကစ္စည်းကျမ်းအလို) တယော နေဝစ သဗ္ဗနာမေဟိ သုတ်က တားမြစ်သောကြောင့်တည်း။

နပုလ္လိင်၌ ယောဝိဘတ်ဖြင့် "သဗ္ဗာ"ဟု ရုပ်မထားလိုကြ၊ သို့သော် "ယာ+နိမိတ္တာနိ-အကြောင်နိမိတ်တို့သည်"ဟူသော ပါဠိတော်၌ "ယာ" ဟု ဗဟုဝုစ် ယောဝိဘတ်ရုပ်ကို မြင်ရသဖြင့် "သဗ္ဗာ"ရုပ်လည်း ရှိသင့်ကြောင်းကို သတိပြုလေ၊ ရုပ်တွက်ပုံမှာ စိတ္တာဒိဂိုဏ်းအတိုင်းသာတည်း။

ဣတ္ထိလိင်၌ သဗ္ဗသာ, သဗ္ဗသံ ရုပ်တွက်ပုံကို ဃာပတော သ္ပီ သာနံ သံသာသုတ်ကို ကြည့်၊ ကြွင်းရုပ်များတွက်ပုံမှာ ကညာဒိဂိုဏ်းအတိုင်းသာတည်း။ သ္ပီ ဝိဘတ်၌(ကညာယကဲ့သို့) သဗ္ဗာယဟု မရှိခြင်းမှာ နေတာဟိ သ္ပီမာယယာသုတ်က တားမြစ်သောကြောင့်တည်း။

ကတရ, ကတမ-အဘာယ်သည်၊ ဣတရ-ဆိုခဲ့ပြီးမှ တပ်မျိုးတခြား, တွဲဖက်၍ဖြစ်သော အနက်များသည်၊ အည-(တွဲဖက်ဟုတ်သည်ဖြစ်စေ, မဟုတ်သည်ဖြစ်စေ) တစ်ပါးအခြားသော အနက်သည်၊ အညတရ, အညတမ-တစ်စုံတစ်ယောက်သည်၊ ဤ(ဒ)ပုဒ်တို့၌ ပုလ္လိင် နပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်မှာ သဗ္ဗသဒ္ဒါအတိုင်းသာတည်း၊ ဣတ္ထိလိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ကတရာ	ကတရာ, ကတရာယော
အာ	ဘောတိ ကတရေ	ဘောတိယော ကတရော,ကတရာယော
ဒု	ကတရံ	ကတရာ, ကတရာယော
တ	ကတရာယ	ကတရာဟိ, ကတရာဘိ
စ	ကတရာယ,ကတရိဿာ	ကတရာသံ,ကတရာသာနံ
မ	ကတရာယ	ကတရာဟိ, ကတရာဘိ
ဆ	ကတရာယ,ကတရိဿာ	ကတရာသံ,ကတရာသာနံ
သ	ကတရာယံ,ကတရိဿံ	ကတရာသု။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ပုဗ္ဗ စသော (၆)ပုဒ်တို့၌ "တယောနေ၀ စ သဗ္ဗနာမေဟိ" သုတ်က အာ ၉ အပြုတားမြစ်ချက်ကို ထိုသုတ်၌ စသဒ္ဒါက ပြန်နုတ်သောကြောင့် ပုလ္လိင် ပဌမာယောဘ၌ ပုဗ္ဗာ, သ္မာ၌လည်း ပုဗ္ဗာ, သ္မိံ၌ ပုဗ္ဗေဟု သုံးရုပ်စီ ပိုလွန်၏။ ထို(၆)ပုဒ်တို့တွင် ဣတ္ထိလိင် ဒကွိဏာ, ဥတ္တရ သဒ္ဒါတို့၌ "နေတာ ဟိ သ္မိမာယယာ" သုတ်က တားမြစ်ချက်ကို ထိုသုတ်၌ လိုက်လာသော ဝါသဒ္ဒါက ပြန်၍ နုတ်သောကြောင့် သ္မိံ ဝိဘာတ်ဖြင့် "ဒကွိဏာယ, ဥတ္တရာယ" ဟု ပိုလွန်၏။

ကြည့်ရှုရန်။ ။ပုဗ္ဗ–ရှေ့ဘာန, အရှေ့အရပ်၊ ပရ–နောက်ဘာန, အနောက်အရပ်၊ အပရ–တစ်ပါးတခြားသောအရပ်၊ ဒက္ခိဏ–တောင် (လက်ယာ)အရပ်၊ ဥတ္တရ–မြောက်(လက်ဝဲ)အရပ်၊ အ၀ရ–အောက်အရပ်၊ ဤပုဗ္ဗစသော (၆)ပုဒ်တို့၌ ပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ပုဗ္ဗော	ပုဗ္ဗေ, ပုဗ္ဗာ
အာ	ဘော ပုဗ္ဗ, ပုဗ္ဗာ	ဘောန္တော ပုဗ္ဗေ, ပုဗ္ဗာ
ဒု	ပုဗ္ဗံ	ပုဗ္ဗေ
တ	ပုဗ္ဗေန	ပုဗ္ဗေဟိ, ပုဗ္ဗေဘိ
စ	ပုဗ္ဗဿ	ပုဗ္ဗေသံ, ပုဗ္ဗေသာနံ
ဓ	ပုဗ္ဗသ္မာ, ပုဗ္ဗမှာ, ပုဗ္ဗာ	ပုဗ္ဗေဟိ, ပုဗ္ဗေဘိ
ဆ	ပုဗ္ဗဿ	ပုဗ္ဗေသံ, ပုဗ္ဗေသာနံ
သ	ပုဗ္ဗသ္မိံ, ပုဗ္ဗမှိ, ပုဗ္ဗေ	ပုဗ္ဗေသု။

နပုလ္လိင်ရုပ်များကိုလည်း ဤနည်းမှီ၍ စဉ်လေ၊ ဒကွိဏာ, ဥတ္တရ မှ တစ်ပါးသော (၄)ပုဒ်တို့၏ ဣတ္ထိလိင်ရုပ်စဉ်ပုံမှာ သဗ္ဗာအတိုင်းသာတည်း။ ဣတ္ထိလိင် ဒကွိဏာ,ဥတ္တရာသဒ္ဒါတို့၌ကား သ္မိံ ဝိဘာတ်ဖြင့် "ဒကွိဏာယ, ဒကွိဏာယံ, ဒကွိဏာသံ၊ ဥတ္တရာယ, ဥတ္တရာယံ, ဥတ္တရသံ" ဟု စဉ်ရုံသာ ထူးသည်၊ ကြွင်းသော ဝိဘာတ်၌ သဗ္ဗာအတိုင်းသာတည်း။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ယ စသော သဗ္ဗာနမ်ပုဒ်များ၌ အာလုပ်မရှိ၊ ယသဒ္ဒါ ရှေ့စဉ်ဟန်မှာ လိင်သုံးပါး၌ သဗ္ဗသဒ္ဒါ နှင့် တူ၏။ တ သဒ္ဒါ ပုလ္လိင် ရှေ့စဉ်ဟန်ကား...

ပ	သော	နေ, တေ
ဒု	နံ, တံ	နေ, တေ
တ	နေန, တေန	နေဟိ, နေဘိ, တေဟိ, တေဘိ
စ	နဿ,အဿ,တဿ	နေသံ,နေသာနံ,တေသံ,တေသာနံ
ဓ	နဿု, အဿု, တဿု နမှာ, တမှာ	နေဟိ, နေဘိ, တေဟိ, တေဘိ
ဆ	နဿ,အဿ,တဿ	နေသံ,နေသာနံ,တေသံ,တေသာနံ
သ	နသ္မိ,အသ္မိ,တသ္မိ,နမှိ,တမှိ	နေသု, တေသု။

နပုလ္လိင်၌

ပ	နံ, တံ	နာနိ, တာနိ
ဒု	နံ, တံ	နာနိ, တာနိ
တ	နေန, တေန	နေဟိ, နေဟိ

စသည်ဖြင့် ပုလ္လိင်နှင့် တူ၏။

ဣတ္ထိလိင် ရှေ့စဉ်ဟန်ကား...

ပ	သာ	နာ,နာယော,တာ,တာယော
ဒု	နံ, တံ	နာ,နာယော,တာ,တာယော
တ	နာယ, တာယ	နာဟိ,နာဘိ,တာဟိ,တာဘိ
စ	တိဿာ,တဿာ,နဿာ,အဿာ, တိဿာယ,တဿာယ,နဿာယ, အဿာယ, နာယ, တာယ	နာသံ, နာသာနံ, တာသံ, တာသာနံ
ဓ	နာယ, တာယ	နာဟိ,နာဘိ,တာဟိ,တာဘိ

http://www.dhammadownload.com

ဆ တိသာ,တသာ,နသာ,အသာ,
တိသာယ,တသာယ,နသာယ, နာသံ,နာသာနံ,
အသာယ, နာယ, တာယ တာသံ,တာသာနံ
သ တိသံ,တသံ,နသံ,အသံ,နာယံ,တာယံ နာသု, တာသု။

တေသဒ္ဒါ ပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဧသော	ဧတေ
ဒု	ဧတံ	ဧတေ
တ	ဧတေန	ဧတေဟိ, ဧတေဘိ
စ	ဧတဿ	ဧတေသံ, ဧတေသာနံ
ဓ	ဧတသ္မာ, ဧတမှာ	ဧတေဟိ, ဧတေဘိ
ဆ	ဧတဿ	ဧတေသံ, ဧတေသာနံ
သ	ဧတသ္မိ, ဧတမှိ	ဧတေသု။

နပုလ္လိင်ဌ

ပ	ဧတံ	ဧတာနိ
ဒု	ဧတံ	ဧတာနိ
တ	ဧတေန...	စသည်ဖြင့် ပုလ္လိင်အတိုင်း စဉ်လေ။

ဣတ္ထိလိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ဧသာ	ဧတာ, ဧတာယော
ဒု	ဧတံ	ဧတာ, ဧတာယော
တ	ဧတာယ	ဧတာဟိ, ဧတာဘိ

http://www.dhammadownload.com

၅	တောယ, တေသာ, တေသာယ,	တောသံ, တောသာနံ
၆	တောယ	တောဟိ, တောဘိ
၇	တောယ, တေသာ, တေသာယ,	တောသံ, တောသာနံ
၈	တောယံ, တေသံ	တောသု။

ကြည့်ရှုရန်သာ

[သော–ထိုသူသည်၊] သော ရုပ်တွက်ပုံကို တေတောသံတောသုတ် ကြည့်၊ နေကို "တ"တည်၊ ယောသက်, တသာဝါနတ္တံ သဗ္ဗတ္ထသုတ်ဖြင့် တကို နပြု, သဗ္ဗနာမကာရတော ပဌမောသုတ်ဖြင့် ပဌမာယောကို ပြု, "နေ"ပြီး၏။ နစသည်၌လည်း တသာဝါနတ္တံ သဗ္ဗတ္ထဲသုတ်ဖြင့် ပြုလေ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်မှာ သဗ္ဗအတိုင်းသာတည်း။ အသ, အသ္မာ, အသ္မိ တို့ ရုပ်တွက်ပုံကို သ သ္မာ သ္မိ သံသာသ္ဝတ္တံသုတ် ကြည့်လေ။

[နံ, တံ–ထိုအမျိုးသည်၊ သာ–ထိုမိန်းမသည်၊] နပုလ္လိင် ရုပ်တွက်ပုံမှာ စိတ္တာဒိဂိုဏ်းအတိုင်းသာတည်း။ ဣတ္ထိလိင်၌ တိသာ တသာ စသော ရုပ်တွက်ပုံကို ဃပတော သ္မိသာနံ သံသာ, တသာဝါ, တတော သဿသာယ, ယော ရသံ, သသ္မာသ္မိ သ်သာသ္ဝ·တ္တံ စသောသုတ်များကို ကြည့်၍ ရုပ်တွက်လေ၊ ကြွင်းသော ရုပ်များမှာ ကညာအတိုင်းသာတည်း။ [နံဝိဘတ်ဖြင့် "အာသံ"ဟု ရုပ်ထူးနှင့်, "တ"သဒ္ဒါကဲ့သို့ "တျ"သဗ္ဗနာမ်ပုဒ် ရှိသေးကြောင်းကိုလည်း သိလေ။]

[သော–ဤသူသည်၊ တေ–ဤအမျိုးသည်၊ သော–ဤသူမသည်၊] တေတောသံ တော, တေမာသမိ, တတော သဿ သာယ, ဃပတော သ္မိသာနံ သံသာသုတ်တို့ဖြင့် ရုပ်တွက်လေ၊ ကြွင်းရုပ်များမှာ သဗ္ဗ အတိုင်းသာတည်း။]

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ကြမ သဒ္ဒါ ပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	အယံ	ကြမေ
ဒု	ကြမံ	ကြမေ
တ	အနေန, ကြမိနာ	ကြမေဟိ, ကြမေဘိ, ဟေ, ဘေ
စ	ကြမဿ, အဿ	ကြမေသံ,ကြမေသာနံ,သေ,သောနံ
မ	ကြမဿာ, ကြမမှာ,အဿာ	ကြမေဟိ, ကြမေဘိ, ဟေ, ဘေ
ဆ	ကြမဿ, အဿ	ကြမေသံ,ကြမေသာနံ,သေ,သောနံ
သ	ကြမဿိ,ကြမမှိ,အဿိ	ကြမေသု, သေ။

နပုလ္လိင်ဌ–ကြဒံ, ကြမံ၊ ကြမာနိ၊ ကြဒံ, ကြမံ၊ ကြမာနိ၊ အနေန, ကြမိနာ ... စသည်ဖြင့် ပုလ္လိင်အတိုင်း စဉ်လေ။

ကြတ္ထိလိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	အယံ	ကြမာ, ကြမာယော
ဒု	ကြမံ	ကြမာ, ကြမာယော
တ	ကြမာယ	ကြမာဟိ, ကြမာဘိ
စ	ကြမာယ, အဿာ, အဿာယ ကြမိဿာ, ကြမိဿာယ	ကြမာသံ, ကြမာသာနံ
မ	ကြမာယ	ကြမာဟိ, ကြမာဘိ
ဆ	ကြမာယ, အဿာ, အဿာယ ကြမိဿာ, ကြမိဿာယ	ကြမာသံ, ကြမာသာနံ
သ	ကြမာယံ, အဿံ, ကြမိဿံ	ကြမာသု။

http://www.dhammadownload.com

အမုသဒ္ဒါ ပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်ဟာန်ကား...

ပ	အသု, အမု	အမူ
ဒု	အမုံ	အမူ
တ	အမုနာ	အမူဟိ,အမူဘိ, အမုဟိ,အမုဘိ
စ	အမုဿ,အဒုဿ	အမူသံ,အမူသာနံ,အမုသံ,အမုသာနံ
ဓ	အမုဿ္ဘာ, အမုမှာ	အမူဟိ,အမူဘိ,အမုဟိ,အမုဘိ
ဆ	အမုဿ,အဒုဿ	အမူသံ,အမူသာနံ,အမုသံ,အမုသာနံ
သ	အမုဿ္မိ, အမုမှိ	အမူသု, အမုသု။

နပုလ္လိင်ဌ...

ပ	အဒုံ	အမူ, အမူနိ
ဒု	အဒုံ	အမူ, အမူနိ
တ	အမုနာ...	စသည်ဖြင့် ပုလ္လိင်အတိုင်း စဉ်လေ။

ဣတ္ထိလိင် ရုပ်စဉ်ဟာန်ကား...

ပ	အသု, အမု	အမူ, အမုယော
ဒု	အမုံ	အမူ, အမုယော
တ	အမုယာ	အမူဟိ,အမူဘိ, အမုဟိ,အမုဘိ
စ	အမုယာ,အမုဿာ	အမူသံ,အမူသာနံ,အမုသံ,အမုသာနံ
ဓ	အမုယာ	အမူဟိ,အမူဘိ, အမုဟိ,အမုဘိ
ဆ	အမုယာ,အမုဿာ	အမူသံ,အမူသာနံ,အမုသံ,အမုသာနံ
သ	အမုယံ, အမုဿံ	အမူသု, အမုသု။

http://www.dhammadownload.com

ကြည့်ရှုရန်သာ

[အယံ–ဤသူသည်, ဤသူမသည်၊ ဣဒံ–ဤအမျိုးသည်၊] အနီးအပါးကို ဣမသဒ္ဒါက ဟောတ်။ အလယ်အလတ်ကို တေသဒ္ဒါက ဟောတ်။ အဝေးကို တသဒ္ဒါက ဟောတ်ဟု ခွဲခြားကြသည်၊ သို့သော် တေ, ဣမ အသုံးမှာ ခွဲထားတိုင်း မမြဲချေ၊ တချို့နေရာ၌ အနီးအပါးကို တေသဒ္ဒါက ဟောလျက် ရှိတ်။

"အနီး ဣမ, တေ အလယ်, အဝေးဝယ်, ' တ'နယ်ဟူ၍မှတ်"

သဗ္ဗသိ မသေဝါ, အနပုံသကသာ·ယံသိမှိ, အနိမိနာမှိစ, သုဟိသွကာရောဇ, ဣမသဒ္ဒသစ, ဣမသိ·ဒ·မံသိသု နပုံသကေ, တေမာသမိ, ဃပတောသ္မိ'သာနံ သံသာ, တတော သသ သာယ စသော သုတ်များကို ကြည့်၍ ရုပ်တွက်ပုံကို သိလေ။

[အသု, အမု–ထိုယောက်ျားသည်, ထိုမိန်းမသည်၊ အဒုံ–ထိုအမျိုးသည်၊] အမုဿမောသံ, အမုဿာဒုံ ၎င်းသုတ်၌ "အဒုံ"ဟူသော ဝိနာမိကာရ ယောဂဝိဘာဂ စသောသုတ်များကို ကြည့်၍ ရုပ်တွက်လေ၊ ဤ အမုသဒ္ဒါနောင် သဗ္ဗတော ကောသုတ်ဖြင့် "က"အက္ခရာလာလျှင် အမုကော(ပုရိသော), အမုကာ(ကညာ), အမုကံ(စိတ္တံ)ဟု ပုရိသာဒိဂိုဏ်း ကညာဒိဂိုဏ်း စိတ္တာဒိဂိုဏ်းအတိုင်း ရုပ်စဉ်ရာတ်။

အမုဿ မောသံသုတ်၌ အလိုက်ကို ကြဉ်ထား၍ "အမုဿမောသံ" ဟူသော ဝိနာမိကာရ ယောဂဝိဘာဂဖြင့် "မ"ကို "သ"ပြုပြီးနောက် "က"အက္ခရာလာလျှင် အသုကော (ပုရိသာဒိ), အသုကာ (ကညာဒိ), အသုကံ (စိတ္တာဒိ)ရုပ်များ ဖြစ်ပြန်တ်။ ရုပ်စဉ်လေ။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ကြီ သဒ္ဒါ ပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ကော	ကေ
ဒု	ကံ	ကေ
တ	ကေန	ကေဟိ, ကေဘိ
စ	ကဿ, ကိဿ	ကေသံ, ကေသာနံ
မ	ကဿာ, ကမှာ	ကေဟိ, ကေဘိ
ဆ	ကဿ, ကိဿ	ကေသံ, ကေသာနံ
သ	ကသ္မိ, ကိသ္မိ, ကမှိ,ကိမှိ	ကေသု။

နပုလ္လိင်ဌ...

ပ	ကီ	ကာနိ
ဒု	ကီ	ကာနိ
တ	ကေန	စသည်ဖြင့် ပုလ္လိင်အတိုင်း စဉ်လေ။

ဣတ္ထိလိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	ကာ	ကာ, ကာယော
ဒု	ကံ	ကာ, ကာယော
တ	ကာယ	ကာဟိ, ကာဘိ
စ	ကာယ, ကဿာ	ကာသံ, ကာသာနံ
မ	ကာယ	ကာဟိ, ကာဘိ
ဆ	ကာယ, ကဿာ	ကာသံ, ကာသာနံ
သ	ကာယ, ကဿံ	ကာသု။

ကြည့်ရှုရန်သာ

[ကော–ဘယ်သူသည်၊ ကာ–ဘယ်သူမသည်၊ ကီ–ဘယ်အမျိုးသည်၊]
သေသေသုစ သုတ်ဖြင့် ဝိဘတ်အားလုံး နှောင်းရာ၌ ကီ ကို က ပြု၍

http://www.dhammadownload.com

ကော, ကေစသော ပုလ္လိင်ရုပ်, ကာနိစသော နပုလ္လိင်ရုပ်များကို တွက်၊ ကိသ, ကိသ္မိ, ကိမိတ္ဌိ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကို ဗျဥ္ဇနေစသုတ်ဖြင့် ချေလေ။

ဣတ္ထိလိင်၌ ကိတည်, သိသက်, သေသေသုစဖြင့် ကိကို ကပြု, ထို့နောက်မှ ဣတ္ထိယမတော အာပစ္စယောသုတ်ဖြင့် "က"နောင် ဏ ပစ္စည်းသက်, ဏ်ခွင်း, ၊ ကို ချေ, ဏ်ကို ဏသို့ ကပ်, သေသတော လောပ် ဂသိပိဖြင့် သိကို ချေ, ကာပြီး၏။ ကိသဒ္ဒါဝယ် ဣတ္ထိလိင်ရုပ် မှန်သမျှ၌ ဝိဘတ်သက်, "က"ပြုပြီးမှ ဏပစ္စည်းသက်၍ ရုပ်တွက်လေ။ ကိသဒ္ဒါနောက် "စိ"နိပါတ်ပုဒ်ရှိလျှင် ကောစိ ကာစိ ကိဠိ စသော ရုပ်များဖြစ်၏။

ပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...ကောစိ၊ ကေစိ၊ ကံစိ၊ ကေစိ၊ ကေနစိ၊ ကေဟိစိ၊ ကဿစိ၊ ကေသဿိ၊ ကဿာစိ၊ ကေဟိစိ၊ ကဿစိ၊ ကေသဿိ၊ ကသ္မိစိ, ကိသ္မိစိ၊ ကေသုစိ။

နပုလ္လိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...ကိဠိ၊ ကာနိစိ၊ ကိဠိ၊ ကာနိစိ၊ ကေနစိ စသည်ဖြင့် ပုလ္လိင်အတိုင်း စဉ်လေ။

ဣတ္ထိလိင် ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...ကာစိ၊ ကာယောစိ၊ ကံစိ၊ ကာယောစိ၊ ကာယစိ၊ ကာဟိစိ၊ ကာယစိ, ကဿာစိ၊ ကာသံစိ၊ ကာယစိ၊ ကာဟိစိ,ကာယစိ,ကဿာစိ၊ ကာသံစိ၊ ကာယံစိ, ကဿံစိ၊ ကာသုစိ။

ရုပ်တွက်သည့်အခါ ကောစိ စသည်ဖြစ်အောင် တွက်နေဖွယ်မလို၊ ကော, ကေစသည်ဖြစ်အောင် ရုပ်တွက်ပြီးမှ စိနိပါတ်ပုဒ်နှင့် တွဲခြင်း ဖြစ်သည်၊ ကောစိ စသော ပုလ္လိင်ရှေ့က ယသဒ္ဒါ ပါရှိပြန်ရာ... ယောကောစိ၊ ယေကေစိ၊ ယံကံစိ၊ ယေကေစိ၊ ယေနကေနစိ၊ ယေဟိကေဟိစိ၊ ယဿကဿစိ၊ ယေသံကေသဿိ၊ ယဿာကဿာစိ၊ ယေဟိကေဟိစိ၊ ယဿကဿစိ၊ ယေသံကေသဿိ၊ ယသ္မိကသ္မိစိ၊ ယေသုကေသုစိ။ ["ယေသာနံကေသာနံစိ၊ ယမှာကမှာစိ" စသောရုပ်, ဣတ္ထိလိင်ယောဖြင့် "ယာကာစိ"ရုပ် စသည်လည်း ရှိနိုင်သေး၏။]

http://www.dhammadownload.com

နပုလ္လိင်၌...ယံကိ၊ ယာနိကာနိစ်၊ ယံကိ၊ ယာနိကာနိစ်၊ ယေနကေနစ်... စသည်ဖြင့် ပုလ္လိင်အတိုင်း စဉ်လေ။

ဣတ္ထိလိင်၌...

ပ	ယာ ကာစိ	ယာယော ကာယောစိ
ဒု	ယံ ကံစိ	ယာယော ကာယောစိ
တ	ယာယ ကာယစိ	ယာဟိ ကာဟိစိ
စ	ယာယ ကာယစိ, ယဿာ ကဿာစိ	ယာသံ ကာသံစိ
ဓ	ယာယ ကာယစိ	ယာဟိ ကာဟိစိ
ဆ	ယာယ ကာယစိ, ယဿာ ကဿာစိ	ယာသံ ကာသံစိ
သ	ယာယံ ကာယံစိ, ယဿံ ကဿံစိ	ယာသု ကာသုစိ။

ကောစိ–အချို့သော(အနည်းငယ်သော)၊ ယောကောစိ–အမှတ်မထားတစ်ပါးပါးသော (အားလုံးနှင့်ဆိုင်သော)ဟု အနက်ကို သိလေ၊ ကိ"သဒ္ဒါ သက်သက် ပုစ္ဆာအနက်ကို ဟောသော နိပါတ်ပုဒ်လည်း ရှိ၏။

[ဆောင်] ကိသဒ္ဒါနောက်, စိလျှင်ရောက်က, အပ္ပဝါစကာ၊
ရှေ့မှာတစ်ဖန်, "ယ"ဝင်ပြန်က, သကလဝါစကာ၊
ဝင်လာမဖက်, ကိသက်သက်မှာ, ပုစ္ဆာဝါစက, မှတ်ကုန်ကြ။

[အပ္ပဝါစက–အနည်းငယ်ဟူသော အနက်ကို ဟောဏ်။ သကလဝါစက–အလုံးစုံဟူသော အနက်ကို ဟောဏ်။] ကိ"ကို နာမသဒ္ဒါဖြင့် သမာသ်တွဲရာ၌ ကိ"နာမော ကောနာမော စသော ပုလ္လိင်ရုပ်၊ ကိ"နာမံ, ကိ"နာမာနိ စသော နပုလ္လိင်ရုပ်၊ ကိ"နာမာ, ကာနာမာ စသော ဣတ္ထိလိင်ရုပ်များ ဝိဘတ်အားလုံး၌ပင် ရှိ၏ဟု သဒ္ဒနီတိ ဆိုဏ်။ ကိ"နာမော, ကောနာမော မှ တစ်ပါးသော ရုပ်များကား ပိဋ္ဌကတော်၌ တွေ့ခဲ့ဏ်။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် ကေသဒ္ဒါ၏ အနက်များစွာတို့တွင် သင်္ချာ တုလျ အတုလျ အသဟာယ လေးနက်တို့၌ ကေဝုစ်သာ ရှိ၏။ ကေဝုစ် ကတရသဒ္ဒါအတိုင်း ရုပ်စဉ်ရာ၏။ အညအနက်၌ ဗဟုဝုစ်သာ ရှိ၏။ ဗဟုဝုစ် သဗ္ဗသဒ္ဒါအတိုင်း ရုပ်စဉ်ရာ၏။

ဥဘသဒ္ဒါသည် ဗဟုဝုစ်သာ ရှိ၏။ လိင်သုံးပါးလုံး ရုပ်စဉ် တူ၏။ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...ဥဘော, ဥဘော၊ ဥဘော, ဥဘော၊ ဥဘောဟိ, ဘိ, ဥဘေဟိ, ဘိ၊ ဥဘိန္နံ၊ ဥဘောဟိ, ဘိ, ဥဘေဟိ, ဘိ၊ ဥဘိန္နံ၊ ဥဘောသု, ဥဘေသု။

ဥဘယသဒ္ဒါသည် လိင်သုံးပါး၌ ဗဟုဝုစ်သဗ္ဗသဒ္ဒါနှင့်တူ၏။ ပုလ္လိင်အရာ၌သာ ယောဝိဘတ်ကို တတော ယောနမောတို့၌ တုသဒ္ဒါဖြင့် ညြပြ၍ "ဥဘယော"ဟု ပိုလွန်၏။

ဒွိစသော သင်္ချာတို့၌ ဗဟုဝုစ်သာ ရှိ၏။ ဒွိသဒ္ဒါကား လိင်သုံးပါးလုံး ရုပ်စဉ် တူ၏။ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...ဒွေ, ဒုဝေ၊ ဒွေ, ဒုဝေ၊ ဒွိဟိ, ဒ္ဒြိဘိ, ဒွိဟိ, ဒ္ဒြိဘိ၊ ဒ္ဒြိန္နံ, ဒုဝိန္နံ၊ ဒွိဟိ, ဒ္ဒြိဘိ, ဒွိဟိ, ဒ္ဒြိဘိ၊ ဒ္ဒြိန္နံ, ဒုဝိန္နံ၊ ဒ္ဒြိသု, ဒ္ဒြိသု။

ကြည့်ရှုရန်သာ

ကေဝေါ တီသု သင်္ချာ တုလျာ–တုလျာ·သဟာယ မိဿနေ၊ သေဋ္ဌ·ညသစ္ဆ မုချေသု, အပ္ပမ္ပိ ကေဝလေပိ စ။

တီသု–သုံးလိင်ဆက်ဆံသော၊ ကေဝေါ–ကေသဒ္ဒါသည်၊ သင်္ချာ–တစ်ဟူသော သင်္ချာအနက်၊ တုလျ–အတူဟူသောအနက်၊ အတုလျ–အတူမရှိဟူသော အနက်၊ အသဟာယ–အဖော်မပါဟူသော အနက်၊ မိဿနေ–ရောနှောဟူသော အနက်၌လည်းကောင်း၊ သေဋ္ဌ–အမြတ်ဟူသောအနက်၊ အည(ကေစ)–တစ်ပါးတခြားဟူသောအနက်၊ သစ္ဆ–

http://www.dhammadownload.com

အမှန်ဟူသောအနက်၊ မုချေသု–စင်စစ်မုချဟူသော အနက်တို့၌လည်း ကောင်း။ အပ္ပမိ–အနည်းငယ်ဟူသော့အနက်၌လည်းကောင်း၊ ကေဝလေပိ စ–အလုံးစုံဟူသော အနက်၌လည်းကောင်း၊ ဟောတိ–ဖြစ်၏။

သင်္ခ်ာ စသော (၄)နက်၌ "ကော၊ ကော်၊ ကေန၊ ကေသ၊ ကေသ္မာ, ကေမှာ၊ ကေသ၊ ကေသ္မိ, ကေမှိ"ဟု ပုလ္လိင်ရှိပ်၊ "ကော်၊ ကော်၊ ကေန"စသော နပုလ္လိင်ရှိပ်၊ "ကော၊ ကော်၊ ကောယ၊ ကောယ, ကေသာ၊ ကောယ၊ ကောယ, ကေသာ၊ ကောယံ, ကေသံ"ဟု ဣတ္ထိလိင်ရှိပ် ကေဝုစ်စဉ်လေ။

အညအနက်၌ "ကေ၊ ကော၊ ကေဟိ, ကေဘိ၊ ကေသံ, ကေသာနံ၊ ကေဟိ, ကေဘိ၊ ကေသံ, ကေသာနံ၊ ကေသု" ဟူသော ပုလ္လိင်ရှိပ်၊ ကောနိ စသော နပုလ္လိင်ရှိပ်၊ "ကော, ကောယော၊ ကော, ကောယော၊ ကောဟိ, ကောဘိ၊ ကောသံ, ကောသာနံ၊ ကောဟိ, ကောဘိ၊ ကောသံ, ကောသာနံ၊ ကောသု"ဟူသော ဣတ္ထိလိင်ရှိပ်များကို စဉ်လေ။

မိသန အနက်ကို ဟောရာ၌ကား သဗ္ဗနာမ်ပုဒ် မဟုတ်, ကေဝုစ် ဗဟုဝုစ် နှစ်ပါးရှိ၍ လိင်အားလျော်စွာ ပုရိသာဒိ စိတ္တာဒိ ကညာဒိဂိုဏ်း အတိုင်း စဉ်ရာ၏၊ သေဋ္ဌ သစ္ဆ စသော အနက်များ၌ ဘယ်ဂိုဏ်းနှင့် တူသည်ဟု မပြောကြ၊ ပါဠိတွေ့ရှိရာကို ဆင်ခြင်လျှင် ပုရိသာဒိ စသော (၃)ဂိုဏ်းသို့ သက်ဝင်ရာ၏။

ကေသဒ္ဒါနောင်"က"အက္ခရာလာလျှင် ကေကော စသော ပုရိသာဒိ ရှိပ်, ကေကံ စသော စိတ္တာဒိရှိပ်, ကေကာ စသော ကညာဒိရှိပ်များ ဝုစ်နှစ်ပါး၌ ဖြစ်၏၊ ကေကာ၌ ကစ၏ အစိတ် ၊ ကို သုတ်ကြီးဖြင့် ဦးပြု။

ကေသဒ္ဒါနောင် ပစ္ဆိယာဒနိဋ္ဌာ နိပါတနာ သိဒ္ဓန္တိ သုတ်ကြီးဖြင့် အာကီပစ္ဆည်း သက်မူ ကောကီ စသော ဒဏ္ဍီနည်းတူရှိပ်, ကောကီ စသော သုခကာရိနည်းတူရှိပ်, ကောကိနီ စသော ဒဏ္ဍိနီ နည်းတူ ရှိပ်များ လိင်သုံးပါး ဝုစ်နှစ်ပါး၌ ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

ကေကောဟု "ဝိစ္ဆာ"ခေါ်သော ပုဒ်တစ်မျိုးကား သရ်ျာစသော အနက်ဟော ကေသဒ္ဒါအတိုင်း သဗ္ဗနာမ် ကေဝုစ်ပင်တည်း။ လိင်သုံးပါးလုံး ရ၏။ ပုလ္လိင်၌ ကေကော စသည်, နပုလ္လိင်၌ ကေကံ စသည်, ဣတ္ထိလိင်၌ ကေကာ စသည် စဉ်လေ။ [ကေကော ကောကီ–တစ်ယောက်တည်း။ ကေကော–တစ်ယောက် တစ်ယောက်စီ။]

[ဥဘော, ဥဘေ, ဒွေ, ဒုဝေ–နှစ်ခုတို့သည်၊ ဥဘယံ–နှစ်ပါးစုံသည်၊] ဥဘောကို ဥဘတည်၊ ယောသက်, တတောယောနမောတုဠ္ဍ တုသဒ္ဒါဖြင့် ဝေါ်ပြု၊ ဥဘောကား သဗ္ဗအတိုင်းသာတည်း။ "ဥဘေဟိ"ဟု ဖြစ်ပြီးနောက် တေသုဝုဒ္ဓိ စသော သုတ်ကြီးဖြင့် ဥကို သြပြုလျှင် "ဥဘောဟိ"ဟု ဖြစ်၏၊ ဥဘိန္ဒ်ကို ဥဘာဒိတော နမိန္ဒ်သုတ်ကြည့်၊ "ဥဘေသု"ဟ ဖြစ်ပြီးနောက် သုတ်ကြီးဖြင့် ဧ ကို သြပြုလျှင် "ဥဘောသု"ဟု ဖြစ်၏။

ဥဘယသဒ္ဒါဝယ် သဒ္ဒနီတိတို့၌ ဥဘယေရုပ်ကို မပြု၊ "ဥဘယေ ဒေဝမှာနုသာ"ဟု ရှိ၏။ ဆရာတို့သည် နပုလ္လိင်၌ "ဥဘယာနိ"ဟု မပြု၊ "ဥဘယာနိ ခေါ ပနသ ပါတိမောက္ခာနိ"ဟု ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့် ဥဘယောကို ရုပ်ပိုပြု၍ လိင်သုံးပါးလုံးပင် သဗ္ဗသဒ္ဒါ ဗဟုဝုစ်အတိုင်း ရုပ်စဉ်ထိုက်သည်ဟု ယူဆပေသည်။

ဒွိသဒ္ဒါ၌ ယောသု ဒ္ဒိန္ဒ် ဒ္ဒေ သုတ်ရင်း စသဒ္ဒါ, နောစ ဒ္ဒါဒိတော နံမှ, ဥဘာဒိတော နမိန္ဒ် စသော သုတ်တို့ဖြင့် ရုပ်စီရင်လေ။

ဒွိသဒ္ဒါကဲ့သို့ ကတိ(အဘယ်မျှနည်း)ဟူသော ပုဒ်လည်း ပိဋ္ဌကဋ္ဌ အသုံးများ၏။ အချို့က သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်ဟု ယူကြသော်လည်း သဒ္ဒါကျမ်းတို့က သဗ္ဗနာမ်ဟု မဆိုကြ၊ ကေဝုစ်ရုပ် မရှိ၊ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား..."ကတိ (ပုရိသာ)၊ ကတိ(ပုရိသေ)၊ ကတိဟိ, ကတိဘိ၊ ကတိန္ဒ်၊ ကတိဟိ, ကတိဘိ၊ ကတိန္ဒ်၊ ကတိသု"။ ယောဝိဘတ်ဖြင့် ကတိကို ကတိတည်၊ ယောသက်, ဋ္ဌိ ကတိမှာဟူသော မောဂ္ဂလ္လာန်သုတ်ဖြင့် ယောကို ီ ပြု, တ်ခွင်း, ရှေ့ ီ ကို ချေ, နောက် ီ သို့ ကပ်လေ။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် တိသဒ္ဒါ ပုလ္လိင်ရုပ်စဉ်ဟန်ကား... တယော တယော၊ တီဟိ, တီဘိ, တိဟိ, တိဘိ တိဏ္ဏံ, တိဏ္ဏန္နံ၊ တီဟိ, တီဘိ, တိဟိ, တိဘိ၊ တိဏ္ဏံ, တိဏ္ဏန္နံ၊ တီသု, တိသု။

နပုလ္လိင်ဌ...တီဏိ၊ တီဏိ၊ တီဟိ, တီဘိ, တိဟိ, တိဘိ–စသည် စဉ်လေ၊ **ဣတ္ထိလိင်ဌ**...တိသော၊ တိသော၊ တီဟိ, တီဘိ, တိဟိ, ဘိ၊ တိသန္နံ–စသည် စဉ်ရာ၏။

စတုသဒ္ဒါပုလ္လိင်ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...စတ္တာရော၊ စတ္တာရော၊ စတူဟိ, စတူဘိ, စတုဟိ, ဘိ, စတုဇ္ဇိ၊ စတုန္နံ၊ စတူဟိ, ဘိ, စတုဟိ, ဘိ, စတုဇ္ဇိ၊ စတုန္နံ၊ စတူသု, စတုသု။

နပုလ္လိင်ဌ...စတ္တာရိ၊ စတ္တာရိ၊ စတူဟိ–စသည် စဉ်လေ။

ဣတ္ထိလိင်ဌ...စတသော၊ စတသော၊ စတူဟိ, စတူဘိ, စတုဟိ, ဘိ, စတုဇ္ဇိ၊ စတသန္နံ–စသည် စဉ်ရာ၏။

ပဏ္ဍသဒ္ဒါ လိင်သုံးပါးလုံးဌပင် ရုပ်စဉ်တူ၏၊ ပဏ္ဍ၊ ပဏ္ဍ၊ ပဏ္ဍဟိ, ပဏ္ဍဘိ၊ ပဏ္ဍန္နံ၊ ပဏ္ဍဟိ, ပဏ္ဍဘိ၊ ပဏ္ဍန္နံ၊ ပဏ္ဍသု။

ကြည့်ရှုရန်သာ

တိ စတုန္နံ တိသော စတသော တယော စတ္တာရော တိဏိ စတ္တာရိ, ဣဏ္ဏ·မိဏ္ဏန္နံ တီဟိ သင်္ချာဟိ, (စတုဇ္ဇိ)ဌ အသဒိသဒ္ဒေဘော် ဝ်လာ) တိသန္နံ စတသန္နံ ရုပ်တွက်ပုံကို နောစ ဒ္ဒါဒိတောနံမ်ိသုတ်ကြည့်လေ။

ဆသင်္ချာသဒ္ဒါမှ စ၍ အဌာရသတိုင်အောင် သင်္ချာသဒ္ဒါများ၏ ရုပ်စဉ်ပုံမှာ ဤပဏ္ဍသဒ္ဒါအတိုင်းသာတည်း၊ ပဏ္ဍာဒိနမကာရော, ပဏ္ဍာဒိနမတ္ထံသုတ်များကို ကြည့်၍ ရုပ်တွက်ပုံကို သိပါလေ။

http://www.dhammadownload.com

ပဠာသဒ္ဒါမှ စ၍ အဌာရသတိုင်အောင် သင်္ချာပုဒ်များကို ပဏ္ဍာဒီန-မကာရောသုတ်၌ ပြခဲ့ပြီ၊ အဌာရသမှ အထက်သင်္ချာပုဒ်များ၏ ရုပ်စဉ်ပုံမှာ တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ထိုသင်္ချာတို့၏ အနေအထားကို တဒ္ဓိတ်ခန်းကျမှ သိရလတ္တံ့။

အချုပ်မှတ်နှင့်ရန်

ဒ္ဒိစ ဌာရသ်, သုံးလိင်မှတ်, မြဲလတ် ဗဟုဝုစ်၊
ဝိသတျာဒိ, နဝုတိ, ဣတ္ထိ ဧကဝုစ်၊
သတံ စအုံး, သခ္ဒေ့ဆုံး, နပုံ ဧကဝုစ်၊
ကောဋိ သုံးလီ, ခေါတိဏီ, ဣတ္ထိဧကဝုစ်၊
အစုခွဲပုံ, အားလုံးစုံ, မှတ်တုံ ဗဟုဝုစ်။

[ဝိသတိ တစ်ခုတည်းသာ ဧကဝုစ်ဖြစ်သည်၊ ဒွေ+ဝိသတိယော–(နှစ်ဆယ်နှစ်လိတ္ဆိုသည်)၊ ဒွေ+သတာနိ–(နှစ်ရာတို့သည်) စသည်ဖြင့် နှစ်ဆယ်ကို တစ်ခုစီ ခွဲပုံသည့်အခါ အားလုံး ဗဟုဝုစ်ချည်း ဖြစ်၏။]

အစုမခွဲဘဲ ဝိသတိချည်း ရုပ်စဉ်ပုံ

(ပ) ဝိသတိ (ဒု) ဝိသတိ (တ.စ.မီ.ဆ) ဝိသတိယာ
(သ) ဝိသတိယံ။

အစုခွဲသည့်အခါ ရုပ်စဉ်ပုံ

(ပ) ဒွေ+ဝိသတိယော (ဒု) ဒွေ+ဝိသတိယော (တ) ဒ္ဒီဟိ+ဝိသတိဟိ (စ) ဒ္ဒိန္ဒ+ဝိသတိနံ (မီ) ဒ္ဒီဟိ+ဝိသတိဟိ (ဆ) ဒ္ဒိန္ဒ+ဝိသတိနံ (သ) ဒ္ဒီသု+ဝိသတိသု။

[ဝိသတိ–နှစ်ဆယ်သည်၊ ဝိသတိ–နှစ်ဆယ်ကို၊ ဒွေ+ဝိသတိယော–နှစ်ဆယ်နှစ်လိတ္ဆိုသည်၊ (နှစ်ဆယ့်နှစ်–မဟုတ် လေးဆယ်တည်း)၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် အနက်ဆို၊ ကြွင်းသော သင်္ချာပုဒ်များကို တဒ္ဓိတ်ကျမှ သိရလတ္တံ့။]

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် တုမှသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	တွံ, တုဝံ	တုမှေ, ဝေါ
ဒု	တံ, တဝံ, တုဝံ, တွံ	တုမှေ, တုမှာကံ, ဝေါ
တ	တယာ, တွယာ, တေ	တုမှေဟိ, တုမှေဘိ, ဝေါ
စ	တဝ, တယှံ, တုမှံ, တေ	တုမှာကံ, တုမှံ, ဝေါ
ဓ	တယာ, တွယာ	တုမှေဟိ, တုမှေဘိ
ဆ	တဝ, တယှံ, တုမှံ, တေ	တုမှာကံ, တုမှံ, ဝေါ
သ	တယိ, တွယိ	တုမှေသု။

အမှသဒ္ဒါ ရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပ	အဟံ	မယံ, အမှေ, နော
ဒု	မံ, မမံ	အမှေ, အမှာကံ, နော
တ	မယာ, မေ	အမှေဟိ, အမှေဘိ, နော
စ	မမ,မယှံ,အမှံ,မမံ,မေ	အမှာကံ,အသ္မာကံ,အမှံ,နော
ဓ	မယာ	အမှေဟိ, အမှေဘိ
ဆ	မမ,မယှံ,အမှံ,မမံ,မေ	အမှာကံ,အသ္မာကံ,အမှံ,နော
သ	မယိ	အမှေသု, အသ္မေသု။

ဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်

တွမဟံချိန် သိမှိစနှင့် သဗ္ဗနာမ–ကာရတေ,
ဗဟုဝစနေ သုဝေါနော, မှတ်လော သုအနေ၊
တံမ မံမှိ တဝံမကွေတယ်, မမဠေ နဝါထည့်လို့,
တုမှသဒ္ဒါ တုဝံအလာ, တွမံမှိလဲ အပါ၊
ဝါပ္ပဌမော ပဒတော လာသည့်, နာမှိတယာ မယာညှိ၍,
တယာတယိ ဝါတတိယေ, တဝ မမ သေ၊

http://www.dhammadownload.com

တုယုံမယှ သသံတစ်ထွေငယ်,
တေမေက (ပေ)ဝစနေကြည့်ကြတော့,
တုမှာ မေှဟိ–နှ·မာကံ, ယောဂ ဝိဘာဂ် မချန်၊
အမှ တုမှ–ဣတစ်တန်ငယ်, တုမှာမှာကံ တယိ မယိနှင့်,
မယံ ယောမှိ ပဌမေ, အမှသ မမံသေ၊
တေသုဝုဒ္ဓိ သုတ်ကြီးတွေတောင်,
ရှုပ်မပြီးချေ ထည့်သွင်းရန်ကွယ့်လေး။။

ကြည့်ရှုရန်သာ

ဤ ညွှန်ပြခဲ့သော သုတ်စဉ်ကို ကြည့်၍ ရှုပ်တွက်နိုင်လောက်ပြီ၊ အသွားကံ အသွေ့သုတ္ဒိ၌ အမှကို အသွ ပြုဖို့ရာ တေသုဝုဒ္ဓိသုတ် ကြီးကို ညွှန်ပြရသည်။

ဤ တုမှ အမှ သဒ္ဒါတို့သည် ကျွတ္ထိလိင် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်ကြောင့် ရှုပ်နေ မပြောင်းဘဲ, တွံ–(သင်ယောကျ်ား, သင်မိန်းမ, သင်အမျိုး) စသည်ဖြင့် တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်သောကြောင့် "အလိင်"ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ "ကျွတ္ထိလိင် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်ဟု သတ်မှတ်အပ်သော လိင်မျိုး မရှိ"ဟူလို၊ "**လိင်ဏ္ဍ နိပစ္စတေ**"အရ လိင်ပုဒ် နာမ်ပုဒ်ဟု ခေါ်ရသည့် လိင်ကား ဟုတ်သည်သာ။

နာမ်ဂိုဏ်းသက်သက်ကား ဤတွင် ပြီးပြီ။

သို့သော် နောက်ဆက်တွဲကို ဆက်လက် လေ့ကျက်ပါဦး။

နာမ်ဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကျက်မှတ်ရန် နောက်ဆက်တွဲ

သမ္ဗာဒိတော တော တြ ထ ဓိ, ဝ ဟိ ဟံ ဟ ဓ ဟိဠ္ဠနံ၊ ဒါ ဒါစနံ ဒါနိ ရဟိ, ဝုနာတိ ဒသ ပဠ္ဌ စ။

သဒ္ဒါတိုင်းမှ, တော သက်ရ၏။ သဗ္ဗနောက် တြ, ထ ဓိနှင့်ဒါ၊ ယမှာ တြ ထ, ဟိ ဒါ ကျ၏။ တ နောက်မှာ တြ, ထ ဟိ ဟံ ဒါ, ဒါနိ ပါတည်း၊ တော တြ ထ၊ နောက် ဣမ မှ, ဟ ဓ ရဟိ, ဒါနိ ဝုနာ၊ ကိုနောင်မှာ တြ, ထ ဝ ဟိ ဟံ, ဟိဠ္ဠနံနှင့်, ဒါစနံ ဒါ, ရဟိ ပါကိုး, သက်ရနိုးသည်... ရှေးရိုးကျမ်းညီ မလွဲတည်း။

ကြည့်ရှုရန်သာ

သမ္ဗာဒိတော–သဗ္ဗ, ယ, တ, တေ, ဣမ, ကိုသဒ္ဒါတို့မှနောက်၌၊ **တော**–တောပစ္စည်းလည်းကောင်း(စသည်ဆို)၊ **ဝုနာ**–ဝုနာပစ္စည်းလည်းကောင်း၊ **ဣတိ**–ဤသို့၊ **ဒသ**–ဆယ်ပစ္စည်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ **ပဠ္ဌ စ**–ငါးပစ္စည်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ (၁၅ ပစ္စည်းဟု ဆိုလိုသည်)၊ **ဟောန္တိ**–ဖြစ်ကုန်၏။ "သဗ္ဗ စသော သဒ္ဒါများနောင် ထိုက်သည် အားလျော်စွာ (၁၅)ပစ္စည်း သက်နိုင်၏"ဟု ဆိုလိုသည်။

သဒ္ဒါတိုင်းမှ, တောသက်ရ၏–သဗ္ဗစသော သဒ္ဒါတိုင်း၏နောက်မှာ တောပစ္စည်း သက်ရ၏။ ဤစကားအရ သဒ္ဒါတိုင်းနောင် တောပစ္စည်း သက်ရသော ပုံစံကို ပြလိမ့်မည်။

သမ္ဗနောက်တြ, ထ ဓိနှင့် ဒါ–သဗ္ဗနောက်၌ တြ ထ ဓ ဒါပစ္စည်းများလည်း သက်၍ "သဗ္ဗတော, သဗ္ဗတြ, သဗ္ဗတ္ထ, သဗ္ဗဓိ, သဗ္ဗဒါ, (သဒါ)"ဟူသော ပုံစံများ ဖြစ်၏။

ယမှာ တြ ထ, ဟိ ဒါ ကျ၏–ယနောက်၌ တြ ထ ဟိ ဒါ ပစ္စည်းများလည်း သက်၍ "ယတော, ယတြ, ယတ္ထ, ယဟိ, ယဒါ"ဟူသော ပုံစံများ ဖြစ်၏။

http://www.dhammadownload.com

တနောက်မှာ တြ, ထ ဟိ ဟံ ဒါ, ဒါနိပါတည်း–တနောက်၌ တြစသော ပစ္စည်းများလည်း သက်၍ "တတော, တတြ, တတ္ထ, တဟိ, တဟံ, တဒါ, တဒါနိ"ဟူသော ပုံစံများ ဖြစ်၏။

ဧတော **တြ ထ**–ဧတေနောက်၌ တြ ထပစ္စည်းများလည်း သက်၍ "ဧတ္တော, အတော, အတြ, ဧတ္ထ, အတ္ထ"ဟူသော ပုံစံများ ဖြစ်၏။

နောက် ဣမ မှ, ဟ ဓ ရဟိ, ဒါနိ ဓုနာ–ဣမနောက်၌ ဟ စသော ပစ္စည်းများလည်း သက်၍ "ဣတော, ဣဟ, ဣဓ, ဧတရဟိ, ဣဒါနိ, အဓုနာ"ဟူသော ပုံစံများ ဖြစ်၏။

ကိနောင်မှာ **တြ, ထ ဝ ဟိ ဟံ, ဟိဌ္ဌန်ဒှင့်, ဒါစန် ဒါ, ရဟိ ပါကိုး**–ကိနောက်၌ တြစသော ကိုးပစ္စည်းသည်လည်း သက်၍ "ကုတော, ကုတြ, ကုတ္ထ, ကတ္ထ, ကွ, ကုဟိ, ကုဟံ, ကဟံ, ကုဟိဌ္ဌန်, ကုဒါစန်, ကဒါ, ကရဟိ"ဟူသော ပုံစံများ ဖြစ်၏။ ဤ ပုံစံများ၏ ရုပ်တွက်ပုံကို နာမ်ပဋ္ဌမပိုင်း ကြည့်။

အညတြ အညတ္ထ အညဒါ, ပုဗ္ဗတြ ပုဗ္ဗတ္ထ, ပရတြ ပရတ္ထ, အပရတြ, အပရတ္ထ, အမုတြ အမုတ္ထ, ကေတြ ကေတ္ထ ကေဒါ, ဥဘယတြ ဥဘယတ္ထ စသည်တို့ ကြွင်းသေးသည်ကို သတိပြုကြစေ၊ တောပစ္စည်းကား ပြခဲ့ပြီး သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်များ နောက်သာမက, အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ပုရိသတော ဣတ္ထိတော ဇမ္ဗုတော ကညတော စသည်ဖြင့် အခြားနာမ်ပုဒ်များ နောက်မှာလည်း သက်သေး၏။ ဤ တောပစ္စည်း၏ အနက်များကို **ကွစိ** **တော** **ပဋ္ဌမ**ဝိဘတ္တိ ကြည့်။

နာမ်ဂိုဏ်းဆိုင်ရာပြီးပြီ။

http://www.dhammadownload.com

ယံ တိကာလ် တိပုရိသ်, ကြိယာဝါစိ တိကာရကံ၊
အတိလိင်ီ ဒ္ဒိဝစနံ, တ·ဒါချာတ်တိ ဝုစ္စတိ။

ယံ–အကြင် ပုဒ်သည်၊ တိကာလံ–ကာလသုံးပါး ရှိ၏။ တိပုရိသံ–ပုရိသ်သုံးပါး ရှိ၏။ ကြိယာဝါစိ–ပဓာနအားဖြင့် ကြိယာကို ဟောတ်။ တိကာရကံ–ကာရကသုံးပါး ရှိ၏။ အတိလိင်ီ–လိင်သုံးပါးလုံး မရှိ၊ ဒ္ဒိဝစနံ–ဝုစ်နှစ်ပါး ရှိ၏။ တံ–ထိုပုဒ်မျိုးကို၊ အာချာတ်တိ–အာချာတ်ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ–ဆိုအပ်၏... ဟူသည်နှင့်အညီ **အာချာတ်ပုဒ် မှန်လျှင်...**

တိကာလ်–အဂ္ဆိ–သွားပြီ(လွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလ), ဂစ္ဆတိ–သွားဆဲ(ယခုရောက်ဆဲ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ), ဂစ္ဆိဿတိ–သွားလတ္တံ့(နောက်လာမည့် အနာဂတ်ကာလ) ဤသို့ ကာလသုံးပါးတွင် တစ်ပါးပါးကို ဟောနိုင်၏။

တိပုရိသ်–ပုရိသ်သုံးပါးတွင်လည်း တစ်ပါးပါးကို ဟောနိုင်၏။ [ပုရိသ်သုံးပါးကား နောင်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့။]

ကြိယာဝါစိ–ကြိယာကို ပဓာနအားဖြင့် ဟောတ်။ နာမ်ပုဒ်များကဲ့သို့ ဒြဗ်အထည်ကိုယ်ကို ပဓာနအားဖြင့် မဟော၊ [ပုရိသောဟူသော နာမ်ပုဒ်သည် "ယောက်ျား"ဟူသော အထည်ကိုယ်ဒြဗ်ကို ဟောတ်။ အာချာတ်ပုဒ်ကား ထိုကဲ့သို့ ဒြဗ်ကို ပဓာနအားဖြင့် မဟော၊ "ဂစ္ဆာမိ–သွားတ်။ နု ဂစ္ဆာမိ–မသွား၊ ကိ ကရောသိ–ဘာလုပ်သလဲ၊ ပစာမိ–ထမင်းချက်တ်"စသည်ဖြင့် သွားခြင်း လုပ်ခြင်း ချက်ခြင်းဆိုတဲ့ ကြိယာကို ပဓာနအားဖြင့် ဟောတ်။ သွားတဲ့လူ ချက်တဲ့လူ ဒြဗ်ကိုကား မလွှဲမကင်းသာ၍ အပဓာနအားဖြင့်သာ ဟောရလေသည်၊ "နာမ်ပုဒ်က ဒြဗ်ဟော, အာချာတ်ပုဒ်က ကြိယာဟော"အားဖြင့် ပုဒ်နှစ်မျိုးတို့ ကွာခြားလေသည်–ဟူလို။]

http://www.dhammadownload.com

တိကာရကဲ့–ဘော ကံ ကတ္တားဟူသော ကာရကအနက် (၃)ပါးကို ဟောတ်။ ဂ္ဆိယတော–သွားခြင်း(ဘောအနက်), ဂ္ဆိယတော–သွားအပ်တ်(ကံအနက်), ဂ္ဆတိ–သွားတ်=သွားတတ်တ်(ကတ္တားအနက်), ဤသို့ ဘော ကံ ကတ္တားအားဖြင့် ကာရကအနက် သုံးပါးကို ဟောသည်–ဟူလို။

အတိလိင်–နာမ်ပုဒ်များကဲ့သို့ ဣတ္ထိလိင် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်ဟု လိင်သုံးပါးလုံး မရှိ။

ဒ္ဒိဝစနံ–ဂ္ဆတိ–သွားတ် (ဧကဝုစ်), ဂ္ဆန္တိ–သွားကုန်တ် (ဗဟုဝုစ်), ဤသို့ ဝုစ်နှစ်ပါးကို ဟောသည်။

ဤပြခဲ့သော လက္ခဏာနှင့် ညီညွတ်သော ပုဒ်ကို အာချာတ်ပုဒ်ဟု ခေါ်ဆိုရလေသည်၊ နာမ်ပုဒ်အပေါင်းကို "နာမ်ဂိုဏ်း"ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့, အာချာတ်ပုဒ်အပေါင်းကိုလည်း "အာချာတ်ဂိုဏ်း"ဟု ခေါ်တ်။ နာမ်ပုဒ်တို့တ်၏ အစဉ်အတန်းကို "နာမပဒမာလာ"ဟု ခေါ်ဆိုသကဲ့သို့, အာချာတ်ပုဒ်တို့တ်၏ "ဘဝတိ, ဘဝန္တိ"စသော အစဉ်အတန်းကိုလည်း "အာချာတပဒမာလာ"ဟု ခေါ်တ်။ ဤ အာချာတပဒမာလာသည် နာမပဒမာလာထက် လွယ်ကူတ်။ ထို့ကြောင့် အာချာတ်ခန်း၌ ပုဒ်တစ်ခု တွေ့လျှင် ရှုပ်စဉ်ဖို့ရာ ဆရာများက ညွှန်ပြကြပါကုန်။

ထို့ပြင် နာမပဒမာလာနှင့် အာချာတပဒမာလာကို ပိုင်နိုင်လျှင် သဒ္ဒါအခြေမှာ တစ်ဝက်ကျော်ကျော်ကြီး ပိုင်နိုင်လာပြီဟု ဆိုထိုက်တ်။ ထို့ကြောင့် ရှုပ်မတွက်တတ်ကြသေးသော်လည်း နှုတ်တက်နှင့်စေခြင်းအကျိုးငှာ အာချာတ်သုတ်နက်ကို မတက်မီ ရှေးဦးစွာ ကျက်မှတ်ဖို့ရန်အတွက် ထိုက်သင့်သော ပုဒ်များဖြင့် ကတ္တားဟော ကံဟော စုံအောင် အာချာတ်ဂိုဏ်းပဒမာလာကို ပြဆိုဦးအုံ့။

http://www.dhammadownload.com

မှာထားချက်

ဤအာချာတ်ဂိုဏ်း၌ ရုပ်တွက်ဖွယ် မလို၊ အနည်းငယ်သော မှာထားချက်မှတစ်ပါး နှုတ်တက်ကျက်ဖို့သာတည်း၊ ဇယားကွက်ဖြင့် ပြထားသော ရုပ်တို့ကို ကျက်ရာ၌ "တိ အန္တိ"စသော ဝိဘတ်များကို ထည့်မကျက်ဘဲ "ဘဝတိ ဘဝေ, ဘဝန္တိ"စသော ရုပ်စဉ်ကို ကျက်ရာ၏။

"**တိဇ–မိဇ, တု–မိ–ဇနှင့်, ယေျ–ယေျာသိ, ယေျာမိ–ယေျံ, ဤရှစ်တန်, မှတ်ရန် ဇပြုရ**"ဟူသည်နှင့်အညီ, တိဝိဘတ် မိ တု မိ ယေျ ယေျာသိ ယေျာမိ ယေျံ ဤရှစ်တန်သော ဝိဘတ်များ၌ ဇပြုထားသော ရုပ်ပိုများကိုလည်း တွေ့ရလိမ့်မည်။

"**ဂရုပုဗ္ဗ, ရဿနောက်ရှိ, အန္တိ–အန္တေ, ဤနှစ်ထွေ, ရေလည်း ပြုရ၏**"ဟူသည်နှင့်အညီ "ဂ၌"ကဲ့သို့, ဂစ်(ဂရုရှေ့) ဆ(ရဿနောက်) "အဘိဘူ"ကဲ့သို့, ဘူ(ဂရုရှေ့) ယ(ရဿနောက်)၌ ရှိသော အန္တိ–အန္တေ ဝိဘတ်များမှ န္တိ န္တေ ကို (ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်က န္တိ န္တေ တို့ပါ ယူ) ရေပြုထားသော ရုပ်များကိုလည်း တွေ့ရလတ္တံ့။

ဟိယျတ် အ–လာ, ဣလာ ပ–ဘ, အဇ–ကာ ဒ, သုံးဝ ကြွင်းမလာ"ဟူသည်နှင့်အညီ ဟိယျတ္တနိဝိဘတ် နောင်းရာ၌ "အ" အက္ခရာ လာ၍လည်းကောင်း,မလာဘဲလည်းကောင်း ရုပ်စဉ်ထားလိမ့်မည်၊ "ဣလာ ပ ဘ"အရ ပရောက္ခာ ဘဝိဿန္တိ ဝိဘတ်တို့၌ (အ–ဥ စသော ဝိဘတ်မဟုတ်) ဣ–ရေ စသော ဗျည်းဝိဘတ်နောင်းရာ၌ ဣလာလျက် ရုပ်စဉ်လိမ့်မည်၊ "အဇ်ကာဒ"အရ အဇ္ဇတနီ ကာလာတိပတ္တိ ဝိဘတ် တို့၌ အ ဣ နှစ်မျိုးလုံးကို လာစေလျက် ရုပ်စဉ်လိမ့်မည်။

ထိုဝိဘတ်များတွင် "ဟိယျဇ္ဇတ် အာ, ဤ–ဥ–မှာကို, ရဿာ ပြုရ" ဟူ၍လည်းကောင်း, "ဟိယျဇ္ဇဿ ပြုလော အ–ဣ"ဟူ၍လည်း ကောင်း,"ဟိယျတ္ထကို, ထ တစ်လုံးသာ"ဟူ၍လည်းကောင်း,"**အဇ္ဇတ် အာ–မှာ, ဒ္ဒေဘာ ဣ**ပြု" ဟူ၍လည်းကောင်း, ဣ–နှင့် မှာကြောင့်,

http://www.dhammadownload.com

ဥလာရတိ"ဟူ၍လည်းကောင်း မိန့်ဆိုလျက် ရှိသည်ကို ကွစ်ဓာတု သုတ်ကြီး၌ တွေ့ရလတ္တံ့ဖြစ်၍ ထိုအဆိုအရ အာ ဤ ဥ၊ မှာ ဝိဘတ် တို့ကို ရဿပြုသောရုပ်, သြကို အ ဣပြုသောရုပ်, ဣကို ထပြု သော ရုပ်, အာကို ဣပြုသောရုပ်, ဣ မှာဝိဘတ်တို့ကြောင့် ဥ အက္ခရာ လာသော ရုပ်များကိုလည်း တွေ့ရလိမ့်မည်။

"**ကာလာတိပတ္တိ, ရှိသာ သာမှာ, ရသာခ်ိုပေ, သေ၏ ၏ အ, ခ်ိုပြုရ**"ဟူသည်နှင့်အညီ ကာလာတိပတ္တိဝိဘတ်၌ သာကို သ, သာမှာကို သာမ, သေ၏ ၏ကို အ ပြုထားသော ရုပ်များ ကိုလည်း တွေ့ရလိမ့်မည်၊ ဤကား အများဓာတ်နှင့် သက်ဆိုင်သော မှာထားချက်တည်း။

ဘူဓာတ်သည် ကံမရှိသော အကမ္မကဓာတ်မျိုး ဖြစ်၍ သူ့ချည်း သက်သက် ကံကို မဟောနိုင်၊ အဘိစသော ဥပသာရတို့နှင့် တွဲဖက်ရမှသာ ကံကို ဟောနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် ဘူဓာတ် ကံဟောရုပ်၌ "အဘိဘူယတေ"စသည်ဖြင့် အဘိဥပသာရနှင့် တွဲဖက်၍ ရုပ်စဉ် ပြလိမ့်မည်။

ထို့ပြင် "အတ္တနောပဒါနိ ဘာဝေ စ ကမ္မနိ"ဟု သုတ်ရှိသော ကြောင့် ကံဟောရုပ် မှန်လျှင် ပင်ကိုက အတ္တနောပုဒ် ဝိဘတ်ဖြင့် ပြီးရလေသည်၊ ထိုသို့ အတ္တနောပုဒ်ဖြင့် ရုပ်ပြီးသည့်နောက်မှ "အတ္တနောပဒါနိ ပရဿပဒတ္တံ"သုတ်အရ အတ္တနောပုဒ်ကို ပရဿပုဒ် ပြန်စေ၍ ရုပ်တစ်မျိုး ဖြစ်နေရပြန်လေသည်၊ ထို့ကြောင့် အတ္တနောပုဒ် ဝိဘတ်ဖြင့် ရုပ်များကို ရှေးဦးစွာ စဉ်ပြု၍ ပရဿပုဒ် ဝိဘတ်ဖြင့် ပြောင်းလွှဲဟန်ကို နောက်မှ စဉ်ပြလိမ့်မည်၊ နောက်နောက် ဝိဘတ် များ၌ကား ကံဟောအရာဝယ် ပရဿပုဒ် ပြန်ပုံကို စဉ်ပြတော့မည် မဟုတ်, ဘာဝရုပ် အကြောင်းကိုကား နောင်အခါမှ သိရလတ္တံ့။

နိဒါန်းပြီး၏။

*****

http://www.dhammadownload.com

အာချာတ်ပုဒ် အပေါင်းသည် အာချာတ်ဂိုဏ်း မည်၏။ ဓာတ်တို့ကို ဂိုဏ်းအားဖြင့် ကွဲပြားအောင် ပြုတတ်သော ပစ္စည်းစုကို "ဝိကရဏပစ္စည်း" ဟု ခေါ်၏။ ထိုအာချာတ်ဂိုဏ်းသည် ဝိကရဏပစ္စည်းအားဖြင့် ခွဲခြားသည်ရှိသော် ဘူဝါဒိဂိုဏ်း, ရူပါဒိဂိုဏ်း, ဒိဝါဒိဂိုဏ်း, သွာဒိဂိုဏ်း, ကိယာဒိဂိုဏ်း, ဂဟာဒိဂိုဏ်း, တနာဒိဂိုဏ်း, စုရာဒိဂိုဏ်းဟူ၍ ရှစ်ပါး အပြားရှိ၏။

ထိုတွင်...ဘူဝါဒိဟော အ သုတ်ဖြင့် "အ" ဟူသော ဝိကရဏပစ္စည်းသက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ဘူဝါဒိဂိုဏ်းမည်၏။ ဤဘူဝါဒိဂိုဏ်း၌ ကတ္တားအနက်ကို ဟောသော ကတ္တာရုပ်, ကံအနက်ကို ဟောသော ကမ္မရုပ်, ဘောအနက်ကို ဟောသော ဘာဝရုပ်ဟု သုံးမျိုး ရှိ၏။ ထိုတွင်...ဘူဓာတ် ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တာရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပရသ္သပုဒ်

	ဧကဝုစ်	ဗဟုဝုစ်	
တိ	ဘဝတိ, ဘဝေ	ဘဝန္တိ	အန္တိ
သိ	ဘဝသိ	ဘဝထ	ထ
မိ	ဘဝါမိ, ဘဝေ	ဘဝါမ	မ

အတ္တနောပုဒ်

တေ	ဘဝတေ	ဘဝန္တေ	အန္တေ
သေ	ဘဝသေ	ဘဝဝှေ	ဝှေ
ဇေ	ဘဝေ	ဘဝါမှေ	မှေ

http://www.dhammadownload.com

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

တေ	အဘိဘူယတေ	အဘိဘူယန္တေ,အဘိဘူယရေ	အန္တေ
သေ	အဘိဘူယသေ	အဘိဘူယဥေ	ဥေ
ဒ	အဘိဘူယယေ	အဘိဘူယာမေ	မေ

အတ္တနောပုဒ်ကို ပရသပုဒ်ပြန်လျှင်...

တိ	အဘိဘူယတိ	အဘိဘူယန္တိ,အဘိဘူယရေ	အန္တိ
သိ	အဘိဘူယသိ	အဘိဘူယထ	ထ
မိ	အဘိဘူယာမိ	အဘိဘူယာမ–ဟု ဖြစ်၏။	မ

ပဠမီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဧကဝုစ်	ပရသပုဒ်	ဗဟုဝုစ်	
တု	ဘဝတု, ဘဝေ	ဘဝန္တု	အန္တု
ဟိ	ဘဝါဟိ, ဘဝ	ဘဝထ	ထ
မိ	ဘဝါမိ, ဘဝေ	ဘဝါမ	မ

အတ္တနောပုဒ်

တံ	ဘဝတံ	ဘဝန္တံ	အန္တံ
သု	ဘဝသု	ဘဝဥှာ	ဥှာ
ဒ	ဘဝေ	ဘဝါမသေ	အာမသေ

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

တံ	အဘိဘူယတံ	အဘိဘူယန္တံ	အန္တံ
သု	အဘိဘူယသု	အဘိဘူယဥှာ	ဥှာ
ဒ	အဘိဘူယေ	အဘိဘူယာမသေ	အာမသေ

http://www.dhammadownload.com

သတ္တမီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

ပရသဿပုဒ်

ဖေ	ဘဝေယျ,ဘဝေ	ဘဝေယျုံ	ဖေယျုံ
ဖေယျာသိ	ဘဝေယျာသိ,ဘဝေ	ဘဝေယျာထ	ဖေယျာထ
ဖေယျာမိ	ဘဝေယျာမိ,ဘဝေ	ဘဝေယျာမ	ဖေယျာမ

အတ္တနောပုဒ်

ဖေထ	ဘဝေထ	ဘဝေရံ	ဖေရံ
ဖေသ	ဘဝေထော	ဘဝေယျာဒ္ဓော	ဖေယျာဒ္ဓော
ဖေယျံ	ဘဝေယျံ,ဘဝေ	ဘဝေယျာမ္ဟေ	ဖေယျာမ္ဟေ

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဖေထ	အဘိဘူယေထ	အဘိဘူယေရံ	ဖေရံ
ဖေထော	အဘိဘူယေထော	အဘိဘူယေယျာဒ္ဓော	ဖေယျာဒ္ဓော
ဖေယျံ	အဘိဘူယေယျံ,		
	အဘိဘူယေ	အဘိဘူယေယျာမ္ဟေ	ဖေယျာမ္ဟေ

ပရောက္ခာဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

အ	ဗဘူဝ	ဗဘူဝု	ဉ
ဖ	ဗဘူဝေ	ဗဘူဝိတ္ထ	တ္ထ
အ	ဗဘူဝ	ဗဘူဝိမ္ဟ	မ္ဟ
တ္ထ	ဗဘူဝိတ္ထ	ဗဘူဝိရေ	ရေ
ထော	ဗဘူဝိထော	ဗဘူဝိဒ္ဓော	ဒ္ဓော
ဏ္ဍ	ဗဘူဝိ	ဗဘူဝိမ္ဟေ	မ္ဟေ

http://www.dhammadownload.com

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

တ္ထ အဘိဗဘူဝိယိတ္ထ
ရေ အဘိဗဘူဝိယိရေ
ထော အဘိဗဘူဝိယိထော
ဝှော အဘိဗဘူဝိယိဝှော
ဏ္ဍ အဘိဗဘူဝိယိ
မှေ အဘိဗဘူဝိယိမှေ။

ဟိယျတ္ထနီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

အာ အဘဝါ, ဘဝါ, အဘဝ, ဘဝ
ဥု အဘဝူ, ဘဝူ, အဘဝု, ဘဝု
ဩ အဘဝေါ, ဘဝေါ, အဘဝ, ဘဝ, အဘဝိ, ဘဝိ
တ္ထ အဘဝတ္ထ, ဘဝတ္ထ, အဘဝထ, ဘဝထ
[အဘဝုတ္ထ ဟု မလို။]
အ အဘဝ, ဘဝ
မှာ အဘဝမှာ, ဘဝမှာ, အဘဝမှ, ဘဝမှ
[အဘဝုမှာ စသည် မလို။]
တ္ထ အဘဝတ္ထ, ဘဝတ္ထ, အဘဝထ, ဘဝထ
တ္ထုံ အဘဝတ္ထုံ, ဘဝတ္ထုံ
သေ အဘဝသေ, ဘဝသေ
ဝှံ အဘဝဝှံ, ဘဝဝှံ
ဏ္ဍံ အဘဝိံ, ဘဝိံ
မှသေ အဘဝမှသေ, ဘဝမှသေ။

http://www.dhammadownload.com

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

တ္ထ	အဘျဘူယတ္ထ, အဘိဘူယတ္ထ, အဘျဘူယထ, အဘိဘူယထ
တ္ထုံ	အဘျဘူယတ္ထုံ, အဘိဘူယတ္ထုံ
သေ	အဘျဘူယသေ, အဘိဘူယသေ
ဝုံ	အဘျဘူယဝုံ, အဘိဘူယဝုံ
ဏ္ဍံ	အဘျဘူယီ, အဘိဘူယီ
မှသေ	အဘျဘူယမှသေ, အဘိဘူယမှသေ။

အဇ္ဇတနီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဣ	အဘဝိ, ဘဝိ, အဘဝိ, ဘဝိ
ဥ	အဘဝုံ,ဘဝုံ,အဘဝိသု,ဘဝိသု,အဘဝံသု,ဘဝံသု
ဩ	အဘဝေါ, ဘဝေါ, အဘာဝ, ဘာဝ, အဘာဝိ, ဘာဝိ
တ္ထ	အဘာဝိတ္ထ, ဘာဝိတ္ထ, အဘာဝုတ္ထ, ဘာဝုတ္ထ
ဏ္ဍံ	အဘာဝိ, ဘာဝိ
မှာ	အဘာဝိမှာ, ဘာဝိမှာ, အဘာဝိမှ, ဘာဝိမှ, အဘာဝုမှာ, ဘာဝုမှာ, အဘာဝုမှ, ဘာဝုမှ
အာ	အဘာဝါ, ဘာဝါ, အဘာဝိတ္ထ, ဘာဝိတ္ထ
ဥ	အဘာဝူ, ဘာဝူ, အဘာဝု, ဘာဝု
သေ	အဘာဝိသေ, ဘာဝိသေ
ဝုံ	အဘာဝိဝုံ, ဘာဝိဝုံ
အ	အဘာဝ, ဘာဝ, အဘာဝံ, ဘာဝံ
မှေ	အဘာဝိမှေ, ဘာဝိမှေ။

http://www.dhammadownload.com

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

အာ	အဘျဘူယာ, အဘိဘူယာ, အဘျဘူယိတ္ထ, အဘိဘူယိတ္ထ
ဥ	အဘျဘူယူ, အဘိဘူယူ, အဘျဘူယု, အဘိဘူယု
သေ	အဘျဘူယိသေ, အဘိဘူယိသေ
ဝုံ	အဘျဘူယိဝုံ, အဘိဘူယိဝုံ
အ	အဘျဘူယ, အဘိဘူယ, အဘျဘူယံ, အဘိဘူယံ
မှေ	အဘျဘူယိမှေ, အဘိဘူယိမှေ။

ဘဝိသေန္ဓိဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တုရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

သေတိ	ဘဝိသေတိ	ဘဝိသေန္ဓိ,ဘဝိသေရေ	သေန္ဓိ
သေသိ	ဘဝိသေသိ	ဘဝိသေထ	သေထ
သေမိ	ဘဝိသေမိ	ဘဝိသေမ	သေမ
သေတေ	ဘဝိသေတေ	ဘဝိသေန္ဒေ,ဘဝိသေရေ	သေန္ဒေ
သေသေ	ဘဝိသေသေ	ဘဝိသေဝေ	သေဝေ
သေ	ဘဝိသေ	ဘဝိသေမှေ	သေမှေ

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

သေတေ	အဘိဘူယိသေတေ
သေန္ဒေ	အဘိဘူယိသေန္ဒေ, အဘိဘူယိသေရေ
သေသေ	အဘိဘူယိသေသေ
သေဝေ	အဘိဘူယိသေဝေ
သေ	အဘိဘူယိသေ
သေမှေ	အဘိဘူယိသေမှေ။

http://www.dhammadownload.com

ကာလာတိပတ္တိဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

သော	အဘဝိသော,ဘဝိသော,အဘဝိသ,ဘဝိသ
သံသု	အဘဝိသံသု, ဘဝိသံသု
သေ	အဘဝိသေ,ဘဝိသေ, အဘဝိသ,ဘဝိသ
သထ	အဘဝိသထ, ဘဝိသထ
သံ	အဘဝိသံ, ဘဝိသံ
သောမှာ	အဘဝိသောမှာ,ဘဝိသောမှာ, အဘဝိသောမှ, ဘဝိသောမှ
သထ	အဘဝိသထ, ဘဝိသထ
သိ သု	အဘဝိသိသု, ဘဝိသိသု
သသေ	အဘဝိသသေ, ဘဝိသသေ
သဝှေ	အဘဝိသဝှေ, ဘဝိသဝှေ
သိ	အဘဝိသိ, ဘဝိသိ
သောမှသေ	အဘဝိသောမှသေ, ဘဝိသောမှသေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

သထ	အဘိဘူယိသထ
သိ သု	အဘိဘူယိသိသု
သသေ	အဘိဘူယိသသေ
သဝှေ	အဘိဘူယိသဝှေ
သိ	အဘိဘူယိသိ
သောမှသေ	အဘိဘူယိသောမှသေ။

ဘူဝါဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ရုဓာဒိတော နိဂ္ဂဟီတ ပုဗ္ဗဠ္ဍ သုတ်ဖြင့် နိဂ္ဂဟိတ်လည်းလာ, "အ" ဟူသော ဝိကရဏပစ္စည်းလည်း သက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ရုဓာဒိဂုဏ်း မည်၏။ ဤရုဓာဒိဂုဏ်းဌ် ရုဓောတ် ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

ရုန္ဓတိ, ရုန္ဓေ ရုန္ဓန္တိ, ရုန္ဓရေ ရုန္ဓသိ ရုန္ဓထ ရုန္ဓာမိ, ရုန္ဓေ ရုန္ဓာမ။ ရုန္ဓတေ ရုန္ဓန္တေ, ရုန္ဓရေ ရုန္ဓသေ ရုန္ဓဝေ ရုန္ဓေ ရုန္ဓာမေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...နိရုဗ္ဗတေ နိရုဗ္ဗန္တေ, နိရုဗ္ဗရေ နိရုဗ္ဗသေ နိရုဗ္ဗဝေ နိရုဗ္ဗေ နိရုဗ္ဗာမေ။

ပဋ္ဌမိဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...ရုန္ဓတု, ရုန္ဓေ ရုန္ဓန္တု ရုန္ဓာဟိ, ရုန္ဓ ရုန္ဓထ ရုန္ဓာမိ, ရုန္ဓေ ရုန္ဓာမ။ ရုန္ဓတံ ရုန္ဓန္တံ ရုန္ဓသု ရုန္ဓဝှော ရုန္ဓေ ရုန္ဓာမသေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...နိရုဗ္ဗတံ နိရုဗ္ဗန္တံ နိရုဗ္ဗသု နိရုဗ္ဗဝှော နိရုဗ္ဗေ နိရုဗ္ဗာမသေ။

သတ္တမီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...ရုန္ဓေယ္ယ, ရုန္ဓေ ရုန္ဓေယ္ယုံ ရုန္ဓေယ္ယာသိ, ရုန္ဓေ ရုန္ဓေယ္ယာထ ရုန္ဓေယ္ယာမိ, ရုန္ဓေ ရုန္ဓေယ္ယာမ။ ရုန္ဓေထ, ရုန္ဓေရုံ ရုန္ဓေထော ရုန္ဓေယ္ယာဝှော ရုန္ဓေယ္ယုံ, ရုန္ဓေ ရုန္ဓေယ္ယာမှ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...နိရုဗ္ဗေထ နိရုဗ္ဗေရုံ နိရုဗ္ဗေထော နိရုဗ္ဗေယ္ယာဝှော နိရုဗ္ဗေယ္ယုံ, နိရုဗ္ဗေ နိရုဗ္ဗေယ္ယာမှ။

http://www.dhammadownload.com

ပရောက္ခာဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တားရူပ်စဉ်ဟန်ကား... ရှာရန်, ရှာရောတ၊ ရှာရန်။ ရှာရန်။ ရှာရန်ကြ၊ ရှာရန်။ ရှာရန်ကြ။ ရှာရန်ကြ၊ ရှာရန်ကြ။ ရှာရန်ကြ။ ရှာရန်ကြ။ ရှာရန်ကြ။ ရှာရန်ကြ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...နိုရှိယ်ကြ၊ နိုရှိယ်ရေ၊ နိုရှိယ်ထော၊ နိုရှိယ်ဝေ့၊ နိုရှိယ်။ နိုရှိယ်မေ့။

ဟိယျတ္တနိုဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တားရူပ်စဉ်ဟန်ကား...အရှန်ခ, ရှန်ခ, အရှန်ခ, ရှန်ခ။ အရှန်ခ်။, ရှန်ခ်။, အရှန်ခ်, ရှန်ခ်။ အရှင်ခ, ရှင်ခ, အရှန်ခ, ရှန်ခ, အရှန်ခ်, ရှန်ခ်။ အရှန်ခ်ကြ, ရှန်ခ်ကြ, အရှန်ခ်ထ, ရှန်ခ်ထ။ အရှန်ခ, ရှန်ခ။ အရှန်ခ်မှ, ရှန်ခ်မှ, အရှန်ခ်မှ, ရှန်ခ်မှ။ အရှန်ခ်ကြ, ရှန်ခ်ကြ, အရှန်ခ်ထ။ ရှန်ခ်ထ။ အရှန်ခ်ကြ်ုံ, ရှန်ခ်ကြ်ုံ။ အရှန်ခ်သေ, ရှန်ခ်သေ။ အရှန်ခ်ဝ့်, ရှန်ခ်ဝ့်။ အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ။ အရှန်ခ်မှ,သေ, ရှန်ခ်မှ,သေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...နိုရှယ်ကြ, နိုရှယ်ထ။ နိုရှယ်ကြ်ုံ။ နိုရှယ်သေ။ နိုရှယ်ဝ့်။ နိုရှယ်ီ။ နိုရှယ်မ,သေ။

အဇ္ဇတနိုဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တားရူပ်စဉ်ဟန်ကား...အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ, အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ။ အရှန်ခ်ီ်, ရှန်ခ်ီ်, အရှန်ခ်ီ်သ့, ရှန်ခ်ီ်သ့, အရှန်ခ်ီ်သ့, ရှန်ခ်ီ်သ့။ အရှင်ခ, ရှင်ခ, အရှန်ခ, ရှန်ခ, အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ။ အရှန်ခ်ီ်ကြ, ရှန်ခ်ီ်ကြ, အရှန်ခ်ီ်ကြ, ရှန်ခ်ီ်ကြ။ အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ။ အရှန်ခ်ီ်မ,သ, ရှန်ခ်ီ်မ,သ, အရှန်ခ်ီ်မ,သ, ရှန်ခ်ီ်မ,သ, အရှန်ခ်ီ်မ,သ, ရှန်ခ်ီ်မ,သ, အရှန်ခ်ီ်မ,သ, ရှန်ခ်ီ်မ,သ။ အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ, အရှန်ခ်ီ်ကြ, ရှန်ခ်ီ်ကြ။ အရှန်ခ်ီ်, ရှန်ခ်ီ်, အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ။ အရှန်ခ်ီ်သေ, ရှန်ခ်ီ်သေ။ အရှန်ခ်ီ်ဝ့်, ရှန်ခ်ီ်ဝ့်။ အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ, အရှန်ခ်ီ, ရှန်ခ်ီ။ အရှန်ခ်ီ်ဝ့, ရှန်ခ်ီ်ဝ့။

http://www.dhammadownload.com

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား...နိုရုဏ္ဏာ, နိုရုဏ္ဏတ္ထ၊ နိုရုဏ္ဏ။, နိုရုဏ္ဏ။ နိုရုဏ္ဏသေ၊ နိုရုဏ္ဏဝုံ၊ နိုရုဏ္ဏ, နိုရုဏ္ဏံ၊ နိုရုဏ္ဏမှေ။

ဘဝိသင်္ခြိ ဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တာရုပ်စဉ်ဟန်ကား...ရုန္ဓိသတိ, ရုန္ဓိသင်္ဂ, ရုန္ဓိသရေ၊ ရုန္ဓိသသိ၊ ရုန္ဓိသထ၊ ရုန္ဓိသာမိ၊ ရုန္ဓိသာမ။ ရုန္ဓိသတေ၊ ရုန္ဓိသင်္ဂေ, ရုန္ဓိသရေ၊ ရုန္ဓိသသေ၊ ရုန္ဓိသဝေ၊ ရုန္ဓိသံ၊ ရုန္ဓိသာမှေ။

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား ... နိုရုဏ္ဏိသတေ၊ နိုရုဏ္ဏိသင်္ဂေ, နိုရုဏ္ဏိသရေ၊ နိုရုဏ္ဏိသသေ, နိုရုဏ္ဏိသဝေ၊ နိုရုဏ္ဏိသံ၊ နိုရုဏ္ဏိသာမှေ။

ကာလာတိပတ္တိဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တာရုပ်စဉ်ဟန်ကား...

အရုန္ဓိသာ, ရုန္ဓိသာ၊ အရုန္ဓိသ, ရုန္ဓိသ၊ အရုန္ဓိသံသု, ရုန္ဓိသံသု၊ အရုန္ဓိသေ, ရုန္ဓိသေ, အရုန္ဓိသ, ရုန္ဓိသ၊ အရုန္ဓိသထ, ရုန္ဓိသထ၊ အရုန္ဓိသံ, ရုန္ဓိသံ၊ အရုန္ဓိသာမှာ, ရုန္ဓိသာမှာ, အရုန္ဓိသာမှ, ရုန္ဓိသာမှ။ အရုန္ဓိသထ, ရုန္ဓိသထ၊ အရုန္ဓိသိုံသု, ရုန္ဓိသိုံသု၊ အရုန္ဓိသသေ, ရုန္ဓိသသေ၊ အရုန္ဓိသဝေ, ရုန္ဓိသဝေ၊ အရုန္ဓိသိုं, ရုန္ဓိသိုं၊ အရုန္ဓိသာမှသေ, ရုန္ဓိသာမှသေ။

ကမ္မရုပ်စဉ်ဟန်ကား... နိုရုဏ္ဏိသထ၊ နိုရုဏ္ဏိသိုံသု၊ နိုရုဏ္ဏိသသေ၊ နိုရုဏ္ဏိသဝေ၊ နိုရုဏ္ဏိသိုं၊ နိုရုဏ္ဏိသာမှသေ။

ရုဓာဒိဂုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ဒိဝါဒိတော ယောသုတ်ဖြင့် "ယ" ဟူသော ဝိကာရဏာပစ္စည်း သက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ဒိဝါဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤ ဒိဝါဒိဂိုဏ်း၌ ဒိဝုမာတ် ဝတ္တမာန်ဝိဘာတ်ဖြင့် **ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား**...ဒိဗ္ဗတိ, ဒိဗ္ဗေ၊ ဒိဗ္ဗန္တိ, ဒိဗ္ဗရေ၊ ဒိဗ္ဗသိ၊ ဒိဗ္ဗထ၊ ဒိဗ္ဗာမိ, ဒိဗ္ဗေ၊ ဒိဗ္ဗာမ။ ဒိဗ္ဗတေ၊ ဒိဗ္ဗန္တေ, ဒိဗ္ဗရေ၊ ဒိဗ္ဗသေ၊ ဒိဗ္ဗဝှေ၊ ဒိဗ္ဗေ၊ ဒိဗ္ဗာမှေ။

ပဗ္ဗမီဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...ဒိဗ္ဗတု, ဒိဗ္ဗေ၊ ဒိဗ္ဗန္တု။ ဒိဗ္ဗာဟိ, ဒိဗ္ဗ၊ ဒိဗ္ဗထ၊ ဒိဗ္ဗာမိ, ဒိဗ္ဗေ၊ ဒိဗ္ဗာမ။ ဒိဗ္ဗတံ၊ ဒိဗ္ဗန္တံ၊ ဒိဗ္ဗသု၊ ဒိဗ္ဗဝှော၊ ဒိဗ္ဗေ၊ ဒိဗ္ဗာမသေ။

ပရောက္ခာဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...ဒိဒိဗ္ဗ၊ ဒိဒိဗ္ဗု၊ ဒိဒိဗ္ဗေ၊ ဒိဒိဗ္ဗိတ္ထ၊ ဒိဒိဗ္ဗ၊ ဒိဒိဗ္ဗိမှ၊ ဒိဒိဗ္ဗိတ္ထ၊ ဒိဒိဗ္ဗိရေ၊ ဒိဒိဗ္ဗိထော၊ ဒိဒိဗ္ဗိဝှော၊ ဒိဒိဗ္ဗိ၊ ဒိဒိဗ္ဗိမှေ။

အာပုဗ္ဗ ပဒမာတ် ဝိတ္တမာန်ဝိဘာတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...အာပဇ္ဇတိ, အပဇ္ဇေ၊ အာပဇ္ဇန္တိ, အာပဇ္ဇရေ စသည်ဖြင့် ဒိဝုမာတ်အတိုင်းစဉ်လေ။

[ဤဒိဝါဒိဂိုဏ်းဝင်ပုဒ်တို့သည် ကံ မရှိသည်သာ များ၏။ ထို့ကြောင့် ကံဟော ရုပ်များကို မပြတော့ပြီ၊ ကျန်ဝိဘာတ်များ ဖြင့် ရုပ်စဉ်ပုံကိုလည်း ဘူဝါဒိ ရှမာဒိ ဂိုဏ်းတို့ကို မှီ၍ စဉ်နိုင်လောက်ပြီ၊ သို့သော် ပို့ချရာ၌ ကား လူငယ်များကို ကျန် ဝိဘာတ်များဖြင့် ရုပ်စဉ်မခိုင်းပါနှင့်၊ နောင်ခါ အလိုအလျောက် စဉ်တတ်ကြပါလိမ့်မည်၊ ဤဂိုဏ်းစဉ်များ၏ အနက်ကို ဆိုင်ရာသုတ်၌ တွေ့ရလတ္တံ့။]

ဒိဝါဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

သွာ.ဒိတော ဏု ဏာ, ဥဏာ ၈ သုတ်ဖြင့် "ဏု ဏာ ဥဏာ"ဟူသော ဝိကရဏာပစ္စည်း သက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် သွာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤသွာဒိဂိုဏ်း၌ သုဓာတ် ဏုပစ္စည်း ဏာပစ္စည်း ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ သက်၍ **ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား**... သုဏောတိ, သုဏာတိ, သုဏော, သုဏာန္တိ၊ သုဏောသိ, သုဏာသိ, သုဏာသိ၊ သုဏောထ, သုဏာထ၊ သုဏောမိ, သုဏာမိ, သုဏော၊ သုဏောမ, သုဏာမ။ သုဏတေ၊ သုဏန္တေ၊ သုဏသေ၊ သုဏဝှေ၊ သုဏေ၊ သုဏာမှေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...သူယတေ၊ သူယန္တေ, သူယရေ၊ သူယသေ၊ သူယဝှေ၊ သူယေ၊ သူယာမှေ။

ပဋ္ဌမီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...သုဏောတု, သုဏာတု, သုဏော၊ သုဏန္တု။ သုဏောဟိ, သုဏာဟိ, သုဏ၊ သုဏောထ, သုဏာထ၊ သုဏောမိ, သုဏာမိ, သုဏော၊ သုဏောမ, သုဏာမ။ သုဏတံ, သုဏန္တံ၊ သုဏဿု၊ သုဏဝှော၊ သုဏော၊ သုဏာမသေ။

သတ္တမီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...သုဏေယ္ယ, သုဏော၊ သုဏေယ္ယုံ။ သုဏေယ္ယာသိ, သုဏော၊ သုဏေယ္ယာထ၊ သုဏေယ္ယာမိ, သုဏော၊ သုဏေယ္ယာမ။ သုဏေထ၊ သုဏေရုံ၊ သုဏေထော၊ သုဏေယ္ယာဝှော၊ သုဏေယ္ယုံ, သုဏော၊ သုဏေယ္ယာမှေ။

http://www.dhammadownload.com

ပရှေးရှိသော အပစာတ် ဥဏ္ဏာပစ္စည်းသက်၍ ဝတ္ထုမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...ပါပုဏ္ဏာတိ, ပါပုဏော, ပါပုဏန္တိ, ပါပုဏ္ဏာသိ, ပါပုဏ္ဏာထ, ပါပုဏ္ဏာမိ, ပါပုဏော, ပါပုဏ္ဏာမ။ ပါပုဏ္ဏတေ, ပါပုဏ္ဏန္တေ, ပါပုဏ္ဏသေ, ပါပုဏ္ဏဝှे, ပါပုဏော, ပါပုဏ္ဏာမှေ။

ဟိယျတ္တနီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...အပါပုဏ္ဏာ, ပါပုဏ္ဏာ, အပါပုဏ, ပါပုဏ, အပါပုဏူ, ပါပုဏူ, အပါပုဏူ, ပါပုဏူ, အပါပုဏော, ပါပုဏော, အပါပုဏ, ပါပုဏ, အပါပုဏီ, ပါပုဏီ, အပါပုဏတ္တ, ပါပုဏတ္တ, အပါပုဏထ, ပါပုဏထ, အပါပုဏ, ပါပုဏ, အပါပုဏမှာ, ပါပုဏမှာ, အပါပုဏမှ, ပါပုဏမှ။ အပါပုဏတ္တ, ပါပုဏတ္တ, အပါပုဏထ, ပါပုဏထ, အပါပုဏတ္တုံ, ပါပုဏတ္တုံ, အပါပုဏသေ, ပါပုဏသေ, အပါပုဏဝုံ, ပါပုဏဝုံ, အပါပုဏီ, ပါပုဏီ, အပါပုဏမှသေ, ပါပုဏမှသေ။

[ဤ] ဂိုဏ်းရှစ်ဂိုဏ်း ခေါင်းစဉ်မှာ ဘူဝါဒိတောအ, ရှာဒိတော နိဂ္ဂဟီတ ပုမ္ဗဠ, ဒိဝါဒိတော ယော စသော သုတ်စဉ်အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။]

သွာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ကိယာ-ဒိတော နာသုတ်ဖြင့် "နာ" ဟူသော ဝိကရဏာ ပစ္စည်း သက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ကိယာဒိဂုဏ်း မည်၏။ ဤ ကိယာဒိဂုဏ်းခ္ခ ကိဓာတ် နာပစ္စည်းသက်၍ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...ကိဏာတိ, ကိဏော၊ ကိဏန္တိ၊ ကိဏာသိ၊ ကိဏာထ၊ ကိဏာမိ, ကိဏော၊ ကိဏာမ။ ကိဏာတေ၊ ကိဏန္တေ၊ ကိဏသေ၊ ကိဏဝှे၊ ကိဏော၊ ကိဏာမှေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား...ကိယတေ၊ ကိယန္တေ, ကိယရှေ၊ ကိယသေ၊ ကိယဝှे၊ ကိယေ၊ ကိယာမှေ။

အဇ္ဇတနီဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...အဂ္ဂိဏီ, ကိဏီ, အဂ္ဂိဏိ, ကိဏိ၊ အဂ္ဂိဏုံ, ကိဏုံ, အဂ္ဂိဏိံသု, ကိဏိံသု, အဂ္ဂိဏံသု, ကိဏံသု၊ အဂ္ဂိဏော, ကိဏော, အဂ္ဂိဏာ, ကိဏာ, အဂ္ဂိဏိ, ကိဏိ၊ အဂ္ဂိဏိတ္ထ, ကိဏိတ္ထ, အဂ္ဂိဏုတ္ထ, ကိဏုတ္ထ၊ အဂ္ဂိဏိं, ကိဏိं၊ အဂ္ဂိဏိမှာ, ကိဏိမှာ, အဂ္ဂိဏိမှ, ကိဏိမှ, အဂ္ဂိဏုမှာ, ကိဏုမှာ, အဂ္ဂိဏုမှ, ကိဏုမှ။ အဂ္ဂိဏာ, ကိဏာ, အဂ္ဂိဏာ, ကိဏာ၊ အဂ္ဂိဏူ, ကိဏူ, အဂ္ဂိဏု, ကိဏု၊ အဂ္ဂိဏိသေ, ကိဏိသေ၊ အဂ္ဂိဏိဝှं, ကိဏိဝှं၊ အဂ္ဂိဏာ, ကိဏာ, အဂ္ဂိဏံ, ကိဏံ၊ အဂ္ဂိဏိမှေ, ကိဏိမှေ။

ကိယာဒိဂုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

ဂဟာ·ဒိတော ပွဏ္ဏာသုတ်ဖြင့် "ပွဏ္ဏာ" ဟူသော ဝိကရဏာပစ္စည်း သက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် ဂဟာဒိဂိုဏ်း မည်၏။ ဤဂဟာဒိဂိုဏ်း၌ ဂဟာတော် ဏာ ပစ္စည်းသက်၍ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား... ဂဏ္ဍာတိ, ဂဏ္ဍော ဂဏ္ဍန္တိ, ဂဏ္ဍရေ ဂဏ္ဍာသိ ဂဏ္ဍာထ, ဂဏ္ဍာထ ဂဏ္ဍာမိ, ဂဏ္ဍေ ဂဏ္ဍာမ။ ဂဏ္ဍတေ ဂဏ္ဍန္တေ, ဂဏ္ဍရေ ဂဏ္ဍသေ ဂဏ္ဍဝှे ဂဏ္ဍေ ဂဏ္ဍာမှေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား ... ဂယှတေ ဂယှန္တေ, ဂယှရေ ဂယှသေ ဂယှဝှे ဂယှေ ဂယှာမှေ။

ဘဝိသန္တိ ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...

ဂဏှိသတိ, ဂဏှိသန္တိ, ဂဏှိသရေ ဂဏှိသသိ ဂဏှိသထ ဂဏှိသာမိ ဂဏှိသာမ။ ဂဏှိသတေ ဂဏှိသန္တေ, ဂဏှိသရေ ဂဏှိသသေ ဂဏှိသဝှे ဂဏှိသံ ဂဏှိသာမှေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား ... ဂယှိသတေ ဂယှိသန္တေ, ဂယှိသရေ ဂယှိသသေ, ဂယှိသဝှे ဂယှိသံ ဂယှိသာမှေ။

ဂဟာတော်နောင် ပွပစ္စည်းသက်၍ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား... ယေပွတိ, ယေပွေ ယေပွန္တိ, ယေပွရေ ယေပွသိ ယေပွထ ယေပွာမိ, ယေပွေ ယေပွာမ။ ယေပွတေ ယေပွန္တေ, ယေပွရေ ယေပွသေ ယေပွဝှे ယေပွေ ယေပွာမှေ။

ဂဟာဒိဂိုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com

တနှာ-ဒိတော **သြ** **ယိရာ** သုတ်ဖြင့် **သြ**ပစ္စည်း ယိရပစ္စည်း ဟူသော ဝိကရဏပစ္စည်းသက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် **တနှာ**ဒိဂုဏ်းမည်၏။ ဤ**တနှာ**ဒိဂုဏ်း၌ **တ**နုဓာတ် **သြ**ပစ္စည်းသက်၍ **ဝတ္တမာန်**ဝိဘတ်ဖြင့် **ကတ္တုရူပ်**စဉ်ဟန်ကား---
တနောတိ၊ **တ**နောန္တိ၊ **တ**နောသိ၊ **တ**နောထ၊ **တ**နောမိ၊ **တ**နောမ။
တနုတေ၊ **တ**နောန္တေ၊ **တ**နုသေ၊ **တ**နုဝေ၊ **တ**နွေ၊ **တ**နုမှေ။

ကရဓာတ်နောင် **သြ**ပစ္စည်းသက်၍ **ဝတ္တမာန်**ဝိဘတ်ဖြင့် **ကတ္တုရူပ်**စဉ်ဟန်ကား.... **ကရ**ောတိ၊ **ကရ**ောန္တိ၊ **ကရ**ောသိ၊ **ကရ**ောထ၊ **ကရ**ောမိ၊ **ကရ**ောမ။ **ကရ**ောတေ၊ **ကရ**ောန္တေ၊ **ကရ**ောသေ၊ **ကရ**ောဝေ၊ **ကရ**ေ၊ **ကရ**ောမှေ။

ယိရပစ္စည်းသက်၍ **ဝတ္တမာန်**ဝိဘတ်ဖြင့် **ကတ္တုရူပ်**စဉ်ဟန်ကား... **ယိ**ရတိ, **ယိ**ရေ၊ **ယိ**ရန္တိ၊ **ယိ**ရသိ၊ **ယိ**ရထ၊ **ယိ**ရာမိ၊ **ယိ**ရေ၊ **ယိ**ရာမ။ **ယိ**ရတေ၊ **ယိ**ရန္တေ၊ **ယိ**ရသေ၊ **ယိ**ရဝေ၊ **ယိ**ရေ၊ **ယိ**ရာမှေ။

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား.. **ကရီ**ယတေ၊ **ကရီ**ယန္တေ, **ကရီ**ယရေ၊ **ကရီ**ယသေ၊ **ကရီ**ယဝေ၊ **ကရီ**ယေ၊ **ကရီ**ယာမှေ။

ပဗုဇ္ဇ**အ**ပဓာတ် **သြ**ပစ္စည်းသက်၍ **ဝတ္တမာန်**ဝိဘတ်ဖြင့် **ကတ္တုရူပ်**စဉ်ဟန်ကား ... **ပ**ပ္ပေါတိ၊ **ပ**ပ္ပေါန္တိ၊ **ပ**ပ္ပေါသိ၊ **ပ**ပ္ပေါထ၊ **ပ**ပ္ပေါမိ၊ **ပ**ပ္ပေါမ။ [**အ**တ္တနောပုဒ် ရုပ်ရှိသေး၏။]

တနှာဒိဂုဏ်း**ပြီး**၏။

http://www.dhammadownload.com

စုရာ·ဒိတော ဏော ဏယာသုတ်ဖြင့် ဏောပစ္စည်း ဏယပစ္စည်းဟူသော ဝိကရဏပစ္စည်း သက်၍ ပြီးကောင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည် စုရာဒိဂုဏ်း မည်၏။ ဤ**စုရာဒိဂုဏ်း**၌ **စုရောတ် ဏောပစ္စည်း သက်၍ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား**...**စောရေတိ၊ စောရေန္တိ၊ စောရေသိ၊ စောရေထ၊ စောရေမိ၊ စောရေမ။** [**အတ္တနောပုဒ်ဝိဘတ်ဖြင့် ရူပ်များ ရှိခဲ့၏။**]

ဏယပစ္စည်းသက်၍ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...**စောရယတိ, စောရယေ၊ စောရယန္တိ၊ စောရယသိ၊ စောရယထ၊ စောရယာမိ, စောရယေ၊ စောရယာမ။ စောရယတေ၊ စောရယန္တေ၊ စောရယသေ၊ စောရယဝှေ၊ စောရယေ၊ စောရယာမှေ။**

ကမ္မရူပ်စဉ်ဟန်ကား... **စောရီယတေ၊ စောရီယန္တေ, စောရီယရေ၊ စောရီယသေ၊ စောရီယဝှေ၊ စောရီယေ၊ စောရီယာမှေ။**

စိန္တေတာတ် ဏောပစ္စည်းသက်၍ ဝတ္တမာန်ဝိဘတ်ဖြင့် ကတ္တုရူပ်စဉ်ဟန်ကား...**စိန္တေတိ၊ စိန္တေန္တိ၊ စိန္တေသိ၊ စိန္တေထ၊ စိန္တေမိ၊ စိန္တေမ။**

စုရာဒိဂုဏ်းပြီး၏။

[**ဤမျှလောက်သော အစဉ်ဖြင့် အာချာတ် ရူပ်စဉ်နည်းကို နားလည်လောက်ပြီ။**]

အာချာတ်ဂုဏ်းပြီး၏။

http://www.dhammadownload.com